

การสำรวจความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะของครูโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

113 ส.ก. 2540

ปริญญาโท
ของ
ช่อขจี คีสินธุ์

4 27848

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

พฤษภาคม 2540

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

68198

การสำรวจความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้ และทักษะของครูโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
ข้อจี้ คีสินธุ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชา เอกการศึกษาผู้ใหญ่

พฤษภาคม 2540

งานวิจัยนี้เป็นการสำรวจความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะของครู
ประชากรเป้าหมายของการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ
กรุงเทพมหานคร ซึ่งมี 13 โรงเรียน และมีครูทั้งสิ้น 567 คน ในปีการศึกษา 2539

เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะ
ของครู โดยจัดทำเป็น 2 ชุด ใช้เก็บข้อมูลต่อเนื่องกัน ชุดแรกเป็นแบบสอบถามปลายเปิด
ให้ครูทุกคนระบุกิจกรรมที่ตนเองสนใจ ชุดที่สองเป็นการนำข้อมูลจากรอบแรกมาจัดทำเป็น
ข้อคำถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า ใช้สอบถามครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 284 คน เพื่อให้กำหนด
ระดับความสนใจในแต่ละกิจกรรมว่ามีมากเท่าใด มีข้อคำถามทั้งสิ้น 80 ข้อ แบ่งเป็น
กิจกรรม 4 ประเภท คือ กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะ
ด้านอาชีพ กิจกรรมนันทนาการและบันเทิง และกิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัย
ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะของครูโดยรวม

1.1 ความสนใจในกิจกรรมทั้ง 4 ประเภท อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.89$) จัดเรียงลำดับความสนใจได้ดังนี้ คือ กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.23$)
กิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัย ($\bar{X} = 3.01$) กิจกรรมด้านนันทนาการและบันเทิง ($\bar{X} = 2.69$) และกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ ($\bar{X} = 2.63$)

1.2 ความสนใจที่จัดอยู่ในระดับต้น ๆ ได้แก่ วิธีผ่อนคลายความเครียด
ความรู้ด้านภาษาไทย ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ ความรู้เกี่ยวกับยาและสิ่งเสพติด
และธรรมะ เพื่อเสริมสร้างสุขภาพจิต

2. ความสนใจของครูเมื่อจำแนกตามตัวแปรอิสระ

2.1 เมื่อจำแนกตามเพศ กิจกรรมที่ครูเพศชายให้ความสนใจสูง ได้แก่
ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ วิธีผ่อนคลายความเครียด และความรู้ทางด้านคณิตศาสตร์
กิจกรรมที่ครูเพศหญิงให้ความสนใจสูง ได้แก่ วิธีผ่อนคลายความเครียด ธรรมะ เพื่อ
เสริมสร้างสุขภาพจิต และความรู้ทางด้านภาษาไทย ครูเพศชายให้ความสนใจสูงกว่าครู
เพศหญิง ในกิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ และกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ

2.2 เมื่อจำแนกตามอายุ ครูอายุน้อย (ต่ำกว่า 30 ปี) สนใจสูงในความรู้ทางด้านคณิตศาสตร์ ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ และการอภิปรายปัญหาการเรียนการสอน ครูอายุปานกลาง (31 - 45 ปี) สนใจสูงในวิธีผ่อนคลายความเครียด ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ และความรู้ทางด้านภาษาไทย ส่วนครูอายุมาก (46 ปีขึ้นไป) สนใจสูงในเรื่องความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกายเมื่อเข้าสู่วัยชรา การป้องกันดูแลสุขภาพเบื้องต้น และความรู้เกี่ยวกับสมุนไพร เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มอายุ พบว่า ครูที่มีอายุมากให้ความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการสูงกว่าครูที่มีอายุปานกลาง

2.3 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี สนใจสูงในเรื่องความรู้ทางด้านภาษาไทย การป้องกันดูแลสุขภาพเบื้องต้น และความรู้ทางด้านคณิตศาสตร์ ครูที่มีวุฒิปริญญาตรี สนใจสูงในเรื่องวิธีผ่อนคลายความเครียด ธรรมชาติเพื่อเสริมสร้างสุขภาพจิต และการปรับวิถีชีวิตเพื่อเพิ่มความสุขภาพจิตที่ดี ครูที่มีวุฒิสองปริญญาตรี สนใจสูงในเรื่องความรู้ทางด้านกฎหมาย ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ และความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม พบว่า ครูที่มีวุฒิปริญญาตรีมีความสนใจในกิจกรรมด้านนันทนาการและบันเทิง กับกิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัย สูงกว่าครูอีก 2 กลุ่ม

2.4 เมื่อจำแนกตามกลุ่มโรงเรียน ครูในโรงเรียนกลุ่มบางกะปิพัฒนาสนใจสูงในเรื่องการอภิปรายปัญหาการเรียนการสอน ความรู้ทางด้านภาษาไทย และความรู้เกี่ยวกับยาและสิ่งเสพติด ครูในโรงเรียนกลุ่มวังทองกลางสนใจสูงในเรื่องการป้องกันดูแลสุขภาพเบื้องต้น วิธีผ่อนคลายความเครียด และวิธีออกกำลังกายที่เหมาะสมกับเพศและวัย ครูในโรงเรียนกลุ่มรามคำแหงสนใจสูงในเรื่องความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ การดูแลสุขภาพของฟันและอนามัยในช่องปาก และการดูแลสุขภาพเบื้องต้น เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม พบว่า ครูในโรงเรียนบางกะปิพัฒนาให้ความสนใจในกิจกรรมทั้ง 4 ประเภท สูงกว่าครูในโรงเรียนอีก 2 กลุ่ม

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากครู

3.1 ข้อเสนอแนะของครูต่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ ควรจัดกิจกรรมเสริมความรู้เกี่ยวกับการสอนและเทคนิคการสอน ควรมีสถานที่ออกกำลังกายและเล่นกีฬา ควรมีกิจกรรมเพื่อเสริมสุขภาพอย่างจริงจังและสม่ำเสมอ ควรจัดในรูปแบบกลุ่มสนใจให้ครบทุกด้าน และควรจัดกิจกรรมบริหารร่างกาย

3.2 ปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดกิจกรรมตามความเห็นของครู ได้แก่
ขาดความร่วมมือและขาดความสนใจจากสมาชิก โรงเรียนมีสถานที่จำกัด โรงเรียนไม่มีอิสระ
ในการตัดสินใจ บุคลากรมีภาระงานมาก และงบประมาณมีน้อยโรงเรียนต้องจัดหาเอง

A SURVEY OF INTEREST IN KNOWLEDGE AND SKILL PROMOTION ACTIVITIES
OF ELEMENTARY SCHOOL TEACHERS UNDER THE BANGKAPI
ADMINISTRATIVE AUTHORITY, BANGKOK METROPOLIS

AN ABSTRACT

BY

CHOW-KHAGEE DEESINDHU

Presented in partial fulfillment of the requirement for the
Master of Education degree in Adult Education

May 1997

This study was a survey of interest in knowledge and skill promotion activities of elementary school teachers. The target population consisted of 567 elementary school teachers of 13 schools under the Bangkok Administrative Authority, Bangkok Metropolis, academic year B.E. 2539.

The instruments for data collection were 2 sets of questionnaires. The first set was an open-ended form asking teachers writing down 5 interesting activities in each category. The second set was a rating-scale questionnaires developed from data gained from the first round, comprised of 80 items classified into 4 group of activities : academic knowledge, vocational knowledge and skills, recreation and entertainment, and health program. The questionnaire was answered by 284 teachers.

Major findings were as follows.

1. Teachers' Interest as a Whole

1.1 Teachers' interest in four activities was at a moderate level ($\bar{X} = 2.89$), and they were : academic knowledge ($\bar{X} = 3.23$), health program ($\bar{X} = 3.01$), recreation and entertainment ($\bar{X} = 2.69$), and vocational knowledge and skills ($\bar{X} = 2.63$), respectively.

1.2 Activities with highest score of interest were : stress-relaxation, Thai language, Sciences, drugs and drug abuse, and Dharma for mental health.

2. Comparing Among Groups.

2.1 Concerning to sex group. Male teachers showed high interest in Sciences, stress - relaxation, and Mathmetics. Female teachers showed high interest in stress - relaxation, Dharma for

mental health and Thai language. Male teachers showed higher interest than female teachers in academic knowledge and vocational knowledge and skills promotion activities.

2.2 Concerning to age group. Young teachers (below 30) showed high interest in Mathematics, Sciences and instructional techniques. Middle age group (31 - 45) showed high interest in stress relaxation, Sciences and Thai language. Senior teachers (46+) showed high interest in bodily changing process, basic health care and herbs for health. It was found that senior teachers showed higher interest than the middle age group in academic knowledge activity.

2.3 Concerning to educational qualification. Non-degree teachers showed high interest in Thai language, basic health care and Mathematics. The bachelor degree group showed high interest in stress-relaxation, Dharma for mental health and mental health exercise. Teachers with higher degree showed high interest in law, Sciences and foreign languages. It was found that the bachelor degree group showed higher interest than the other two groups in recreation and entertainment, and health activities.

2.4 Concerning to school cluster. Teachers in the Bangkapipatana cluster showed high interest in instructional techniques, Thai language and drugs and drug abuse. Teachers in the Vangtonglang cluster showed high interest in basic health care, stress-relaxation, and body exercise. Teachers in the Ramkhamhang cluster showed high interest in Sciences, dental care and basic health care. It was found that teachers in the Bangkapipatana cluster showed higher interest than teachers in the other two clusters in all four activities.

3. Suggestions.

3.1 The teachers' suggestions were : teaching techniques program should be organised, facilities for exercise and games should be available, health promotion activities should be organised steadily, and activities should be more variation.

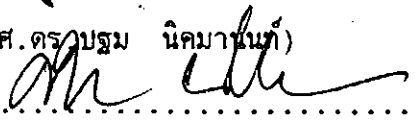
3.2 Problems concerning group interest activities were : lacking of cooperation and interest of members, limitation of space and facilities, unautonomy of the school, high working load of school personnel, and lack of financial support.

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญาบัตรฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

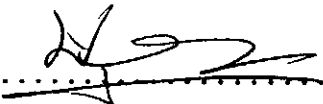
.....ประธาน

(รศ.ดร.ปฐม นิคมานนท์)

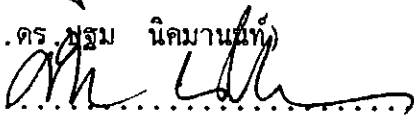
.....กรรมการ

(รศ.ดร.ศักดิ์ชัย นีรัญทวิ)

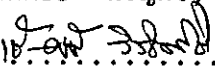
คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

(รศ.ดร.ปฐม นิคมานนท์)

.....กรรมการ

(รศ.ดร.ศักดิ์ชัย นีรัญทวิ)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รศ.เชียรศรี วิวิธสิริ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญาบัตรฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศิริภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 16 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2540

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างสูงจาก
รองศาสตราจารย์ ดร.ปฐม นิคมานนท์ ประธานกรรมการ และรองศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์ชัย
นิรัญทวี กรรมการ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำปรึกษา และควบคุมดูแลการทําปริญญานิพนธ์ทุกขั้นตอน
ด้วยความเมตตาและเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์เชียรศรี วิวิธสิริ ที่กรุณาเป็นกรรมการ
ตรวจสอบได้ให้ข้อเสนอแนะและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ทําให้ปริญญานิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณคณะครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร
ทั้ง 13 โรงเรียน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบคำถามอย่างดียิ่ง

ขอขอบคุณ คุณแม่ พี่ ๆ น้อง ๆ และรองศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร มากตุ่น ที่ให้
ความห่วงใยด้วยดีตลอดมา

ขอขอบคุณทุก ๆ ท่านที่มีส่วนช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำ ให้เอกสาร ข้อมูลต่าง ๆ
ทําให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ประโยชน์คุณค่า คุณงามความดีของปริญญานิพนธ์นี้ที่พึงมี
ขอมอบเป็นเครื่องสักการบูชาแด่คุณพระศรีรัตนตรัย คุณบิดา คุณพ่อเครื่อง ดีสินธุ์ (ผู้ล่วงลับ
ไปแล้ว) และมารดา ครู - อาจารย์ ของผู้วิจัยทุกท่าน

ช่อขจี ดีสินธุ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
/ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
ตัวแปรสำหรับการศึกษาค้นคว้า	8
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	9
นิยามศัพท์เฉพาะ	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
การจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร	12
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสำนักงานเขตบางกะปิ	18
แนวคิดและหลักการในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน	23
การจัดกลุ่มสนใจของกรมการศึกษานอกโรงเรียน	27
งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดกลุ่มสนใจในต่างประเทศ	31
งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดกลุ่มสนใจในประเทศไทย	32
3 วิธีดำเนินการ	35
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	35
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล	43
การวิเคราะห์ข้อมูล	45

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
ขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	110
/ ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	110
/ ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	110
/ เนื้อหาของการศึกษาค้นคว้า	111
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	111
ตัวแปรในการศึกษาค้นคว้า	112
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	112
/ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	113
การเก็บรวบรวมข้อมูล	113
การวิเคราะห์ข้อมูล	114
ผลการศึกษาค้นคว้า	114
อภิปรายผล	119
ข้อเสนอแนะ	124
บรรณานุกรม	126
ภาคผนวก	130
ประวัติย่อของผู้วิจัย	141

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากร เป้าหมายของการศึกษาค้นคว้า	6
2 สถิติด้านจำนวนครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ ปีการศึกษา 2538	19
3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย	36
4 ข้อมูลส่วนตัวของครูกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม	46
5 ความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะของครูโดยรวม	48
6 ความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะจำแนกตามเพศ	57
7 ความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะจำแนกตามอายุ	67
8 ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ เกี่ยวกับความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้ ทางวิชาการของครูประถมศึกษาที่มีอายุต่างกัน	78
9 ความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะ เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา	79
10 ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ เกี่ยวกับความสนใจในกิจกรรมนันทนาการ และบันเทิง กับกิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัยของครู เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษา	90
11 ความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะของครู เมื่อจำแนกตามกลุ่ม โรงเรียน	92
12 ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ เกี่ยวกับความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้ และทักษะของครู เมื่อจำแนกตามกลุ่มโรงเรียน	104
13 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะ สำหรับครู	107
14 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะจากข้อเสนอแนะ ของครู	109

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	โครงสร้างระบบบริหารการศึกษาของกรุงเทพมหานคร	15
--------------	---	----

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภารกิจที่สำคัญประการหนึ่งของกรุงเทพมหานครคือ การจัดบริการทางการศึกษาให้แก่ประชาชน ภารกิจนี้อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานการศึกษา โดยจัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ระดับอุดมศึกษา และการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน ตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในมาตรา 89 (21) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2538 (สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร. 2535 : 5 - 6)

สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานครมีหน้าที่จัดการศึกษาภาคบังคับให้เยาวชนในกรุงเทพมหานคร และดูแลข้าราชการครูสังกัดกรุงเทพมหานครในด้านการส่งเสริมความรู้ และทักษะของครูให้มีความรู้เพิ่มพูนในด้านสาขาวิชาการต่าง ๆ โดยกำหนดแนวทางการดำเนินการพัฒนากรุงเทพมหานครในช่วงปี พ.ศ. 2535 - 2539 ที่เกี่ยวกับแผนงานการศึกษา และวัฒนธรรมดังนี้

เปิดดำเนินการสอนชั้นเด็กเล็กระดับก่อนประถมศึกษา 1 ปีและเปิดสอนชั้นเด็กเล็กในวัด เป็นชั้นเรียนพิเศษของโรงเรียนประถมศึกษาให้เด็กทุกคนที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับในเขตกรุงเทพมหานครให้ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาจนจบหลักสูตร และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับทัดเทียมกัน ให้นักเรียนมีความรู้และทักษะพื้นฐานทางวิชาการในด้านความคิดวิเคราะห์ที่เหมาะสมกับวัยมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ถูกต้อง สนับสนุนให้มีการศึกษาด้านอาชีพเพิ่มมากขึ้น ศึกษาความเป็นไปได้ในการขยายโอกาสทางการศึกษาเป็น 9 ปี และเปิดสอนตามความพร้อมและความต้องการของท้องถิ่น สำหรับด้านการศึกษานอกระบบ ให้มีการจัดตั้งโรงเรียนฝึกอาชีพเพิ่มขึ้น (แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2535 - 2539 : 257)

จากกระแสโลกาภิวัตน์ที่ทำให้โลกไร้พรมแดน ทำให้ไทยต้องแข่งขันกับนานาประเทศในด้านต่าง ๆ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพื่อให้ประเทศมีศักยภาพในการแข่งขันและยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคง และมีศักดิ์ศรีในสังคมโลกบนฐานแห่งความเป็นไทย ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจึงตระหนักถึงความจำเป็นในการพัฒนาคนและคุณภาพของคน โดยเห็นว่าคนเป็นทั้งเหตุปัจจัยและผลลัพธ์ที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาประเทศ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 จึงเน้นคนเป็นศูนย์กลางหรือจุดมุ่งหมายหลักของการพัฒนา โดยมุ่งให้ทุกคนมีการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ การศึกษาจึงนับเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสังคมได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองด้านต่าง ๆ ตลอดชีวิต (แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540 - 2544 : 2)

ในส่วนของแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2535 - 2539) ได้กำหนดแผนพัฒนากำลังคนไว้ โดยมีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ

1. ให้การบริหารงานบุคลากรของกรุงเทพมหานครมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับปริมาณงาน โดยใช้ระบบคุณธรรมและสวัสดิการ เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจแก่ข้าราชการกรุงเทพมหานคร

2. เพื่อพัฒนาคุณภาพของข้าราชการกรุงเทพมหานคร ให้มีกิจกรรมเสริมความรู้ ทักษะ ทศนคติ และจริยธรรม ที่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน (แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2535 - 2539 : 129 - 130)

จากแนวความคิดใหม่ของแผนการศึกษา ในส่วนของสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ได้มีการปรับตัวอย่างรวดเร็ว ในการดำเนินงานจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานครที่ผ่านมาได้พัฒนาไปเป็นอันมากจนเป็นที่ยอมรับของประชาชนในระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตาม ปัญหาของการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานครยังคงมีอยู่หลายประการ ที่สำคัญ คือ

1. ด้านคุณภาพและประสิทธิภาพของครูอาจารย์ ครูอาจารย์ยังไม่เปลี่ยนพฤติกรรมทางการสอนเพื่อให้เด็กเกิดการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบและมีเหตุผล การพัฒนาครูอาจารย์ให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการถ่ายทอดให้เหมาะกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ในยุคข้อมูลข่าวสารยังไม่เพียงพอ จึงต้องเร่งพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล

2. ประชาชนส่วนใหญ่ที่ส่งบุตรหลานเข้าโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครมีฐานะยากจน บิดามารดาต้องประกอบอาชีพทั้งสองคน จึงมักมีปัญหาในการดูแลเด็ก โดยเฉพาะในวัย

3 - 5 ปี จึงมีความต้องการให้เด็กได้อยู่ในโรงเรียนตั้งแต่อายุ 3 ปี ซึ่งกรุงเทพมหานครยังไม่สามารถดำเนินการในระบบโรงเรียนในแผนพัฒนาที่ผ่านมาได้ ด้วยข้อจำกัดในด้านอาคารสถานที่และอัตราค่าจ้างครู แต่ให้การสนับสนุนชุมชนในการจัดในรูปแบบศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3. ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีการเคลื่อนไหวตลอดเวลา มีการอพยพท้องถิ่นเข้ามาขายแรงงานในกรุงเทพมหานครเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดภาวะชุมชนแออัดเพิ่มขึ้น หรือเป็นชุมชนก่อสร้างเด็กที่เกิดหรือติดตามพ่อแม่ เหล่านี้มีการเคลื่อนย้ายถิ่นที่อยู่ ทำให้เด็กไม่ได้รับการศึกษา หรือต้องออกกลางคัน ในขณะที่เดียวกันมีการย้ายแหล่งชุมชนไปยังชานเมืองเพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดสภาพโรงเรียนในเมืองลดลง ขณะเดียวกันความต้องการโรงเรียน ห้องเรียน ในชุมชนชานเมืองเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้เกิดปัญหาทางการบริหารทรัพยากรที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ กรุงเทพมหานครยังมีข้อจำกัดในการจัดหาที่ดินเพื่อจัดสร้างโรงเรียนใหม่ด้วยปัญหาราคาที่ดินมีราคาสูงมาก

4. ด้านสภาพแวดล้อม ผลกระทบจากการพัฒนาที่ผ่านมามีผลกระทบต่อกรุงเทพมหานครมีปัญหาด้านสภาพแวดล้อม ทั้งด้านการจราจร ด้านมลพิษทางอากาศ ทางเสียง ปัญหาน้ำเน่าเสีย ตลอดจนขยะ สิ่งปฏิกูล เหล่านี้ล้วนมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อเด็กและเยาวชนของกรุงเทพมหานคร การสร้างความตระหนักในปัญหาสิ่งแวดล้อม ให้แก่เด็กจึงนับว่าเป็นเรื่องเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ

5. ผลการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำให้สังคมเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เป็นสังคมข่าวสารข้อมูล มีการถ่ายเทวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาอย่างรวดเร็วและมากมาย ทำให้เกิดปัญหาด้านการรับวัฒนธรรมตะวันตกโดยไม่มีทางเลือกสรร การถ่ายทอดและดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์และวัฒนธรรมไทยอย่างชาญฉลาดเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เด็กและเยาวชนจะต้องรู้จักเลือกและปรับใช้อย่างเหมาะสมกับสังคมไทย

6. ในด้านการบริหารและการจัดการ การจัดการในระดับก่อนประถมศึกษา ยังจัดไม่ได้ครบทุกโรงเรียน เนื่องจากบางโรงเรียนไม่มีอาคารและห้องเรียน เพียงพอ บางแห่งอยู่ใกล้กับวัดหรือศูนย์พัฒนาเด็กของวัด ซึ่งเด็กในชุมชนนั้นได้รับการอยู่แล้ว แต่อย่างไรก็ตาม การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานคร เป็นการจัดการศึกษาในรูปแบบเด็กเล็ก ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กก่อนเข้าเรียนประถมศึกษาปีที่หนึ่งเพียง 1 ปี และมีเด็กได้รับการเตรียมความพร้อมจากโรงเรียนของกรุงเทพมหานคร

ในระดับประถมศึกษา ยังไม่สามารถแสดงให้เห็นได้ว่า เด็กของกรุงเทพมหานคร ได้รับการศึกษาภาคบังคับทุกคนหรือไม่ เนื่องจากยังมีปัญหาในเรื่องการเกณฑ์เด็กเข้าเรียน กรุงเทพมหานครได้รับมอบอำนาจในการรับแจ้งและส่งเด็กเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาของกรุงเทพมหานครเท่านั้น จึงไม่สามารถตรวจสอบว่าเด็กในพื้นที่ของกรุงเทพมหานครได้รับการศึกษาภาคบังคับทุกคนหรือไม่

7. ด้านคุณภาพการศึกษาแม้จะได้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของกรุงเทพมหานครตลอดมา ยังพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนยังไม่น่าพอใจ ในกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ กลุ่มทักษะภาษาไทย กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย อัตราการเข้าชั้นของนักเรียนยังสูง โดยเฉพาะในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งมีอัตราเข้าชั้นร้อยละ 17

(แผนพัฒนาการศึกษากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2540 - 2544 : 2 - 3)

สิ่งที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ข้างต้น โดยการส่งเสริมให้ครูเป็นผู้มีความรู้ เพิ่มพูนทักษะ รู้จักการปรับตัวให้เข้าสู่โลกยุคโลกาภิวัตน์ ด้วยการจัดกิจกรรมในด้านต่าง ๆ เป็นต้นว่า การสัมมนา ประชุม ศึกษาต่อ กิจกรรมส่งเสริมด้านอาชีพ นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมด้านนันทนาการและบันเทิง กิจกรรมด้านสุขภาพ เพื่อให้ครูได้พัฒนาตนเองให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากกิจกรรมที่จัดให้กับครูดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษากิจกรรมเสริมความรู้ และทักษะของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร เขตบางกะปิ เพื่อสำรวจความสนใจจัดกิจกรรมและส่งเสริมครูให้สนใจเข้าร่วมกิจกรรมในทิศทางใด และได้อย่างทั่วถึงหรือไม่ ครูมีความต้องการกิจกรรมดังกล่าวมากน้อยเพียงใด ผลการศึกษาจะเป็นแนวทางให้ผู้เกี่ยวข้อง และรับผิดชอบได้ปรับปรุงแก้ไข และให้การสนับสนุน ให้มีกิจกรรมเสริมความรู้ และทักษะ ดังกล่าว สามารถตอบสนองความต้องการของครูอย่างแท้จริง ทั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริมขวัญกำลังใจ สวัสดิการ ตลอดจนเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของครูอีกด้วย

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ตั้งความมุ่งหมายเป็น 3 ประการ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความสนใจของครูเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะ ที่ประสงค์จะให้โรงเรียน สำนักงานการศึกษา สำนักงานเขต หรือผู้เกี่ยวข้องได้จัดขึ้น เพื่อเป็นกิจกรรมหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพและเป็นสวัสดิการให้แก่ครู

2. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะ ของครู โดยสัมพันธ์กับตัวแปรด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา และกลุ่มโรงเรียน
3. เพื่อประมวลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะ ให้เกิดประโยชน์แก่ครูในโรงเรียนประถมศึกษาอย่างแท้จริง

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลที่ได้รับจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะให้ประโยชน์ดังนี้

1. ประโยชน์ในทางปฏิบัติ ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูเกี่ยวกับความสนใจที่มีต่อกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะ หรือกิจกรรมกลุ่มสนใจ ที่ครูโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานครให้ความสนใจ ซึ่งทางสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางกะปิ กลุ่มโรงเรียน และโรงเรียนสามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะให้แก่ครู เพื่อเป็นการพัฒนาครูและจัดสวัสดิการให้ตรงตามความสนใจของครูอย่างแท้จริง
2. ประโยชน์ในทางวิชาการ กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะที่นำมาศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ อาจเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า กิจกรรมกลุ่มสนใจ แต่เป็นการศึกษากิจกรรมกลุ่มสนใจเฉพาะกลุ่ม คือเน้นที่ครูโรงเรียนประถมศึกษา ดังนั้นผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จึงเป็นการเสริมสร้างงานทางวิชาการเกี่ยวกับกิจกรรมกลุ่มสนใจเฉพาะกลุ่มขึ้นมา ทำให้ได้ข้อมูลพื้นฐานที่จะศึกษาให้ลุ่มลึกยิ่งขึ้นต่อไป
3. ประโยชน์ในทางการวิจัย ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อนำไปสู่การศึกษาค้นคว้าที่ลึกซึ้งและกว้างขวางต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการในพื้นที่เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานครซึ่งครอบคลุมพื้นที่ 3 แขวงคือ แขวงคลองจั่น แขวงวังทองหลาง และแขวงหัวหมาก มีโรงเรียนประถมศึกษาที่สังกัดกรุงเทพมหานครตั้งอยู่ในพื้นที่ดังกล่าว รวมทั้งสิ้น 13 โรงเรียน โรงเรียนเหล่านี้ได้รวมกลุ่มกันเพื่อความร่วมมือ และช่วยเหลือกันทางวิชาการ มี 3 กลุ่ม คือ กลุ่มบางกะปิพัฒนา มี 4 โรงเรียน กลุ่มวังทองหลางมี 5 โรงเรียน และกลุ่มรามคำแหงมี 4 โรงเรียน

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรเป้าหมายของการศึกษารั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร ที่ตั้งอยู่ในเขตบางกะปิ ในโรงเรียน 13 โรงเรียน มีครูทั้งสิ้น 567 คน ดังรายละเอียดในตาราง 1 ต่อไปนี้

ตาราง 1 จำนวนประชากรเป้าหมายของการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มโรงเรียน/โรงเรียน	จำนวนครูทั้งหมด		
	ชาย	หญิง	รวม
1. <u>กลุ่มบางกะปิพัฒนา</u>			
1) โรงเรียนบ้านบางกะปิ	23	104	127
2) โรงเรียนลาซาลี	10	26	36
3) โรงเรียนสุเหร่าห้วยหมากน้อย	7	14	21
4) โรงเรียนสุเหร่าวังใหญ่	7	10	17
รวม	47	154	201
2. <u>กลุ่มวังทองกลาง</u>			
1) โรงเรียนวัดบึงทองกลาง	20	70	90
2) โรงเรียนสุหรัคลองจั่น	5	17	22
3) โรงเรียนไชศรีปราโมทย์อนุสรณ์	5	18	23
4) โรงเรียนวัดสามัคคีธรรม	1	23	24
5) โรงเรียนสุหรัดอนสะแก	6	19	25
รวม	37	147	184

ตาราง 1 (ต่อ)

กลุ่มโรงเรียน/โรงเรียน	จำนวนครูทั้งหมด		
	ชาย	หญิง	รวม
3. <u>กลุ่มรวมคานหง</u>			
1) โรงเรียนวัดศรีบุญเรือง	9	45	54
2) โรงเรียนวัดเทพลีลา	16	69	85
3) โรงเรียนคลองกะจะ	7	18	25
4) โรงเรียนสุเหร่าลาดพร้าว	6	12	18
รวม	38	144	182
รวมทั้งสิ้น	122	445	567

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะสำหรับครูโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งตั้งใจจะให้มีความหมายเช่นเดียวกับคำว่า "กิจกรรมกลุ่มสนใจ" ซึ่งเป็นบริการที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนจัดขึ้นสำหรับประชาชนทั่วไป เพื่อไม่ให้เกิดความสับสนด้านคำศัพท์ที่ใช้ ดังนั้น ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จึงเลือกใช้คำว่า "กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะ" แทน โดยแยกเป็น 4 กิจกรรมดังนี้

1) กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ ได้แก่ กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ความสามารถด้านวิชาการทั่วไป หรือความรู้ความสามารถเฉพาะแขนงเฉพาะด้านก็ได้ เช่น ความรู้ด้านกฎหมาย เศรษฐศาสตร์ การเมือง การศึกษา การแพทย์และสาธารณสุข การเกษตร ความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น กิจกรรมดังกล่าวอาจจัดในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การฝึกอบรม การบรรยาย การให้ความรู้โดยผ่านสื่อต่าง ๆ การเผยแพร่ทางสื่อมวลชน สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ การทัศนศึกษา รวมไปถึงการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และด้วยวิธีอื่น ๆ อีกมากมาย

2) กิจกรรมเสริมความรู้ด้านอาชีพ ได้แก่ กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ความสามารถด้านวิชาชีพทั่วไป หรือความรู้ความสามารถเกี่ยวกับอาชีพเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ เช่น การประดิษฐ์ดอกไม้ การจักสาน การแกะสลัก การเขียนภาพ การซ่อมเครื่องยนต์ การช่างแขนงต่าง ๆ การเพาะเห็ด การเลี้ยงปลา เป็นต้น กิจกรรมดังกล่าวอาจจัดในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การฝึกอบรม การเชิญวิทยากรมาบรรยาย การสาธิต การเผยแพร่ทางสื่อมวลชน สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ การทัศนศึกษาในสถานประกอบการ เป็นต้น

3) กิจกรรมนันทนาการและบันเทิง ได้แก่ กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลาย สนุกสนาน เพลิดเพลินและบันเทิงทั่วไป เช่น ดนตรีไทย ดนตรีสากล การรำวงมาตรฐาน เต้นรำ กีฬา กิจกรรมเข้าจังหวะ การขับร้องเพลง งานอดิเรก คาราโอเกะ กิจกรรมกลุ่ม กิจกรรมค่ายพักแรม ทัศนอาจร เป็นต้น

4) กิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัย ได้แก่ กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ได้แก่ การส่งเสริมความรู้ด้านการรักษาสุขภาพทั่วไป ความรู้เกี่ยวกับโรคเฉพาะด้าน การเดิน วิ่ง เพื่อสุขภาพ การออกกำลังกาย การใช้เครื่องมือเพื่อเสริมสร้างความแข็งแรงของร่างกาย การเดิน-แอโรบิค การรวมยจีน กีฬา เปตอง เกม หมากรูก หมากฮอส ความรู้เกี่ยวกับอาหารและโภชนาการ ความรู้เกี่ยวกับการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ความรู้เกี่ยวกับสมุนไพร การใช้สมาธิเพื่อการรักษาโรค เป็นต้น

อนึ่ง การแบ่งกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะ ออกเป็น 4 กิจกรรมดังกล่าว ย่อมไม่สามารถครอบคลุมความสนใจทั้งหมดได้ ในการวิจัยครั้งนี้จึงให้โอกาสกลุ่มตัวอย่างได้ระบุความสนใจอื่น ๆ ที่นอกเหนือกิจกรรมข้างต้น เช่น งานการสะสมแสตมป์ สะสมเหรียญที่ระลึก การประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้ การสะสมของเก่า ความสนใจในด้านธรรมชาติ ความรู้ด้านพระ เครื่องและวัตถุมงคลต่าง ๆ เป็นต้น

ตัวแปรสำหรับการศึกษาค้นคว้า

1. ตัวแปรอิสระ ตัวแปรอิสระที่นำมาศึกษามีดังนี้

1.1 เพศ แยกเป็น 2 กลุ่มคือ

1) ชาย

2) หญิง

- 1.2 อายุ แบ่งเป็น 3 กลุ่มคือ
 - 1) ต่ำกว่า 30 ปี
 - 2) ระหว่าง 31 - 45 ปี
 - 3) ตั้งแต่ 46 ปีขึ้นไป
- 1.3 ระดับการศึกษา แบ่งเป็น 3 กลุ่มคือ
 - 1) ยังไม่ได้ปริญญา
 - 2) ปริญญาตรี
 - 3) สูงกว่าปริญญาตรี
- 1.4 กลุ่มโรงเรียน แยกเป็น 3 กลุ่มคือ
 - 1) กลุ่มบางกะปิพัฒนา
 - 2) กลุ่มวังทองกลาง
 - 3) กลุ่มรามคำแหง

2. ตัวแปรตาม ตัวแปรตามสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ความสนใจในกิจกรรม เสริมความรู้และทักษะ โดยแยกเป็น 4 กิจกรรม คือ

- 1) กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านวิชาการ
- 2) กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ
- 3) กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านนันทนาการและบันเทิง
- 4) กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านสุขภาพและพลานามัย

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ครูเพศชายและเพศหญิงมีความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะทั้ง 4 ประเภท คือ กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ กิจกรรมเสริมความรู้ด้านอาชีพ กิจกรรมนันทนาการและบันเทิง และกิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัย แตกต่างกัน
2. ครูที่มีอายุแตกต่างกันมีความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะทั้ง 4 ประเภท คือ กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ กิจกรรมเสริมความรู้ด้านอาชีพ กิจกรรมนันทนาการและบันเทิง และกิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัย แตกต่างกัน
3. ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะทั้ง 4 ประเภท คือ กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ กิจกรรมเสริมความรู้ด้านอาชีพ กิจกรรมนันทนาการและบันเทิง และกิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัย แตกต่างกัน

4. ครูที่ทำการสอนในกลุ่มโรงเรียนแตกต่างกันมีความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้ และทักษะทั้ง 4 ประเภท คือ กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ กิจกรรมเสริมความรู้ด้าน อาชีพกิจกรรมนันทนาการและบันเทิง และกิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัย แตกต่างกัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะ ในการศึกษาครั้งนี้มีความหมายเช่นเดียวกับ "กิจกรรมกลุ่มสนใจ" ซึ่งเป็นบริการการศึกษานอกโรงเรียนที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนจัดให้แก่ประชาชนทั่วไป เพื่อหลีกเลี่ยงความสับสนในทางถ้อยคำ การวิจัยครั้งนี้จึงใช้คำว่า "กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะ" ขึ้นมาแทน โดยให้หมายถึงกิจกรรมกลุ่มสนใจสำหรับครูประถมศึกษา ที่ทางสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตการศึกษา กลุ่มโรงเรียน โรงเรียน ชมรมครู หรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอาจจัดขึ้นเพื่อให้บริการแก่ครู เป็นการพัฒนาคุณภาพ ครู ส่งเสริมทักษะต่าง ๆ ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แบ่งเป็น 4 ประเภท ได้แก่ กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ กิจกรรมเสริมความรู้ด้านอาชีพ กิจกรรมนันทนาการ และบันเทิง และกิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัย

2. กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ หมายถึง การจัดกิจกรรมกลุ่มสนใจให้แก่ครู เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถทางวิชาการ เช่น ความรู้ด้านกฎหมาย ด้านการเมือง การถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักเรียน ความรู้ในแขนงวิชาต่าง ๆ อาจจัดในรูปแบบของการ บรรยาย การปาฐกถา การประชุม สัมมนา การอบรม การเชิญวิทยากร การเผยแพร่โดยสื่อ และกิจกรรมต่าง ๆ

3. กิจกรรมเสริมความรู้ด้านอาชีพ หมายถึง การจัดกิจกรรมกลุ่มสนใจให้แก่ครูเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะด้านอาชีพ เช่น ความรู้ด้านเครื่องยนต์ ไฟฟ้า วิทยุ โทรทัศน์ การเกษตร งานช่างแขนงต่าง ๆ รวมถึงความรู้เกี่ยวกับอาชีพเสริมอื่น ๆ เช่น อุตสาหกรรมในครัวเรือน การขายประกัน การขายสินค้า การประดิษฐ์ การบรรจุผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

4. กิจกรรมนันทนาการและบันเทิง หมายถึง การจัดกิจกรรมกลุ่มสนใจให้แก่ครู เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะทางนันทนาการและการบันเทิง เช่น ดนตรีไทย ดนตรีสากล การร่ววงมาตรฐาน เต้นรำ สีลาศ การขับร้องหมู่ - เดี่ยว ทวี วิดีโอ การนั่งสมาธิ ศึกษาศรณะ ไปพิงเทศน์ที่วัด การฝึกโยคะ การจัดทัศนศึกษาในประเทศและต่างประเทศ การจัดกลุ่มสนทนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ชีวิต เป็นต้น

5. กิจกรรมด้านสุขภาพและพลาสมา หมายถึง การจัดกิจกรรมกลุ่มสนใจให้แก่ครู เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะ ทางด้านสุขภาพและพลาสมา เช่น การออกกำลังกาย การพักผ่อน การสร้างความสมดุลของชีวิต เช่น การเดิน - วิ่ง เพื่อสุขภาพ การเดินแอร์โรบิค การร่ำ มวยจีนเพื่อสุขภาพ การควบคุมน้ำหนัก การบริโภคอาหารและโภชนาการ การพักผ่อนเพื่อคลาย ความเครียด เป็นต้น

6. ครู ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง ครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด กรุงเทพมหานคร ซึ่งทำงานอยู่ในท้องที่เขตบางกะปิ มี 13 โรงเรียนมีครูทั้งสิ้น 567 คน ครูจำนวนดังกล่าวเป็นประชากรกลุ่มเป้าหมายของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การนำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้จัดเรียงตามลำดับ ดังนี้

1. การจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร
2. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสำนักงานเขตบางกะปิ
3. แนวคิดและหลักในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน
4. การจัดกลุ่มสนใจของกรมการศึกษานอกโรงเรียน
5. งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดกลุ่มสนใจในต่างประเทศ
6. งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดกลุ่มสนใจในประเทศ

การจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษา ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานการศึกษา ปัจจุบันการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานครที่กำหนดไว้ในมาตรา 89(21) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 โดยมีการจัดการศึกษาหลายระดับและหลายรูปแบบ (สำนักงานศึกษา กองวิชาการ กรุงเทพมหานคร. 2535 : 5 - 6) ดังนี้

1. การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา
2. การจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา
3. การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
4. การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา
5. การจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน

กรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษามาตั้งแต่เริ่มสถาปนาในปี พ.ศ. 2515 ตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 335 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 โดยรับโอนการจัดการศึกษาจาก 2 หน่วยงาน คือ เทศบาลนครหลวงกรุงเทพมหานครบุรี และองค์การบริหารนครหลวงกรุงเทพมหานครบุรี สำหรับเทศบาลนครหลวงกรุงเทพมหานครบุรี เกิดจากการยุบรวมกันและรับโอนการจัดการศึกษาจากเทศบาลนครหลวงกรุงเทพ และเทศบาลนครธนบุรี ส่วนองค์การ

บริหารนครหลวงกรุงเทพมหานคร เกิดจากการยุบรวมกันและรับโอนการจัดการศึกษาจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนคร และองค์การบริหารส่วนจังหวัดธนบุรี โดยเทศบาลทั้ง 2 รับโอนการจัดการศึกษามาจากกระทรวงศึกษาธิการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2480 และองค์การบริหารส่วนจังหวัดทั้ง 2 รับโอนการจัดการศึกษามาจากกระทรวงศึกษาธิการเมื่อปี พ.ศ. 2509 (สำนักการศึกษา กองวิชาการกรุงเทพมหานคร. 2533 : 1)

การจัดการศึกษาในพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร นับตั้งแต่จัดตั้งโรงเรียนทวยราษฎร์ขึ้นครั้งแรกที่วัดมเหยงคณ์พาราม เมื่อปี พ.ศ. 2427 แล้วขยายออกไป โดยจัดตั้งองค์การรับผิดชอบเป็นกรมศึกษาธิการ เมื่อปี พ.ศ. 2430 และยกฐานะขึ้นเป็นกระทรวงธรรมการ เมื่อปี พ.ศ. 2435 ต่อมาในปี พ.ศ. 2441 ได้มีโครงการศึกษาเกิดขึ้น โดยแบ่งความรับผิดชอบให้กรมศึกษาธิการของกระทรวงศึกษาธิการ จัดการศึกษาในกรุงเทพมหานคร และให้กระทรวงมหาดไทย จัดการศึกษาในหัวเมืองร่วมกับกับพระสงฆ์ ภายหลังได้มีการขยายการศึกษาภาคบังคับออกไปถึงระดับตำบล ระหว่างปี พ.ศ. 2454 ถึง พ.ศ. 2474 มีหน่วยงานที่รับผิดชอบการประถมศึกษา 3 กระทรวง คือ

1. กระทรวงนครบาล รับผิดชอบที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาในส่วนกลาง
2. กระทรวงมหาดไทย รับผิดชอบที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาในส่วนภูมิภาค
3. กระทรวงธรรมการ รับผิดชอบที่ประสานงานให้การศึกษาเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล

ในปัจจุบันการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร เป็นอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ใน มาตรา 89(21) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 โดยมีการจัดการศึกษาหลายระดับและหลายรูปแบบ (สำนักการศึกษา กองวิชาการ กรุงเทพมหานคร. 2535 : 5 - 6) ดังนี้

1. การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา จัดใน 2 ลักษณะ คือ
 - 1) จัดในรูปแบบศูนย์เลี้ยงดูเด็กหรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักพัฒนาชุมชน และสำนักอนามัย ซึ่งดำเนินการในลักษณะของการให้ความสนับสนุนชุมชนที่เปิดดำเนินการ
 - 2) จัดในรูปแบบชั้นเด็กเล็ก (ก่อนเกณฑ์ 1 ปี) อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักการศึกษา ในปีการศึกษา 2538 มีโรงเรียนเด็กเล็กในสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 387 โรงเรียน

2. จัดการศึกษาระดับประถมศึกษา อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานการศึกษา
มีโรงเรียนทั้งสิ้น 428 โรงเรียน ตั้งกระจายทั่วพื้นที่ 38 สำนักงานเขต

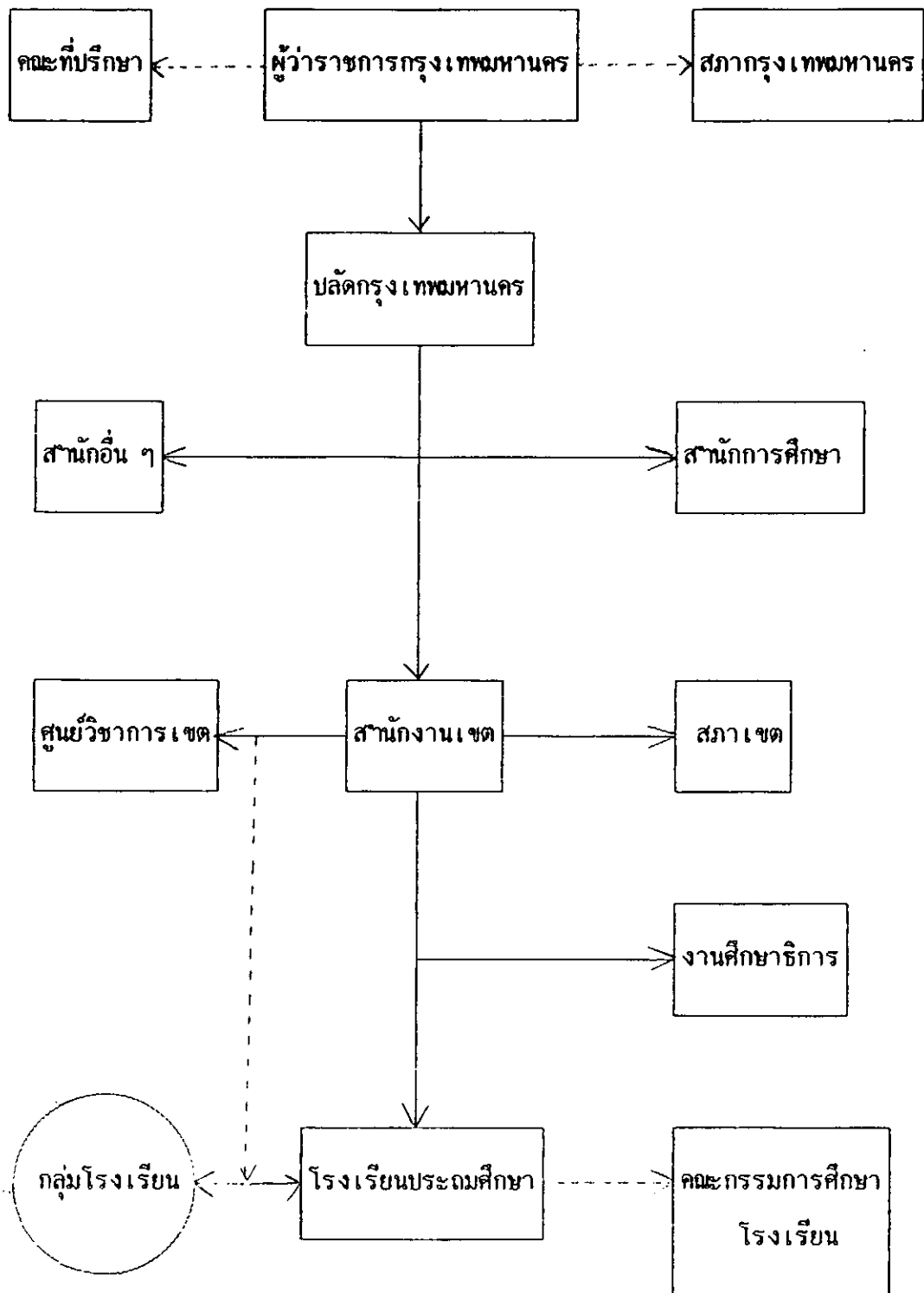
3. การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เปิดสอนในโรงเรียนประถมศึกษาของ
กรุงเทพมหานคร จำนวน 4 โรงเรียน ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งอยู่ในความ
รับผิดชอบของสำนักงานการศึกษา

4. การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ได้แก่ วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ในความ
รับผิดชอบของสำนักงานการแพทย์

5. การจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน ได้แก่ การฝึกอบรมอาชีพระยะสั้นใน
โรงเรียนฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานคร จำนวน 14 โรงเรียน และจัดให้แก่กลุ่มสนใจตามความ
เหมาะสม ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักพัฒนาชุมชน

ระบบบริหารการศึกษาของกรุงเทพมหานคร

ระบบบริหารการศึกษาของกรุงเทพมหานครเป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร
ราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 และประกาศกรุงเทพมหานคร ลงวันที่ 31 ตุลาคม
2528 เรื่อง การจัดระเบียบราชการของกรุงเทพมหานคร ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2528 และ
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 2 เมษายน 2530 เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายใน
หน่วยงาน และการกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการกรุงเทพมหานคร (สำนักงานศึกษา
กองวิชาการ กรุงเทพมหานคร. 2535 : 7) ซึ่งได้กำหนดรูปแบบโครงสร้างระบบบริหาร
การศึกษาของกรุงเทพมหานครในปัจจุบันดังแสดงในภาพประกอบ 1 ต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 โครงสร้างระบบบริหารการศึกษาของกรุงเทพมหานคร

จากข้อกำหนดที่เป็นกรอบของระบบบริหารการศึกษาของกรุงเทพมหานครข้างต้น สายการบริหารแบ่งออกเป็น 2 สาย คือ สายที่มีอำนาจบังคับบัญชาหรือสายขึ้นตรง สภากรุงเทพมหานคร และสายที่ปรึกษาสนับสนุน โดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่เป็นฝ่ายการเมือง มีอำนาจสูงสุดในการบริหารการศึกษา ซึ่งจะอยู่ในระดับของการกำหนดนโยบาย ผู้ที่มีอำนาจในการบริหารการศึกษารองลงไป คือ ปลัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นตำแหน่งสูงสุดของข้าราชการประจำ และอยู่ในระดับของการกำกับให้เป็นไปตามนโยบายของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครทั้ง 2 ตำแหน่งนี้ เป็นการบริหารการศึกษาในระดับกรุงเทพมหานคร โดยมีสำนักงานการศึกษาอยู่ในฐานะหน่วยงานที่ปรึกษาและสนับสนุน แต่ไม่มีอำนาจบังคับบัญชาแต่อย่างใด การปฏิบัติงานของสำนักงานการศึกษาจึงอยู่ในลักษณะของการรับคำสั่งจากผู้มีอำนาจ หรือเสนอให้ผู้มีอำนาจสั่งการไปยังสายการบังคับบัญชาในระดับล่างลงไป ส่วนการติดต่อสายการบังคับบัญชาโดยตรงจะเป็นเพียงการประสานงาน หรือให้การสนับสนุนเท่านั้น (สำนักงานการศึกษา กองวิชาการกรุงเทพมหานคร. 2533 : 3)

อำนาจในการบริหารการศึกษาต่อจากปลัดกรุงเทพมหานครลงไป คือ ผู้อำนวยการเขต ซึ่งอยู่ในฐานะที่มีอำนาจสูงสุดของฝ่ายปฏิบัติการในพื้นที่เขตหรือในระดับสำนักงานเขต โดยมีงานศึกษาธิการเขตเป็นส่วนราชการที่ปรึกษาและสนับสนุนของสำนักงานเขตที่ไม่มีอำนาจในสายการบังคับบัญชาเช่นเดียวกับสำนักงานการศึกษา และมีโรงเรียนอยู่ในสายการบังคับบัญชาต่อจากสำนักงานเขตลงไป ซึ่งเป็นหน่วยปฏิบัติการโดยตรงที่อยู่ในฐานะที่มีอำนาจลำดับขั้นที่สุดของสายการบังคับบัญชา ผู้บริหารโรงเรียนอาจจะเป็นตำแหน่งครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียน ดังนั้น สายบังคับบัญชาของการบริหารการศึกษาจะมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขต และโรงเรียน ตามลำดับ ส่วนสายที่ปรึกษาและสนับสนุนจะมีสำนักงานการศึกษาเป็นหน่วยงานระดับกรุงเทพมหานคร และงานศึกษาธิการเป็นส่วนราชการระดับเขต (สำนักงานการศึกษา กองวิชาการ กรุงเทพมหานคร. 2533 : 3) ซึ่งได้แก่

1. กลุ่มโรงเรียน จัดตั้งตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2535 ซึ่งมีหลักการให้โรงเรียนที่อยู่ใกล้เคียงกันได้ร่วมมือกันและช่วยเหลือกันในการปรับปรุงและส่งเสริมคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน
2. ศูนย์การศึกษาเขต จัดตั้งขึ้นตามโครงการศูนย์วิชาการเขต ในแผนงานพัฒนาการศึกษากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2530 - 2534) ซึ่งมีหลักการที่จะระดมทรัพยากรบุคคลมาใช้ในการพัฒนาการศึกษาของสำนักงานเขตตามความถนัดและความสามารถของ

แต่ละบุคคล เพื่อยกมาตรฐานของกลุ่มโรงเรียน และโรงเรียนให้ได้รับการพัฒนาในระดับที่ใกล้เคียงกัน โดยเป็นองค์กรเสริมและช่วยเหลืองานศึกษาธิการ

3. คณะกรรมการการศึกษาโรงเรียน จัดตั้งขึ้นโดยมีหลักการในการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนและช่วยเหลือการพัฒนาโรงเรียน และโรงเรียนมีส่วนร่วมในการบริหารและพัฒนาท้องถิ่นนั้น ๆ

หน้าที่ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

สำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร ได้กำหนดงานให้โรงเรียนทุกโรงเรียนในสังกัดได้ยึดถือปฏิบัติ โดยกำหนดไว้ 6 หมวด ตามลักษณะงานโรงเรียน ดังนี้

1. งานวิชาการ ได้แก่ งานควบคุมการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล
2. งานกิจกรรมนักเรียน ได้แก่ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมหลักสูตร ดูแลสวัสดิการนักเรียน เช่น ให้บริการแนะแนว บริการอาหารกลางวัน จัดกิจกรรมสหกรณ์
3. งานธุรการ การเงิน และพัสดุ ได้แก่ งานสารบรรณ ทะเบียน เอกสารการเงิน พัสดุ ครุภัณฑ์ รวบรวมข้อมูลสถิติต่าง ๆ
4. งานบุคลากร ได้แก่ งานนิเทศภายใน จัดทัศนศึกษา
5. งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ได้แก่ จัดแผนงาน โครงการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม เช่น จัดสร้างโรงฝึกงานและห้องเก็บวัสดุครุภัณฑ์ ปรับปรุงสถานที่รับประทานอาหารและที่จัดอาหาร
6. งานความสัมพันธ์กับชุมชน ได้แก่ การปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน เพื่อสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน งานให้บริการชุมชนในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านบริการข่าวสาร ด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และบุคลากรต่อชุมชน

ภาระงานทั้ง 6 หมวด นี้โรงเรียนทุกโรงเรียนจำเป็นต้องทราบ จะต้องมิและจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามเกณฑ์ (สำนักงานศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์. 2535 : 1 - 2)

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสำนักงานเขตบางกะปิ

ประวัติความเป็นมาของเขตบางกะปิ

สำนักงานเขตบางกะปิ เดิมเรียกว่า "อำเภอบางกะปิ" และเขตบางกะปิ ตามลำดับ แต่เดิมเป็นป่าทึบ เมื่อราวพุทธศักราช 2386 (ประมาณ 100 ปีเศษ) ในรัชสมัยของสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว เจ้าพระยาบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ได้เป็นแม่ทัพยกกองทัพไปปราบกบฏที่นครจำปาศักดิ์และเมืองหลวงพระบาง กับเจ้าเมืองอื่น ๆ ฝ่ายตะวันออก ได้รับชัยชนะ พร้อมทั้งกวาดต้อนครอบครัวหัวเมืองรายทางติดตามมาด้วย และพำนักอยู่ย่านคลองกุ่มในปัจจุบัน ต่อมาเมื่ออพยพมาทำกินเพิ่มขึ้นตามลำดับ ทางราชการจึงจัดตั้งเป็นอำเภอให้ชื่อว่า "อำเภอบางกะปิ" ตั้งอยู่ที่ตำบลหัวหมาก ตรงข้ามวัดเทพศิลา ซึ่งมหาอำมาตย์พระยาเพชรปราณี สมุหนครบาล สมัยมีบรรดาศักดิ์เป็นหลวงนานานิคม เจ้ากรมอำเภอเห็นว่าที่ตั้งว่าการอำเภอเดิมไม่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น จึงสั่งย้ายว่าการอำเภอไปตามแนวคลองแสนแสบทางทิศตะวันออกของที่ตั้งเดิม คือ บริเวณที่ตั้งของสำนักงานเขตบางกะปิในปัจจุบัน (สำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร. 2534 : 1 - 2)

ต่อมาในปี พ.ศ. 2528 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครได้กำหนดให้ "สำนักงานเขต" เป็นส่วนราชการของกรุงเทพมหานคร โดยมีผู้อำนวยการเขตเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างกรุงเทพมหานคร รับผิดชอบการปฏิบัติราชการภายในสำนักงานเขต

พื้นที่การปกครองและประชากร

เขตบางกะปิจัดเป็นพื้นที่เขตชั้นนอกของกรุงเทพมหานคร มีเนื้อที่ประมาณ 48,904 ตารางกิโลเมตร (สำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร. 2536) แยกเป็น 3 แขวง คือ (1) แขวงคลองจั่น มีเนื้อที่ 12,788 ตารางกิโลเมตร มีประชากร 85,761 คน (2) แขวงวังทองกลาง มีเนื้อที่ 19,655 ตารางกิโลเมตร มีประชากร 62,375 คน และ (3) แขวงหัวหมาก มีเนื้อที่ 16,461 ตารางกิโลเมตร มีประชากร 99,785 คน โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครที่อยู่ในความดูแลของสำนักงานเขตบางกะปิมิทั้งหมด 13 โรงเรียน มีครู 567 คน และนักเรียน 11,381 คน (สถิติข้อมูลที่สำคัญปีการศึกษา 2537 สำนักงานเขตบางกะปิ. 2537 : 27) โรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 13 โรงเรียน ได้จัดแบ่งเป็นกลุ่มโรงเรียน ดังนี้

1. กลุ่มบางกะปิพัฒนา อยู่ทางทิศเหนือของเขตบางกะปิ มี 4 โรงเรียน คือ โรงเรียนบ้านบางกะปิ โรงเรียนลาซาลี โรงเรียนสุเหร่าหัวหมากน้อย และโรงเรียนสุเหร่าวังใหญ่

2. กลุ่มวังทองกลาง อยู่ทางทิศตะวันตกของเขตบางกะปิ มี 5 โรงเรียน คือ โรงเรียนวัดบึงทองกลาง โรงเรียนสุเหร่าคลองจั่น โรงเรียนไชศรีปราโมทอนุสรณ์ โรงเรียนวัดสามัคคีธรรม และโรงเรียนสุเหร่าดอนสะแก

3. กลุ่มรามคำแหง อยู่ทางทิศใต้ของเขตบางกะปิ มี 4 โรงเรียน คือ โรงเรียนวัดศรีบุญเรือง โรงเรียนวัดเทพศิลา โรงเรียนคลองกะจะ และโรงเรียนสุเหร่าลาดพร้าว
สำหรับสถิติด้านจำนวนครูในโรงเรียนประถมศึกษาที่สังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ แสดงในตาราง 2 ต่อไปนี้

ตาราง 2 สถิติด้านจำนวนครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ
ปีการศึกษา 2538

ชื่อกลุ่มโรงเรียน/โรงเรียน	จำนวนครูทั้งหมด		
	ชาย	หญิง	รวม
1. <u>กลุ่มบางกะปิพัฒนา</u>			
1) โรงเรียนบ้านบางกะปิ	23	104	127
2) โรงเรียนลาซาลี	10	26	36
3) โรงเรียนสุเหร่าหัวหมากน้อย	7	14	21
4) โรงเรียนสุเหร่าวังใหญ่	7	10	17
รวม	47	154	201

ตาราง 2 (ต่อ)

ชื่อกลุ่มโรงเรียน/โรงเรียน	จำนวนครูทั้งหมด		
	ชาย	หญิง	รวม
2. กลุ่มวังทองกลาง			
1) โรงเรียนวัดบึงทองกลาง	20	70	90
2) โรงเรียนสุเหร่าคลองจั่น	5	17	22
3) โรงเรียนไจศรีปราโมทย์อนุสรณ์	5	18	23
4) โรงเรียนวัดสามัคคีธรรม	1	23	24
5) โรงเรียนสุเหร่าดอนสะแก	6	19	25
รวม	37	147	184
3. กลุ่มรามคำแหง			
1) โรงเรียนวัดศรีบุญเรือง	9	45	54
2) โรงเรียนวัดเทพลีลา	16	69	85
3) โรงเรียนคลองกะจะ	7	18	25
4) โรงเรียนสุเหร่าลาดพร้าว	6	12	18
รวม	38	144	182

นอกจากโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดแล้ว ในพื้นที่เขตบางกะปิยังมีสถานศึกษา ประเภทและระดับต่าง ๆ ทั้งของรัฐและเอกชนอีกจำนวนมาก รวมทั้งมีวัด มัสยิด มูลนิธิ ศาลเจ้า สถานเฝ้าระวัง โรงพยาบาล ศูนย์บริการสาธารณสุข สถานที่ทำการส่วนราชการอื่น ๆ รวมทั้งชุมชนแออัดอีก 45 ชุมชน (สำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร. 2534 : 9 - 71)

การแบ่งส่วนราชการในสำนักงานเขตบางกะปิ แบ่งออกเป็น 10 หน่วยงาน คือ งานปกครอง งานทะเบียน งานโยธา งานรักษาความสะอาด งานอนามัย งานศึกษาธิการ งานคลัง งานรายได้ งานเทศกิจ และงานส่งเสริมและพัฒนาชุมชน

สำหรับหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการศึกษา ได้แก่ หน่วยงานศึกษาธิการมีหน้าที่ รับผิดชอบในฐานะศึกษาธิการเขต กำกับ ควบคุม ดูแล ตรวจสอบ รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่งานศึกษาธิการ การบริหาร การส่งเสริม และพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขต สร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ ได้รับมอบหมาย

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้ คือ

1. การบริการและส่งเสริมการศึกษา ประกอบด้วยงานต่อไปนี้

1.1 งานธุรการ การเงิน บัญชีและพัสดุ ดำเนินงานเกี่ยวกับการจัด สำนักงาน งานสารบรรณ งานติดต่อประชาชน การของบประมาณประจำปี การขอเงิน งบประมาณ การเบิกจ่ายเงินงบประมาณทุกหมวดรายจ่าย งานบัญชีการเงินทุกประเภท ทะเบียน ทรัพย์สินและพัสดุ การจำหน่ายครุภัณฑ์ การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุครุภัณฑ์ การเก็บรักษาเงินมูลนิธิ ในโรงเรียนเงินทุนการศึกษา เงินสวัสดิการด้านต่าง ๆ

1.2 งานกฎหมายและระเบียบ ดำเนินการเก็บรักษา รวบรวมกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หนังสือสั่งการ สอดส่องดูแลให้คำแนะนำการเรียน การสอน ความประพฤติของนักเรียน ครู ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ จัดทำแผน โครงการ ปฏิทิน กำหนดการปฏิบัติงาน จัดหาที่ดินที่ตั้งโรงเรียน การอนุญาตใช้อาคารสถานที่การขออนุญาตเปิดเรียนเป็นกรณีพิเศษ

1.3 การรายงาน ดำเนินการรายงานข้อมูล สถิติที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ลูกเสือ ยุวกาชาด อัตรากำลังข้าราชการครู นักเรียน การตรวจเยี่ยม การตรวจสุขภาพ มุลินธิโรงเรียน และการรายงานข้อมูลตามนโยบายของผู้บริหาร

1.4 การประชุม ดำเนินการประชุมผู้บริหารโรงเรียน ประชุมข้าราชการครู ประจำปี ประชุมเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน ประชุมคณะกรรมการศึกษาเขต ประชุมกรรมการศูนย์ วิชาการเขต ประชุมร่วมกับหัวหน้าหน่วยงาน สมาชิกสภาเขต ลูกเสือชาวบ้าน กำนัน-ผู้ใหญ่บ้าน และกิจกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ

1.5 งานปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2525 ดำเนินการสำรวจ การเกณฑ์เด็กเข้าเรียน ปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ รับแจ้งการสำรวจเด็ก การยกเว้นเข้าเรียน การจัดตั้ง ยุบ เลิก และกำหนดชื่อโรงเรียน การจัดทำบัญชีรายชื่อเด็กเข้าเรียน การประชาสัมพันธ์ การติดตาม การย้ายเด็กเข้าเรียน การขอเปลี่ยนชื่อสกุล การแก้ไขวันเดือนปีเกิด การรับสมัครและสอบแข่งขันนักเรียนทุนการศึกษา การจัดสรรอุปกรณ์การเรียน เสื้อผ้า โครงการอาหารกลางวัน การจัดการศึกษาเด็กก่อนประถมศึกษา

1.6 งานลูกเสือ ยุวกาชาด และลูกเสือชาวบ้าน ดำเนินการเกี่ยวกับการแต่งตั้ง กองลูกเสือ หมู่ยุวกาชาด ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ หัวหน้าหน่วยยุวกาชาด คณะกรรมการลูกเสือเขต ผู้ตรวจการ รองผู้ตรวจการ ผู้ช่วยผู้ตรวจการ กรรมการพิเศษ การฝึกอบรม การอยู่ค่ายพักแรม การสอบวิชาพิเศษ การประชุมสัมมนา การบริการชุมชน การขอรับพระราชทานเหรียญลูกเสือ และยุวกาชาด เข็มลูกเสือสมนาคุณ การฝึกอบรมลูกเสือชาวบ้าน การเลือกประธานและ กรรมการรุ่น การเข้าร่วมกิจกรรมวางแผนดำเนินการต่าง ๆ

1.7 งานครูสภา ดำเนินการเกี่ยวกับการขอมีบัตรประจำตัวสมาชิก งานยกย่องเกียรตินิยม ช.พ.ค. และ ช.พ.ส. เป็นเจ้าหน้าที่กรรมการครูสภาเขต

1.8 งานปฏิบัติตามระเบียบต่าง ๆ ดำเนินการเกี่ยวกับการขออนุมัติขอใบรับรอง ใบประกาศนียบัตร ใบสุทธิ การตอบข้อสอบใจ การขอพระราชทานเพลิงศพ

2. การเจ้าหน้าที่ ดำเนินการเกี่ยวกับการขอกำหนดอัตราครู ค่าจ้าง การจัดสรร อัตรากำลัง การจัดทันทับัตรประจำตัว การแต่งตั้ง ย้าย โอน ลาออก งานวินัย ความชอบ ทะเบียนประวัติ การขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เข็มเชิดชูเกียรติ การขอเพิ่มวุฒิ การปรับ เงินเดือน การขอบำเหน็จบำนาญ การทดลองปฏิบัติราชการ การออกหนังสือรับรอง การลงทุน ประเภทการขอผ่อนผันเกณฑ์ทหาร การจ้างลูกจ้าง การเปลี่ยนชื่อสกุล การเลือกตั้งผู้แทนครู

3. การนิเทศการศึกษา ดำเนินการเกี่ยวกับงานพัฒนาการศึกษา จัดทำแผนงาน โครงการ การประชุมสัมมนา ส่งครูเข้ารับการอบรม งานการเรียนการสอน การจัดทำข้อสอบ การประเมินผล งานส่งเสริมคุณลักษณะโรงเรียน การกีฬา การส่งเสริมวัฒนธรรม การสนับสนุน ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี การนิเทศ การตรวจเยี่ยม งานสนับสนุนวิชาการ การเผยแพร่ การรวบรวมสถิติ งานข้อมูลทางการศึกษา การประสานงานทางวิชาการระหว่างโรงเรียน สังกัดงานเขต สังกัดการศึกษา และหน่วยงานอื่น ๆ การจัดนิทรรศการทางวิชาการ การแนะแนว การสอบชิงทุน การจัดทำคู่มือและเครื่องช่วยการสอน การควบคุมดูแลมาตรฐาน ทางการศึกษา

แนวคิดและหลักการในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน

การจัดการศึกษานอกโรงเรียนในปัจจุบันมิใช่เป็นการจัดการศึกษาเพื่อให้ประชาชนอ่านออกเขียนได้เท่านั้น แต่เป็นการให้บริการและให้โอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชนที่อยู่นอกโรงเรียน เพื่อเสริมสร้างให้เขามีความรู้พื้นฐานในการดำรงชีวิต มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ ทราบข้อมูลข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์ มีเครื่องมือ และรู้จักแสวงหาข้อมูลมาประกอบการคิดและตัดสินใจ เพื่อจะได้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขตามควรแก่อัตภาพ เป็นการจัดการศึกษาที่จะช่วยให้ประชาชนรู้จักแสวงหาและเลือกสรรสิ่งที่ดีงาม นำไปปรับปรุงความเป็นอยู่ของตนเองและชุมชนให้ดีขึ้นด้วยตนเอง การศึกษานอกโรงเรียนจึงเป็นวิถีการใช้การศึกษาที่ต้องส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนพึ่งตนเอง (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2529 : 21) สัมกับความจริงที่ว่า "การศึกษามีใช้การให้ความรู้ ทักษะ หรือการเปลี่ยนแปลง เจตคติของผู้เรียน ให้เข้ากับแบบแผนตามที่ครูอาจารย์ได้เล่าเรียนมาจากตำราวิชาการศึกษา จนถึงเป็นหลักปฏิบัติทั่ว ๆ ไปเท่านั้น แท้จริงแล้ว การศึกษาเป็นกระบวนการส่งเสริมการคิดค้น

และแสวงหาทางเลือกที่เหมาะสมแก่นุชน ซึ่งการเลือกนี้ย่อมจะเปลี่ยนแปลงไปตามภาวะการณ์ของสังคม สิ่งแวดล้อม และกาลสมัย (สุนทร โคตรบรรเทา. 2524 : 10 - 11)

สำหรับหลักการจัดการศึกษานอกโรงเรียนที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้ยึดเป็นแนวปฏิบัติในทุกกิจกรรมและทุกกลุ่มเป้าหมายที่รับผิดชอบ คือ "มุ่งส่งเสริมให้ประชาชน คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น เพื่อให้มีคุณภาพที่ดี สามารถพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ปฐม นิคมานนท์. 2528 : 215)

โกวิท วรพิพัฒน์ (2525 : 165 - 167) ได้ให้แนวคิดในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนว่า การศึกษานอกโรงเรียนจะเป็นตัวช่วยให้นักเรียนปรับตัวเข้ากับสังคมได้เป็นอย่างดี โดยกล่าวว่าคนเราจะมีมีความสุขที่สุดเมื่อบุคคล สังคม สิ่งแวดล้อม ประสมกลมกลืนกันอย่างราบรื่น และการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งจะสามารถดำเนินการเพื่อให้ตัวเอง สังคม สิ่งแวดล้อม ประสมกลมกลืนกัน เพื่อตนเองจะได้มีความสุขนั้น บุคคลนั้นจะต้องเป็นคนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ให้หันต่อเหตุการณ์ และเข้ากับสังคมสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น จะต้องได้รับความรู้ ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ อย่างเพียงพอและทันต่อเหตุการณ์ ดังนั้น การจัดการศึกษาจึงต้องให้กับบุคคลทุกเพศ ทุกวัย และต่อเนื่องไปตลอดชีวิต

คุมส์ (อუნตา นพคุณ. 2523 : 22 - 23 ; อ้างอิงมาจาก Coombs. n.d.)

ได้สรุปประเภทของการจัดการศึกษานอกโรงเรียน เป็น 4 ประเภท คือ

1. การศึกษาขั้นพื้นฐานหรือแบบทั่วไป หมายถึง การศึกษาขั้นพื้นฐานหรือขั้นประถมศึกษาที่กำหนดเป้าหมายให้มีความรู้ในการอ่าน เขียนหนังสือ การคิดเลขคณิต และเข้าใจทางวิทยาศาสตร์พื้นฐานได้เป็นต้น
2. การศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาความเป็นอยู่ในครอบครัว คือการศึกษาโดยมีความรู้ทักษะ และทัศนคติที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาความเป็นอยู่ในครอบครัว เช่น ด้านสุขภาพอนามัย โภชนาการ การวางแผนครอบครัว และการเลี้ยงเด็ก เป็นต้น
3. การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน เป็นการศึกษเพื่อส่งเสริมสถาบันในระดับท้องถิ่นและระดับชาติให้มีการเรียนรู้หลักปฏิบัติงานในรูปแบบต่าง ๆ เช่น สหกรณ์หรือการพัฒนาชุมชน เพื่อให้ชุมชนได้มีการร่วมมือกันช่วยแก้ปัญหาการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นตลอดจนปัญหาในระดับชาติ
4. การศึกษาด้านอาชีพะ เป็นการจัดเพื่อให้ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพหรือเกี่ยวกับการประกอบการด้านการเศรษฐกิจ เช่น ฝึกอาชีพตัดผม เลี้ยงปลุสัตว์ การทอผ้า และแก้เครื่องยนต์ เป็นต้น

รัตนา พุ่มไพศาล (2528 : 31 - 32) ได้แบ่งประเภทการศึกษานอกโรงเรียนไว้ เป็น 5 ประเภท คือ การศึกษาซ่อมเสริมและการศึกษาพื้นฐาน การศึกษาด้านอาชีพ ด้านช่าง และด้านวิชาชีพขั้นสูง การศึกษาด้านสุขภาพอนามัย สังคมสงเคราะห์ ความสามารถของ ครอบครัว การศึกษาด้านหน้าที่พลเมือง การเมืองและชุมชน และการศึกษาเพื่อความสมบูรณ์ แห่งชีวิต

จากการที่ได้ทำการศึกษาหลักการและแนวคิดในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน จึงสรุป ลักษณะการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนได้ 3 ประเภท ดังนี้

1. กิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนที่มุ่งเน้นความสนใจของผู้เรียน โดยมีศูนย์กลาง การเรียนการสอนอยู่ที่ผู้เรียน ใช้สิทธิเสรีภาพที่จะเลือกเรียนตามความสนใจของตนเอง โดยมุ่ง ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น เพื่อให้เป็นบุคคลมีคุณภาพ สามารถพัฒนา ตนเอง ครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. กิจกรรมการจัดการศึกษานอกโรงเรียนที่มุ่งเน้นการให้ความรู้ในการอ่านออก เขียนได้ ตลอดจนเปิดโอกาสให้กับผู้ที่พลาดโอกาสจากการเรียนในระบบปกติมาเรียนต่ออีกครั้ง ในระบบนอกระบบ จนถึงระดับมหาวิทยาลัย มีศักดิ์และสิทธิ์ในระดับที่เรียนนั้น ๆ
3. กิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนมุ่งเน้นการศึกษาคุณภาพชีวิต เป็นการจัดกิจกรรม เพื่อเสริมให้ผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายได้มีการพัฒนาตนเองให้มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์ มีคุณธรรม จริยธรรมและเป็นพลเมืองดี เป็นต้น

บรรจง ชูสกุลชาติ (2522 : 8 - 10) ได้กล่าวถึงหลักการของการศึกษานอก โรงเรียนไว้ ดังนี้

1. หลักการเรียนเพื่อการทำงานและการทำงานเพื่อการเรียนรู้ หลักการนี้อาจถือ ได้ว่าเป็นปรัชญาหรืออุดมการณ์ของการศึกษานอกโรงเรียน เป็นหลักการที่เป็นความจริงอันเป็น พื้นฐานของชีวิตมนุษย์ เพราะงานกับมนุษย์หรืองานกับชีวิตย่อมเป็นสิ่งที่แยกจากกันไม่ได้ มนุษย์ เราจะเรียนรู้ได้อย่างแยบยล และมีประโยชน์ต่อชีวิตมากที่สุดก็ด้วยการเรียนจากการทำงาน และจากการทำงานทำให้มนุษย์สามารถเรียนรู้ที่จะมีชีวิตอยู่รอดได้ในสังคม นอกจากนี้คุณค่า อันแท้จริงของมนุษย์ ผลงานที่เหลืออยู่ หลังจากคนได้ตายไปจากโลกนี้แล้ว สมดังสุภาษิต ที่กล่าวว่า "ค่าของคนอยู่ที่ผลของงาน"

2. หลักการบริหารการศึกษาเป็นระบบเปิด กล่าวคือ โดยการดำเนินการและการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษาจะต้องพยายามให้เกิดความคล่องตัว ความยืดหยุ่น และความเปลี่ยนแปลง แม้มักถูกระเบียบ คำสั่งและข้อบังคับก็ตาม ซึ่งกำหนดไว้เพียงกว้าง ๆ เท่านั้น เพื่อให้สอดคล้องและสนองความจำเป็นของผู้เรียนและสังคมให้มากที่สุด
3. หลักสังคมนิยม กล่าวคือ สถาบันทุกสถาบันที่มีอยู่ในสังคมเป็นสถาบันแห่งการเรียนรู้ทั้งสิ้น โรงเรียนจะไม่ใช่เป็นสถาบันเดียวของการศึกษา แต่สถาบันในสังคมจะมีส่วนสร้างเสริมการเรียนรู้ และจะต้องพยายามให้ประโยชน์จากสถาบันเหล่านั้นให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษานอกโรงเรียนมากที่สุด โดยสถาบันเหล่านั้นจะเป็นสังคมนิยมของการศึกษานอกระบบโรงเรียน
4. หลักความเสมอภาคและหลักเสรีภาพในการศึกษา กล่าวคือ การศึกษานอกระบบโรงเรียนจะให้สิทธิและให้โอกาสทางการศึกษากับคนทั้งที่อยู่ในและนอกโรงเรียน ทั้งคนชนบทและในเมือง ทั้งคนที่ร่ำรวยและยากจน แก่คนทุกเพศทุกวัยตามความถนัด ความสนใจ และความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล ตลอดจนสนองความประสงค์และความต้องการ ความจำเป็นทั้งบุคคลและสังคม
5. หลักการศึกษาดลอดชีวิต มนุษย์ต้องการเรียนรู้กันตลอดชีวิต การเรียนรู้ทั้งหลายเป็นภารกิจอย่างหนึ่งที่มนุษย์จะต้องศึกษาหาความรู้โดยตนเอง ทั้งนี้เพื่อที่จะปรับตนเองให้เข้ากับ ความเปลี่ยนแปลงชีวิตได้อย่างมีความสุขจนถึงวาระสุดท้าย
6. หลักการระดมสรรพกำลังทั้งปวงที่มีอยู่ในสังคม โดยถือว่า การศึกษาเป็นภารกิจทั้งของบุคคลและสังคม ดังนั้น ทั้งบุคคลและสังคม ตลอดจนสถาบันต่าง ๆ ในสังคมจะต้องระดมกำลังและบรรดาทรัพยากรทั้งหลาย เพื่อก่อให้เกิดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน และให้สามารถดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ
7. หลักการศึกษาเพื่อปวงชน โดยถือว่า การศึกษานอกระบบโรงเรียนเป็นการศึกษาเพื่อคนทุกคน ทุกอาชีพ ทุกวัย ทุกเวลา ทุกสถานที่ ไม่มีอาณาเขตและไม่มีสิ่งใดมาเป็นกำแพงขวางกั้นในการดำเนินการศึกษานอกระบบโรงเรียน

การจัดกลุ่มสนใจของกรมการศึกษานอกโรงเรียน

การจัดกลุ่มสนใจ เป็นกิจกรรมรูปแบบหนึ่งของการจัดการศึกษานอกโรงเรียนที่มุ่งตอบสนองความต้องการตามสภาพปัญหาของแต่ละกลุ่มบุคคล ผู้เรียนสามารถนำเอาความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ทันที สามารถมองเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ หรือนำเอาความรู้ที่ได้รับไปปรับปรุงอาชีพเดิมให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

การจัดกลุ่มสนใจมีสาเหตุมาจากการที่นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพในโรงเรียนได้ออกจากโรงเรียนกลางคันก่อนที่จะจบหลักสูตรการศึกษาเป็นจำนวนมาก เพราะวิชาที่เปิดสอนไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ผู้เรียนไม่สามารถเลือกเรียนเฉพาะรายวิชาย่อย ๆ ตามที่สนใจ นอกจากนั้นการเรียนการสอนในระบบโรงเรียนผู้ใหญ่สายอาชีพมีระบบ มีระเบียบยุ่งยากมาก เช่น ต้องมีเวลาเรียนที่แน่นอน ผู้เรียนต้องแต่งกายตามที่กำหนด เป็นต้น (เย็นใจ เลหาพานิช. 2525 : 233)

จากสาเหตุดังกล่าวจึงทำให้การสอนวิชาชีพในโรงเรียนผู้ใหญ่สายอาชีพไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ จึงได้มีการเสนอรูปแบบและแนวทางในการแก้ปัญหา เรื่องการสอนวิชาชีพและวิธีการนี้ได้รับความนิยมนมากที่สุดคือ "การจัดกลุ่มสนใจ" เพราะสามารถสอนได้กว้างขวางในทุก ๆ พื้นที่ ทั้งในเมืองและในชนบท สามารถจัดสอนได้สอดคล้องตามสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน

การจัดกลุ่มสนใจเป็นการส่งเสริมความรู้และทักษะอาชีพแก่ประชาชน โดยมีการรวมกลุ่มสมาชิกที่มีความสนใจร่วมกัน มีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียน มีการแลกเปลี่ยนความรู้ และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นการฝึกการแก้ปัญหาด้วยตนเอง รู้จักคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

การดำเนินการจัดกลุ่มสนใจ เริ่มจัดขึ้นเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2508 โดยกองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้นำเอาแนวความคิดมาจากโรงเรียนชุมชนในประเทศเดนมาร์ก มาทดลองใช้ ณ ศูนย์การอบรมการศึกษาผู้ใหญ่ จังหวัดอุบลราชธานี (ศ.อ.ศ.อ.) วิชาที่เปิดสอนคือ ดนตรี นาฏศิลป์ การประกอบอาหาร การประดิษฐ์ดอกไม้ ซึ่งปรากฏว่าได้รับความสนใจจากประชาชนเป็นอย่างมาก กองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษา พิจารณาเห็นว่า การจัดกลุ่มสนใจเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชนบท

มาก เพราะเป็นการส่งเสริมความรู้ และทักษะอาชีพที่จะเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ เป็นการส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และสามารถตอบสนองตามสภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ ของประชาชนทั้งในเมืองและชนบท จึงได้กำหนดแนวทางในการ ดำเนินการจัดกลุ่มสนใจขึ้น และให้จังหวัดต่าง ๆ ดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 ต่อมา ในปี พ.ศ. 2520 กระทรวงศึกษาธิการได้ออกหลักเกณฑ์ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการจัด กลุ่มสนใจขึ้น จนในปี พ.ศ. 2522 มีการจัดตั้งกรมการศึกษานอกโรงเรียนในกระทรวง ศึกษาธิการ และมีการจัดตั้งศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาค ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ขึ้นเพื่อรับผิดชอบการดำเนินการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนแทนกองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษา และในปี พ.ศ. 2525 กระทรวงศึกษาธิการได้ออกระเบียบกระทรวง ศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกลุ่มสนใจ พ.ศ. 2525 ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะส่งเสริมให้ ประชาชนได้มีโอกาสในการพัฒนาตนเอง ให้ความรู้ทั่วไปและทักษะอาชีพ รู้จักใช้เวลาว่าง ให้เป็นประโยชน์ มีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์ เป็นพลเมืองดีของประเทศ เห็นช่องทางใน การประกอบอาชีพ เป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น (อุดม เขยกิจวงศ์. 2527 : 117)

หลักเกณฑ์ในการดำเนินการจัดกลุ่มสนใจ

การดำเนินการจัดกลุ่มสนใจมีหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ดังนี้คือ

1. การรวมกลุ่มสมาชิกกลุ่มสนใจ

1) เจ้าหน้าที่ของจังหวัดและอำเภอจะทำการสำรวจความต้องการและความ สนใจของประชาชนในท้องถิ่นต่าง ๆ แล้วจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและอำเภอ โดยจัดทำเป็นแผน ล่วงหน้าหนึ่งปี ตามกรอบที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

2) รวบรวมผู้ที่สนใจสมัครเป็นสมาชิกกลุ่มสนใจ เพื่อเข้าเรียนวิชาต่าง ๆ ตามที่สนใจ ซึ่งดำเนินการได้ 2 กรณี คือ ประการที่หนึ่ง เจ้าหน้าที่ของจังหวัดและอำเภอ สำรวจความต้องการและความสนใจของประชาชน โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับพื้นที่และกลุ่ม เป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ใน กขช. 2 ค. ให้ได้อย่างน้อย 15 คน แล้วเสนอขออนุญาตจัดกลุ่ม สนใจต่อผู้มีอำนาจอนุญาต ประการที่สอง เปิดดำเนินการจัดกลุ่มสนใจของประชาชน โดย ประชาชนในหมู่บ้านต่าง ๆ ได้รวบรวมสมาชิกที่มีความสนใจที่จะเรียนกลุ่มสนใจวิชาเดียวกัน

อย่างน้อย 15 คน แล้วดำเนินการขออนุญาตจัดกลุ่มสนใจต่ออำเภอและจังหวัด เพื่อเสนอต่อผู้มีอำนาจพิจารณาอนุญาต

2. หลักเกณฑ์ในการพิจารณาอนุญาตจัดกลุ่มสนใจ มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้คือ (ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ. 2525 : 25)

1) พิจารณาถึงความพร้อมของประชาชนหรือพิจารณาถึงวิชาที่เปิดสอนจะต้องเป็นเรื่องที่ประชาชนสามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ทันทีหรือเป็นการส่งเสริมโครงการต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการไปแล้ว แต่ผู้เข้าร่วมโครงการยังขาดการฝึกอบรมให้มีความรู้และทักษะเพิ่มขึ้น

2) พิจารณาอนุญาตให้ดำเนินการจัดกลุ่มสนใจในพื้นที่นอกเขตเทศบาลหรือเขตสุขาภิบาล เพราะเป็นการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชนบท และพิจารณาอนุญาตให้จัดกลุ่มสนใจตลอดปีงบประมาณ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องสามารถทำการตรวจติดตามและประเมินผลได้

3) การจัดกลุ่มสนใจจะดำเนินการสอนได้เมื่อเสนอเรื่องขออนุญาตต่อผู้มีอำนาจอนุญาตและได้รับอนุญาตเรียบร้อยแล้ว

3. หลักสูตรกลุ่มสนใจเป็นหลักสูตรสั้น ๆ จบในตัวเอง ไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีงามและความมั่นคงของประเทศไทย สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน มีความยืดหยุ่นในตัวเอง สามารถจัดสอนได้ในทุก ๆ สภาพพื้นที่ เป็นการแก้ไขปัญหการว่างงานในชนบท และเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น ซึ่งอาจจำแนกตามวิชาที่สอนได้ คือ หมวดอุตสาหกรรม หมวดคหกรรมศาสตร์ หมวดนาฏศิลป์ดนตรี หมวดการเสริมสวย หมวดตัดผมชาย หมวดงานไม้งานปูน หมวดธุรกิจการบัญชี หมวดความรู้ทั่วไป หมวดวิชาการ หมวดกีฬาการต่อสู้ และป้องกันตัว

4. สถานที่ในการจัดกลุ่มสนใจจะใช้สถานที่ใด ๆ ก็ได้ตามความสะดวก ความพร้อมในการเรียนของสมาชิกกลุ่มสนใจ และจะต้องมีอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการเรียนวิชานั้น ๆ พร้อม

5. ระยะเวลาในการจัดกลุ่มสนใจ จะต้องมีความเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาของแต่ละกลุ่มที่เปิดสอน วิชาหนึ่ง ๆ จะต้องใช้เวลาในการเรียนไม่เกิน 30 ชั่วโมง และต้องสอนไม่เกินวันละ 3 ชั่วโมง ในกรณีที่เป็นจำเป็นจะต้องสอนเกินกว่าวันละ 3 ชั่วโมง ให้ผู้มีอำนาจอนุญาตให้จัดกลุ่มสนใจได้ให้ดุลพินิจขยายเวลาออกไปได้ตามความเหมาะสม แต่จะต้องไม่เกินวันละ 6 ชั่วโมง และต้องไม่เกินสัปดาห์ละ 21 ชั่วโมง

6. การเงินและการพัสดุ กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ จะทำการจัดสรรเงินงบประมาณให้จังหวัดสำหรับดำเนินการจัดกลุ่มสนใจในแต่ละปีเป็นค่าตอบแทนค่าสอนวิทยากรกลุ่มสนใจ โดยจ่ายตามอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด คนละไม่เกิน 3 ชั่วโมงต่อวัน ถ้าการสอนในแต่ละกลุ่มมีวิทยากรมากกว่า 1 คน ให้จ่ายได้เพียง 1 คน และในกรณีที่ผู้มีอำนาจอนุญาตให้จัดกลุ่มสนใจเกินกว่าวันละ 3 ชั่วโมง ให้เบิกจ่ายได้ตามที่สอนจริง สำหรับอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน ให้สมาชิกกลุ่มสนใจเป็นผู้จัดการหาวัสดุฝึกตามที่วิทยากรกำหนด หรือวิทยากรเป็นผู้จัดหาตามความเหมาะสม

7. วิทยากรกลุ่มสนใจจะเป็นผู้ใดก็ได้ ไม่จำเป็นต้องเป็นข้าราชการ ครู หรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานต่าง ๆ แต่จะต้องมีคุณสมบัติดังนี้ คือ

1) เป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในเรื่องที่จัดสอน หรือเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสาขาวิชานั้น ๆ

2) มีความสามารถในการถ่ายทอดวิชาความรู้แก่สมาชิกกลุ่มสนใจ

8. สมาชิกกลุ่มสนใจจะต้อง เป็นผู้มีคุณสมบัติดังนี้คือ

1) เป็นผู้มีสัญชาติไทย

2) เป็นผู้พ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา และมีความรู้พื้นฐานตามที่วิทยากรกำหนด

3) เป็นผู้ที่ไม่มีโอกาสเข้าศึกษาในระบบโรงเรียน หนึ่งในการณ์ที่ผู้จัดการกลุ่มสนใจมีความประสงค์จะรับสมาชิกกลุ่มสนใจที่ไม่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด ให้เสนอขออนุญาตผู้มีอำนาจ กรณีเช่นนี้ให้ผู้มีอำนาจอนุญาตใช้ดุลพินิจรับบุคคลดังกล่าวเป็นสมาชิกกลุ่มสนใจได้ตามที่เห็นสมควร

9. การควบคุมและการติดตามผล

1) การควบคุมในการดำเนินการจัดกลุ่มสนใจนั้น ผู้ขออนุญาตจะต้องแจ้งรายชื่อและที่อยู่ปัจจุบันของสมาชิก เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถติดตามผลและตรวจสอบได้ในการมาเรียนของสมาชิก ในแต่ละวันจะต้องลงลายมือชื่อในบัญชีรายชื่อสมาชิก และให้ผู้จัดกลุ่มสนใจเสนอบัญชีรายชื่อ พร้อมหลักฐานการเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทนของวิทยากรต่อผู้มีอำนาจ เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานในการตรวจสอบภายหลังการเสร็จสิ้นการดำเนินการจัดกลุ่มสนใจ

2) การติดตามผลในการดำเนินการจัดกลุ่มสนใจนั้น ผู้มีอำนาจอนุญาตจัดกลุ่มสนใจจะมอบให้ศึกษานิเทศก์จังหวัด ศึกษาธิการอำเภอ ศึกษาพิเศษกรมการศึกษานอกโรงเรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน หรือศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด หรือผู้นำท้องถิ่น ตามที่เห็นสมควร เป็นผู้ติดตามผลการจัดกลุ่มสนใจ

10. การประเมินผลในการดำเนินการจัดกลุ่มสนใจนั้น เมื่อเสร็จสิ้นการอบรมแล้ว วิทยากรกลุ่มสนใจและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกลุ่มสนใจจะต้องรายงานผลการจัดกลุ่มสนใจตามแบบที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนด สำหรับวิทยากรกลุ่มสนใจให้ประเมินผลการเรียนของสมาชิก โดยการสังเกตเป็นรายบุคคล แล้วบันทึกลงในแบบประเมินผลการเรียนเสนอผู้มีอำนาจอนุญาตภายใน 1 เดือน หลังจากเสร็จสิ้นการจัดกลุ่มสนใจ สมาชิกกลุ่มสนใจที่ผ่านเกณฑ์ประเมินจะได้รับใบวุฒิบัตรกลุ่มสนใจในวิชาที่เรียน (ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ. 2525 : 25)

งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดกลุ่มสนใจในต่างประเทศ

ฮูล (Houle. 1961 : 16 - 25) ได้ทำการศึกษาสาเหตุที่นักเรียนผู้ใหญ่เข้าศึกษาต่อในโครงการศึกษาผู้ใหญ่ที่มหาวิทยาลัยชิคาโก ผลการศึกษาพบว่า ผู้เรียนมาเรียนจำแนกได้เป็น 3 ประเภท คือ

1. ผู้เรียนประเภทมุ่งเป้าหมาย (Goal Oriented) เป็นผู้ที่เข้าร่วมโครงการเพราะคิดว่าสามารถตอบสนองความต้องการและความสนใจของเขา
2. ผู้เรียนประเภทมุ่งกิจกรรม (Activity Oriented) เป็นผู้ที่เข้าร่วมโครงการเพราะต้องการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม โดยมุ่งในเรื่องมนุษยสัมพันธ์
3. ผู้เรียนประเภทมุ่งการเรียนรู้ (Learning Oriented) เป็นผู้เข้าร่วมโครงการเพราะต้องการได้รับความรู้และทักษะต่าง ๆ เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้และการประกอบอาชีพ

ทัฟ (ฮันตา นพคุณ. 2527 : 16 ; อ้างอิงมาจาก Tough. 1977 : 135) ได้ศึกษาถึงสาเหตุที่ประชาชนเข้าร่วมโครงการการศึกษาผู้ใหญ่ที่สถาบันเพื่อการค้นคว้าทางการศึกษาออนตาริโอ (Ontario Institute for Studies in Education) ผลการศึกษาพบว่าผู้เข้าร่วมโครงการส่วนมากต้องการศึกษาหาความรู้และทักษะต่าง ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น

เทรปปา และไฟรค์ (Treppa and Frike. 1972 : 466 - 468) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการฝึกอบรมโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกมีความเข้าใจในตนเอง มีมนุษยสัมพันธ์กับสมาชิกในกลุ่ม รู้จักคิดและแก้ปัญหาด้วยตนเองและเห็นคุณค่าในการพัฒนาคุณภาพชีวิต

ทอมสัน (Thomson. 1982 : 5001 - A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษานอกระบบ เพื่อพัฒนาชนบทของศูนย์อบรมสตรีที่ซันนิคอลล โดยมียุทธศาสตร์ที่จะศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างโครงการอบรมในด้านเนื้อหาที่นำไปอบรมกับการปฏิบัติงานของผู้ที่จบการอบรมไปแล้ว อันเป็นขั้นตอนหนึ่งของการตัดสินใจที่เปลี่ยนแปลงของโครงการให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงเรื่องราว สังคม วัฒนธรรมและเศรษฐกิจ เพื่อที่จะได้บรรลุจุดหมายหมายของรัฐ ผลการวิจัยพบว่า ศูนย์อบรมเกือบทั้งหมดยังคงดำเนินไปได้กับนโยบายที่เปลี่ยนแปลง ถึงแม้ว่าจะมีข้อจำกัดที่มีผลต่อความสำเร็จของโครงการอยู่บ้างก็ตาม เช่น การรับสมาชิก การเลือกนโยบาย การตรวจสอบและการติดตามผลที่ไม่เพียงพอของหัวหน้าที่รับผิดชอบ ผู้ที่จบการศึกษาได้รับความช่วยเหลือเพียงพอในเรื่องข้อมูล เครื่องใช้และการสนับสนุนของหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งผลที่ตามมาคือ โครงการไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดกลุ่มสนใจในประเทศไทย

กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2522) ได้สรุปปัญหาการจัดกลุ่มสนใจว่า การจัดกลุ่มสนใจไม่ได้สอนตามที่อนุญาต แต่ทำการเบิกเงินค่าตอบแทน ค่าตอบแทนวิทยากรในการสอน ใช้วิธีเกณฑ์คนมาเรียนทำให้ไม่มีความสนใจที่จะเรียน เจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องยังไม่เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการจัดกลุ่มสนใจ และขาดการควบคุมติดตามผลอย่างใกล้ชิด

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (2522) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการจัดกลุ่มสนใจ ผลการวิจัยพบว่า การจัดกลุ่มสนใจสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ แต่มีปัญหาด้านการเขียนหลักสูตร สมาชิกกลุ่มสนใจมาเรียนไม่สม่ำเสมอ วิทยากรกลุ่มสนใจมีปัญหาด้านการเขียนหลักสูตร การจัดกลุ่มสนใจ การขออนุญาตจัดกลุ่มสนใจ มีปัญหาและขั้นตอนมาก การเบิกเงินค่าตอบแทน ค่าสอนของวิทยากร ไม่เป็นไปตามกำหนด

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง (2522) ได้ทำการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกลุ่มสนใจ ผลการวิจัยพบว่า วิชาตัดเย็บเสื้อผ้าสตรีมีผู้สนใจสมัครเรียนมาก

รองลงมาคือ ศิลปประดิษฐ์ นาฏศิลป์-ดนตรี คหกรรม ไฟฟ้าและวิทยุ ตามลำดับ วิทยากรกลุ่มสนใจมีความรู้ความชำนาญด้านการสอน จะต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการจัดการกลุ่มสนใจ

บารุง สุขพรรค์ (2524) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการของกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับประชากรนอกโรงเรียนและชนบท ผลการวิจัยพบว่า ประชากรกลุ่มเป้าหมายต้องการมีรายได้เพิ่มขึ้น มีอาชีพที่มั่นคง ต้องการศึกษาค้นคว้าหาความรู้วิชาชีพระยะสั้นและระยะยาว

ณรงค์ ฉายายนต์ (2526) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่ทางการเรียนการสอนแผนกช่างเครื่องยนต์ตามหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นในโรงเรียนสารพัดช่างในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีการฝึกภาคปฏิบัติน้อยไป ควรฝึกภาคปฏิบัติมากขึ้น

สุรีย์ นาคนิม (2528) ได้ทำการศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในเขตการศึกษา 2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมาเรียนด้วยความสมัครใจ เพราะต้องการเพื่อน บรรยากาศในการเรียนมีอิทธิพลต่อความสนใจของผู้เรียนมาก

เทียบ ภูมรัตน์ (2528) ได้ทำการติดตามผลและประเมินผลการจัดกลุ่มสนใจในจังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนยังไม่เห็นคุณค่าของการจัดกลุ่มสนใจ วิทยากรกลุ่มสนใจขาดความรับผิดชอบ ควรให้มีการสนับสนุนด้านวัสดุฝึกปฏิบัติ จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ เรื่องการจัดกลุ่มสนใจให้กว้างขวางขึ้น

ภาคย์ กลั่นบุศย์ (2529) ได้ศึกษาปัญหาและความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์ในการปฏิบัติงานการศึกษานอกโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ศึกษานิเทศก์ควรเป็นผู้กำหนดพื้นที่ กำหนดวิชาที่จะทำการสอน จัดหาวิทยากรกลุ่มสนใจ ทำการตรวจนิเทศการจัดกลุ่มสนใจและดำเนินการด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดกลุ่มสนใจ

ชลทิพย์ เอี่ยมสำอางค์ (2530) ได้ทำการประเมินผลกระทบของโครงการศึกษาผู้ใหญ่อกโรงเรียนที่มีต่อประชาชนในชนบท ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุที่ทำให้ประชาชนตัดสินใจเข้าร่วมโครงการ เพราะต้องการเพิ่มพูนความรู้และทักษะอาชีพ เพื่อนำเอาไปใช้ในชีวิตประจำวันและ เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ได้มีการศึกษาวิจัยในการดำเนินการจัดกลุ่ม
สนใจเพียงบางด้าน ไม่ครอบคลุมทุกกระบวนการ เป็นการศึกษาถึงสภาพของปัญหาและความ
ต้องการของประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมเท่านั้น ผลของการวิจัยไม่สามารถนำไปใช้ได้ในทุก
พื้นที่ เนื่องจากมีข้อจำกัดในด้านต่าง ๆ เช่น สภาพสังคม การเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และ
ค่านิยม เป็นต้น ซึ่งในแต่ละชุมชนจะมีความแตกต่างกันไป ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการประเมินผล
การจัดกลุ่มสนใจอย่างต่อเนื่องครบทุกกระบวนการ

รูปแบบของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ มีการเก็บข้อมูล 2 ครั้ง ครั้งแรกให้กลุ่มตัวอย่างระบุความสนใจตามความคิดเห็นของตนเองอย่างอิสระ และในครั้งที่ 2 เป็นการนำความคิดเห็นจากครั้งที่ 1 มาจัดทำเป็นแบบสอบถาม ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า แล้วให้กลุ่มตัวอย่างกำหนดน้ำหนักของเนื้อหาและกิจกรรมนั้น ๆ เพื่อนำไปคำนวณค่าทางสถิติ และตรวจสอบสมมติฐานต่อไป

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรเป้าหมายของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ ครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ซึ่งมี 13 โรงเรียน จากสถิติในปีการศึกษา 2539 มีครูรวมทั้งสิ้น 567 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้ทำการเก็บข้อมูล 2 รอบในรอบที่ 1 ส่งแบบสอบถามให้ครูทุกคน 567 ชุด และได้รับแบบสอบถามกลับมา 438 ชุด คิดเป็นร้อยละ 77.25 ของจำนวนครูทั้งหมด การเก็บข้อมูลโดยวิธีนี้จึงเป็นการสุ่มตัวอย่างไปในตัว ผู้ที่ตอบแบบสอบถามกลับคืนมาจึงเป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลรอบแรก

การเก็บข้อมูลในรอบที่ 2 ใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างมีระบบ (Systematic Random Sampling) ทำการสุ่มตามบัญชีรายชื่อของครูแต่ละโรงเรียนมาในอัตราส่วน 2 : 1 หรือสุ่มมาร้อยละ 50 ของจำนวนครูในแต่ละโรงเรียนได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 284 คน ดังรายละเอียดในตาราง 3 ต่อไปนี้

ตาราง 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

กลุ่มโรงเรียน/โรงเรียน	จำนวนครูทั้งหมด			จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ในการเก็บข้อมูลรอบ ที่สอง		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
1. <u>กลุ่มบางกะปิพัฒนา</u>						
1) โรงเรียนบ้านบางกะปิ	23	104	127	11	52	63
2) โรงเรียนลาซาลี	10	26	36	5	13	18
3) โรงเรียนสุเหร่าห้วยหมากน้อย	7	14	21	3	7	10
4) โรงเรียนสุเหร่าวังใหญ่	7	10	17	3	5	8
รวม	47	154	201	22	77	99
2. <u>กลุ่มวังทองกลาง</u>						
1) โรงเรียนวัดบึงทองกลาง	20	70	90	10	35	45
2) โรงเรียนสุเหร่าคลองจั่น	5	17	22	3	8	11
3) โรงเรียนไชศรีปราโมทย์อนุสรณ์	5	18	23	3	9	12
4) โรงเรียนวัดสามัคคีธรรม	1	23	24	-	12	12
5) โรงเรียนสุเหร่าดอนสะแก	6	19	25	3	10	13
รวม	37	147	184	19	74	93

ตาราง 3 (ต่อ)

กลุ่มโรงเรียน/โรงเรียน	จำนวนครูทั้งหมด			จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ในการเก็บข้อมูลรอบ ที่สอง		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
3. <u>กลุ่มรามคำแหง</u>						
1) โรงเรียนวัดศรีบุญเรือง	9	45	54	5	22	27
2) โรงเรียนวัดเทพศิลา	16	69	85	8	35	43
3) โรงเรียนคลองกะจะ	7	18	25	4	9	13
4) โรงเรียนสุเหร่าลาดพร้าว	6	12	18	3	6	9
รวม	38	144	182	20	72	92
รวมทั้งสิ้น	122	445	567	61	223	284

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับงานวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม
ความสนใจเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะของครู ได้จัดทำเป็น 2 ชุด ใช้เก็บข้อมูล
2 รอบ มีรายละเอียด ดังนี้

แบบสอบถามสำหรับเก็บข้อมูลรอบที่ 1

มีลักษณะ เป็นแบบสอบถามปลายเปิดให้กลุ่มตัวอย่างแต่ละคนเขียนเนื้อหาหรือกิจกรรม
เสริมความรู้และทักษะตามความสนใจของตน หรือที่คิดว่าน่าจะเป็นประโยชน์ต่อเพื่อนครูใน
โรงเรียน โดยให้ระบุกิจกรรมในแต่ละประเภทซึ่งมี 4 ประเภท มาประเภทละ 5 กิจกรรม
และเปิดว่างเป็นประเภทอื่น ๆ เอาไว้ให้เขียนเพิ่มเติม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะทางวิชาการ (เช่น ความรู้ทางด้านกฎหมาย
เทคนิคการสอน วิธีการวิจัย เทคนิคการเขียนข้อสอบ ฯลฯ)

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)

2. กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ (เช่น การประดิษฐ์ดอกไม้ ช่างยนต์
การขายประกัน ฯลฯ)

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)

3. กิจกรรมด้านนันทนาการและบันเทิง (เช่น ดนตรีไทย เต้นรำลีลาศ การขับร้อง
 ฯลฯ)

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)

4. กิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัย (เช่น การเดิน - วิ่งเพื่อสุขภาพ การเดิน
แอโรบิค การรวมวงจลิน การป้องกันและรักษาโรคเบาหวาน ฯลฯ)

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)

5. ความสนใจอื่น ๆ (ที่ไม่ได้รวมอยู่ใน 4 ประเภทข้างต้น)

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)

แบบสอบถามสำหรับเก็บข้อมูลรอบที่ 2

ใช้ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามในรอบที่ 1 มาจัดทำเป็นแบบสอบถามในรอบที่ 2
โดยดำเนินการดังนี้

1. นำคำตอบที่ได้จากรอบที่ 1 มาทำการแจกแจงความถี่แล้วจัดเรียงลำดับกิจกรรม
ในแต่ละข้อจากที่มีความถี่สูงสุดไปต่ำสุด ได้ด้านละ 20 ข้อ
2. นำคำตอบที่มีความถี่สูงสุดประมาณ 20 ข้อในแต่ละด้านมาจัดทำเป็นแบบสอบถาม
ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ชนิด 5 ช่วงคะแนนเรียงจากสนใจน้อยที่สุด
ไปมากที่สุดจะได้ข้อคำถาม 80 ข้อ
3. แบบสอบถามรอบที่ 2 แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 : ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 30 ปี ระหว่าง 31 - 45 ปี

ตั้งแต่ 46 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

ยังไม่ได้ปริญญา ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

4. กลุ่มโรงเรียน

กลุ่มบางกะปิพัฒนา กลุ่มวังทองกลาง

กลุ่มรามคำแหง

ตอนที่ 2 : ความสนใจต่อกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะ

โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องตารางในแต่ละข้อความโดยพิจารณาว่าท่านมี
ความสนใจหรือเห็นว่าเป็นประโยชน์มากน้อยเพียงใดหากได้มีการจัดให้ความรู้ในเนื้อหาหรือ
กิจกรรมนั้น ๆ ในโรงเรียนของท่าน

เนื้อหา/กิจกรรม	ระดับความสนใจ				
	1 น้อย ที่สุด	2 น้อย	3 ปาน กลาง	4 มาก	5 มาก ที่สุด
<p>1. <u>กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ</u></p> <p>1) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่น่ารู้</p> <p>2) การเมืองการปกครองของไทย</p> <p>3)</p> <p>4)</p> <p>5)</p> <p style="text-align: center;">ฯลฯ</p>					
<p>2. <u>กิจกรรมด้านอาชีพ</u></p> <p>1) การประดิษฐ์ดอกไม้</p> <p>2) การซ่อมเครื่องยนต์</p> <p>3)</p> <p>4)</p> <p>5)</p> <p style="text-align: center;">ฯลฯ</p>					

เนื้อหา/กิจกรรม	ระดับความสนใจ				
	1 น้อย ที่สุด	2 น้อย	3 ปาน กลาง	4 มาก	5 มาก ที่สุด
<p>3. <u>กิจกรรมนันทนาการและบันเทิง</u></p> <p>1) ดนตรีไทย</p> <p>2) การเต้นรำ - ลีลาศ</p> <p>3)</p> <p>4)</p> <p>5)</p> <p style="text-align: center;">ฯลฯ</p>					
<p>4. <u>กิจกรรมด้านสุขภาพและพลาแนมัย</u></p> <p>1) การใช้เครื่องมือเพื่อเสริมสร้าง แข็งแรงของร่างกาย</p> <p>2) การรวมวงจิน</p> <p>3)</p> <p>4)</p> <p>5)</p> <p style="text-align: center;">ฯลฯ</p>					

ตอนที่ 3 : ความคิดเห็นเพิ่มเติม

โปรดแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะ (กิจกรรมกลุ่มสนใจ) ที่เป็นประโยชน์ต่อครูในโรงเรียนของท่านอาจจะเป็นเนื้อหาหรือวิธีการที่ควรจัด ปัญหา - อุปสรรค ข้อเสนอแนะ หรือข้อแนะนำต่าง ๆ ซึ่งท่านสามารถเขียนได้โดยเสรี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ไปติดต่อขอความร่วมมือจากทางโรงเรียนด้วยตนเอง โดยขอให้ทางโรงเรียนช่วยแจกแบบสอบถามให้ทั้งรอบที่ 1 และรอบที่ 2 แล้วนัดหมายไปขอรับแบบสอบถามกลับคืนหลังจากการตอบเรียบร้อยแล้ว

การแจกแบบสอบถามรอบแรกได้เริ่มแจกแบบสอบถามเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2539 ได้แจกไปตามโรงเรียนต่าง ๆ ทั้ง 13 โรงเรียน รวมแบบสอบถามทั้งหมด 567 ชุด ได้กลับคืนมา จำนวน 438 ชุด คิดเป็นร้อยละ 77.25 ของแบบสอบถามทั้งหมด ได้ทำการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างที่เลือกไว้จากโรงเรียนทั้ง 13 โรงเรียน จำนวน 284 คนโดยนำแบบสอบถามไปแจกให้ในวันที่ 16 มกราคม 2540 แล้วไปขอรับกลับคืน ภายในเวลา 1 สัปดาห์ ได้รับแบบสอบถามกลับมาครบทั้ง 284 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับแบบสอบถามรอบที่ 2 ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างในแบบสอบถามตอนที่ 1 ทำการวิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่แล้วคำนวณค่าร้อยละ

2. ข้อมูลในแบบสอบถามตอนที่ 2 ได้แก่ความสนใจต่อกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะ ซึ่งคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าชนิด 5 ช่วงคะแนน ท้าการวิเคราะห์ ดังนี้

1) คำนวณค่าสถิติพื้นฐานเป็นรายข้อ รายด้าน และรวมทุกด้าน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2) ท้าการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มด้วย t-test และ F-test แล้วแต่กรณี

3. ข้อมูลในแบบสอบถาม ตอนที่ 3 ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิดท้าการวิเคราะห์ โดยการจำแนกคำตอบตามเนื้อหา ท้าการแจกแจงความถี่ คำนวณค่าร้อยละ และจัดอันดับของคำตอบ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้แบ่งออกเป็น 7 ตอน ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะของครูโดยรวม
3. ความสนใจเมื่อจำแนกตามเพศ
4. ความสนใจเมื่อจำแนกตามอายุ
5. ความสนใจเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา
6. ความสนใจเมื่อจำแนกตามกลุ่มโรงเรียน
7. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากครู

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลที่มาวิเคราะห์เป็นข้อมูลจากแบบสอบถามรอบที่ 2 ซึ่งมีครูผู้ตอบแบบสอบถามรวมทั้งสิ้น 284 คน คิดเป็นร้อยละ 50 ของจำนวนครูทั้งหมด ข้อมูลส่วนตัวของครูผู้ตอบแบบสอบถามแสดงในตาราง 4 ต่อไปนี้

ตาราง 4 ข้อมูลส่วนตัวของครูกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการข้อมูล	จำนวน/คน	ร้อยละ
จำนวนรวม	284	100.00
1. เพศ		
1) ชาย	61	21.47
2) หญิง	223	78.52
2. อายุ		
1) ต่ำกว่า 30 ปี	15	5.28
2) ระหว่าง 31 - 45 ปี	144	50.70
3) ตั้งแต่ 46 ปีขึ้นไป	125	44.01
3. ระดับการศึกษา		
1) ยังไม่ได้ปริญญา	30	10.56
2) ปริญญาตรี	230	80.98
3) สูงกว่าปริญญาตรี	24	8.45
4. กลุ่มโรงเรียน		
1) กลุ่มบางกะปิพัฒนา	99	34.85
2) กลุ่มวังทองกลาง	93	32.74
3) กลุ่มรามคำแหง	92	32.39

จากตาราง 4 แสดงข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีทั้งสิ้น 284 คน แยกเป็น
 ครูชาย 61 คน คิดเป็นร้อยละ 21.47 และครูหญิง 223 คน คิดเป็นร้อยละ 78.52 คน
 เมื่อแยกตามอายุจะได้ต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 5.28 ระหว่าง 31 -
 45 ปี จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 50.70 และตั้งแต่ 46 ปีขึ้นไป จำนวน 125 คน
 คิดเป็นร้อยละ 44.01 เมื่อแยกตามระดับการศึกษา เป็นครูที่ยังไม่ได้ปริญญา 30 คน คิดเป็น
 ร้อยละ 10.56 จบปริญญาตรี 230 คน คิดเป็นร้อยละ 80.98 และสูงกว่าปริญญาตรี 24 คน
 คิดเป็นร้อยละ 8.45 เมื่อแยกตามกลุ่มโรงเรียนแบ่งเป็น 3 กลุ่ม เป็นครูจากโรงเรียนใน
 กลุ่มบางกะปิพัฒนา จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 34.85 จากกลุ่มวังทองกลาง 93 คน
 คิดเป็นร้อยละ 32.74 และจากกลุ่มรามคำแหง 92 คน คิดเป็นร้อยละ 32.39

ตอนที่ 2 ความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะของครูโดยรวม

ข้อมูลที่น่าสนใจในตอนนี้เป็นความต้องการของครูเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะ
 ซึ่งคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าชนิด 5 ช่วงคะแนน โดยมีน้ำหนักคะแนนจาก 1 - 5 สถิติ
 ที่นำเสนอในตอนนี้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสนใจเป็นรายข้อ
 รายด้าน และรวมทุกด้าน เพื่อลดความสับสนได้ให้ความหมายของคะแนนเฉลี่ยเป็น 3 ระดับ คือ
 1.00 - 2.33 หมายถึง มีความสนใจน้อย 2.34 - 3.66 หมายถึง มีความสนใจในระดับ
 ปานกลาง และ 3.67 - 5.00 หมายถึง มีความสนใจในระดับมาก และเพื่อให้การอ่านผล
 มีความชัดเจนยิ่งขึ้น จึงได้นำค่าเฉลี่ยเสนอในรูปของแผนภูมิ (Profile) ประกอบในแต่ละข้อ
 ดังแสดงในตาราง 5 ต่อไปนี้

ตาราง 5 ความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะของครูโดยรวม

เนื้อหา / กิจกรรม	แผนภูมิแสดงระดับ ความสนใจ				
	\bar{X}	S.D.	น้อย	ปานกลาง	มาก
	1. 00	2. 33	3. 66	5. 00	
1. กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ					
1) ความรู้ด้านการแพทย์และ สาธารณสุข	3.39	1.03			
2) ความรู้ด้านกฎหมาย	3.26	1.10			
3) ความรู้และทักษะด้านการเกษตร	2.93	1.02			
4) ความรู้ทางด้านการเมือง	3.20	0.98			
5) ความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์	3.04	0.99			
6) ความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง ร่างกายเมื่อเข้าสู่วัยชรา	3.34	1.07			
7) การจัดได้ว่าที่สำหรับครู	2.46	1.02			
8) กิจกรรมการยอวาที	2.36	0.93			
9) การอภิปรายปัญหาการเรียนสอน	3.30	1.03			
10) ความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ	3.28	1.12			
11) การป้องกันดูแลรักษาสุขภาพ เบื้องต้น	3.45	1.05			
12) วิธีการทำสมาธิเพื่อให้จิตสงบ ใจสบาย	3.28	1.09			
13) ธรรมะเพื่อเสริมสร้าง สุขภาพจิต	3.48	1.16			

ตาราง 5 (ต่อ)

เนื้อหา / กิจกรรม	\bar{X}	S.D.	แผนภูมิแสดงระดับ ความสนใจ				
			น้อย	ปานกลาง	มาก		
			1. 00	2. 33	3. 66	5. 00	
14) วิธีผ่อนคลายความเครียด	3.55	1.11					
15) การปรับวิถีชีวิตเพื่อให้มี สุขภาพจิตที่ดี	3.46	1.08					
16) วิธีฝึกอารมณ์ให้ใจสงบ	3.39	1.08					
17) ความรู้ทางด้านคณิตศาสตร์	3.39	0.94					
18) ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์	3.50	0.97					
19) ความรู้ทางด้านภาษาไทย	3.51	0.88					
20) ความรู้ทางด้านดนตรี- นาฏศิลป์	2.96	0.97					
เฉลี่ยกิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ	3.23	0.63					
2. <u>กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะ</u> <u>ด้านอาชีพ</u>							
1) การประดิษฐ์ดอกไม้	2.89	1.04					
2) การจักสานด้วยวัสดุท้องถิ่น	2.74	1.03					
3) การแกะสลักไม้	2.62	0.96					
4) การตัดเย็บเสื้อผ้า	2.99	1.11					
5) การประกอบอาหาร	3.17	1.13					
6) การขับรถยนต์	2.96	1.16					

ตาราง 5 (ต่อ)

เนื้อหา / กิจกรรม			แผนภูมิแสดงระดับ ความสนใจ				
	\bar{X}	S.D.	น้อย	ปานกลาง	มาก		
			1. 00	2. 33	3. 66	5. 00	
7) การประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้	2.97	1.12					
8) การเสริมสวยความงาม	2.86	1.05					
9) การถนอมอาหาร/ขนม	2.92	1.16					
10) ช่างไฟฟ้า	2.73	1.19					
11) ช่างเครื่องยนต์ - โลหะ	2.51	1.15					
12) ขยายเครื่องสำอางค์ - เครื่องประดับสตรี 2.44 1.14							
13) ขยายประกัน	2.00	0.98					
14) ขยายเสื้อผ้าสำเร็จรูป	2.35	1.13					
15) ขยายผลไม้	2.26	1.10					
16) ขยายอาหารคาว - หวาน	2.42	1.51					
17) การขายต้นไม้ดอกไม้	2.39	1.05					
18) การจัดฝึกอบรมเทคนิคการ ค้าขาย 2.43 1.10							
19) ขยายเครื่องใช้เบ็ดเตล็ด	2.35	1.03					
20) ศิลปประดิษฐ์	2.64	1.17					
เฉลี่ยกิจกรรมเสริมความรู้และ ทักษะด้านอาชีพ	2.63	0.71					

ตาราง 5 (ต่อ)

เนื้อหา / กิจกรรม			แผนภูมิแสดงระดับ ความสนใจ					
	\bar{X}	S.D.	น้อย	ปานกลาง	มาก			
	1.	00	2.	33	3.	66	5.	00
3. <u>กิจกรรมนันทนาการและบันเทิง</u>								
1) ดนตรีไทย	2.84	1.13						
2) การทัศนศึกษาในประเทศ - ต่างประเทศ	3.05	1.16						
3) ดนตรีสากล	2.82	1.18						
4) การนั่งสมาธิ	2.97	1.15						
5) การเดินร่ำ - ลีลาศ	2.78	1.21						
6) การฝึกธรรมะ	2.89	1.09						
7) การร่ววงมาตรฐาน	2.64	1.13						
8) การไปฟังเทศน์ที่วัด	2.69	1.12						
9) การฝึกโยคะ	2.47	1.07						
10) การขับร้องเพลงหมู่ - เดี่ยว	2.48	0.97						
11) วีดีโอ - ทีวี	2.73	0.98						
12) คาราโอเกะ	2.42	0.96						
13) การจัดกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ชีวิต	2.83	1.03						
14) การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีสุขภาพจิตดี	2.92	1.08						

ตาราง 5 (ต่อ)

เนื้อหา / กิจกรรม	\bar{X}	S.D.	แผนภูมิแสดงระดับ ความสนใจ				
			น้อย	ปานกลาง	มาก		
			1. 00	2. 33	3. 66	5. 00	
15) การจัดแสดงละคร	2.48	0.98					
16) การจัดแสดงดนตรี	2.59	1.01					
17) การจัดกิจกรรมเพื่อนรำ - รำไทย	2.55	1.09					
18) การจัดกิจกรรมเข้าจังหวะ	2.55	1.01					
19) การขับร้องเพลงไทยเดิม	2.50	1.01					
20) การจัดการแสดงโชว์ กายกรรมต่าง ๆ	2.68	1.04					
เฉลี่ยกิจกรรมนันทนาการและบันเทิง	2.69	0.76					
4. <u>กิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัย</u>							
1) การเดิน - วิ่ง เพื่อสุขภาพ	2.96	1.01					
2) การเต้นแอโรบิก	2.96	1.12					
3) การออกกำลังกายโดยใช้ เครื่องมือกายภาพบำบัด	3.01	1.10					
4) ความรู้ด้านหลักโภชนาการ	3.05	1.14					
5) การรำมวยจีน - ไทเก๊ก	2.51	1.09					

ตาราง 5 (ต่อ)

เนื้อหา / กิจกรรม			แผนภูมิแสดงระดับ ความสนใจ				
	\bar{X}	S.D.	น้อย	ปาน กลาง	มาก		
			1. 00	2. 33	3. 66	5. 00	
6) กีฬาเบตอง	2.45	1.03					
7) กีฬาในร่มต่าง ๆ	2.60	1.02					
8) เกมส้หมากรุก - หมากฮอส	2.58	1.03					
9) กีฬาวายน้ำ	2.75	1.04					
10) เทนนิส	2.79	1.10					
11) วิธีออกกำลังกายที่เหมาะสมกับ เพศและวัย	3.35	1.12					
12) การบริหารและกายภาพบำบัด เบื้องต้น	3.21	1.12					
13) วิธีตรวจสอบสุขภาพเบื้องต้น	3.39	1.12					
14) การดูแลสุขภาพของฟันและ อนามัยในช่องปาก	3.42	1.15					
15) ความรู้เกี่ยวกับยาและสิ่งเสพติด	3.49	1.16					
16) ความรู้เกี่ยวกับสมุนไพร	3.42	1.42					
17) วิธีป้องกันโรค	3.39	1.17					
18) การป้องกันดูแลสุขภาพเบื้องต้น	3.23	1.13					
19) แคมมินตัน	2.76	1.15					

ตาราง 5 (ต่อ)

เนื้อหา / กิจกรรม	\bar{X}	S.D.	แผนภูมิแสดงระดับ ความสนใจ			
			น้อย	ปานกลาง	มาก	
			1. 00	2. 33	3. 66	5. 00
20) ฟุตบอล	2.78	1.03				
เฉลี่ยกิจกรรมด้านสุขภาพและพลาแนมัย	3.01	0.72				
เฉลี่ยทุกด้าน	2.89	0.70				

จากตาราง 5 สรุปได้ดังนี้

1. ความสนใจโดยรวม

เฉลี่ยความสนใจในกิจกรรมทั้ง 4 ด้าน เท่ากับ 2.89 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความสนใจทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($X = 2.34 - 3.66$) ซึ่งสามารถจัดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

- 1) กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.23$)
- 2) กิจกรรมด้านสุขภาพและพลาแนมัย ($\bar{X} = 3.01$)
- 3) กิจกรรมนันทนาการและบันเทิง ($\bar{X} = 2.69$)
- 4) กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ ($\bar{X} = 2.63$)

2. ความสนใจเป็นรายข้อ

จากข้อคำถามทั้งหมด 80 ข้อ ใน 4 ด้าน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยความสนใจอยู่ในระดับมาก ไม่มี ความสนใจที่อยู่ในระดับปานกลาง มีถึง 78 ข้อ และความสนใจในระดับน้อย มีเพียง 2 ข้อ

ความสนใจที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป มี 28 ข้อ เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

- 1) วิธีผ่อนคลายความเครียด ($\bar{X} = 3.55$)
- 2) ความรู้ทางด้านภาษาไทย ($\bar{X} = 3.51$)
- 3) ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ ($\bar{X} = 3.50$)
- 4) ความรู้เกี่ยวกับยาและสิ่งเสพติด ($\bar{X} = 3.49$)
- 5) ธรรมเพื่อเสริมสร้างต่อสุขภาพจิต ($\bar{X} = 3.48$)
- 6) การปรับวิถีชีวิตเพื่อให้มีสุขภาพจิตที่ดี ($\bar{X} = 3.46$)
- 7) การป้องกันดูแลรักษาสุขภาพเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.45$)
- 8) ความรู้เกี่ยวกับสมุนไพร ($\bar{X} = 3.42$)
- 9) การดูแลสุขภาพของฟันและอนามัยในช่องปาก ($\bar{X} = 3.42$)
- 10) วิธีป้องกันโรค ($\bar{X} = 3.39$)
- 11) วิธีตรวจสอบสุขภาพเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.39$)
- 12) ความรู้ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ($\bar{X} = 3.39$)
- 13) วิธีฝึกอารมณ์จิตให้สงบ ($\bar{X} = 3.39$)
- 14) ความรู้ทางด้านคณิตศาสตร์ ($\bar{X} = 3.39$)
- 15) วิธีออกกำลังกายที่เหมาะสม กับเพศและวัย ($\bar{X} = 3.35$)
- 16) ความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น ($\bar{X} = 3.34$)
- 17) การอภิปรายปัญหาการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.30$)
- 18) ความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ ($\bar{X} = 3.28$)
- 19) วิธีการทาสมาธิเพื่อให้จิตสงบในสบาย ($\bar{X} = 3.28$)
- 20) ความรู้ด้านกฎหมาย ($\bar{X} = 3.26$)
- 21) การป้องกันดูแลสุขภาพเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.23$)

- 22) การบริหารและกายภาพบำบัดเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.21$)
- 23) ความรู้ทางการเมือง ($\bar{X} = 3.20$)
- 24) การประกอบอาหาร ($\bar{X} = 3.17$)
- 25) การทัศนศึกษาในประเทศ-ต่างประเทศ ($\bar{X} = 3.05$)
- 26) ความรู้หลักโภชนาการ ($\bar{X} = 3.05$)
- 27) ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ ($\bar{X} = 3.04$)
- 28) การออกกำลังกายโดยใช้เครื่องมือกายภาพบำบัด ($\bar{X} = 3.01$)

ตอนที่ 3 ความสนใจเมื่อจำแนกตามเพศ

เมื่อพิจารณาตัวแปรเพศเป็นเกณฑ์ จะแบ่งครูเป็น 2 กลุ่ม คือ ครูเพศชายมี 61 คน และครูเพศหญิงมี 223 คน

ข้อมูลที่นำเสนอในตอนนี้จะมี 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อ รายด้าน และรวมทุกด้าน จำแนกตามเพศ และส่วนที่สอง เป็นการทดสอบความแตกต่างของความสนใจเป็นรายด้าน และรวมทุกด้าน ซึ่งทำการทดสอบด้วยค่าที (t-test) ดังแสดงในตาราง 6 ต่อไปนี้

ตาราง 6 ความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะจำแนกตามเพศ

ด้าน/กิจกรรม	ชาย (N = 61)		หญิง (N = 223)		t
	_____		_____		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ					
1) ความรู้ด้านการแพทย์และสาธารณสุข	3.15	1.07	3.46	1.02	
2) ความรู้ด้านกฎหมาย	3.14	1.05	3.29	1.12	
3) ความรู้และทักษะด้านการเกษตร	3.09	1.05	2.89	1.01	
4) ความรู้ทางด้านการเมือง	3.10	0.13	3.22	0.99	
5) ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์	2.92	0.89	3.08	1.02	
6) ความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง ร่างกาย เมื่อเข้าสู่วัยชรา	3.00	0.99	3.43	1.07	
7) การจัดได้ว่าที่สำหรับครู	2.37	0.98	2.48	1.03	
8) กิจกรรมการยอวาทิ	2.25	0.78	2.39	0.98	
9) การอภิปรายปัญหาการเรียนการสอน	3.15	0.93	3.47	1.12	
10) ความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ	2.85	0.94	3.41	1.14	
11) การป้องกันดูแลรักษาสุขภาพเบื้องต้น	3.26	1.15	3.51	1.02	
12) วิธีการทำสมาธิเพื่อให้จิตสงบ ใจสบาย	3.03	0.99	3.36	1.12	
13) ธรรมชาติเพื่อเสริมสร้างสุขภาพจิต	3.17	1.19	3.58	1.14	
14) วิธีผ่อนคลายความเครียด	3.31	1.11	3.61	1.12	
15) การปรับวิถีชีวิตเพื่อให้มีสุขภาพจิตที่ดี	3.28	1.10	8.51	1.08	

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้าน/กิจกรรม	ชาย		หญิง		t
	(N = 61)		(N = 223)		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
16) วิธีฝึกอารมณ์ให้สงบ	3.22	1.15	3.45	1.06	
17) ความรู้ทางด้านคณิตศาสตร์	8.29	0.95	3.43	0.93	
18) ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์	3.39	0.95	3.53	0.96	
19) ความรู้ทางด้านภาษาไทย	3.29	0.75	3.58	0.91	
20) ความรู้ทางด้านดนตรี- นาฏศิลป์	2.91	0.97	2.97	0.97	
รวมกิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ	3.06	0.61	3.29	0.62	2.60*
2. กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ					
1) การประดิษฐ์ดอกไม้	2.56	0.92	2.99	1.05	
2) การจักสานด้วยวัสดุท้องถิ่น	2.50	0.87	2.81	1.07	
3) การแกะสลักไม้	2.56	0.81	2.62	1.01	
4) การตัดเย็บเสื้อผ้า	2.59	0.98	3.09	1.12	
5) การประกอบอาหาร	2.68	1.05	3.32	1.12	
6) การขับรถยนต์	2.79	0.91	3.02	1.22	
7) การประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้	2.76	0.97	3.03	1.16	
8) การเสริมสวยความงาม	2.39	0.88	3.00	1.06	
9) การสาธิตการถนอมอาหาร/ขนม	2.59	0.85	3.01	1.22	
10) ช่างไฟฟ้า	2.87	1.12	2.68	1.20	
11) ช่างเครื่องยนต์ - โลหะ	2.84	1.11	2.41	1.14	

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้าน/กิจกรรม	ชาย (N = 51)		หญิง (N = 223)		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
12) ขยายเครื่องสำอางค์-เครื่องประดับสตรี	2.21	0.85	2.49	1.21	
13) ขยายประกัน	2.02	0.95	1.99	0.99	
14) ขยายเสื้อผ้าสำเร็จรูป	2.05	0.88	2.44	1.18	
15) ขยายผลไม้	2.14	0.87	2.29	1.15	
16) ขยายอาหารคาว - หวาน	2.23	0.99	2.46	1.19	
17) การขยายต้นไม้ดอกไม้	2.42	1.06	2.36	1.04	
18) การจัดฝึกอบรมเทคนิคการค้าขาย	2.34	0.96	2.45	1.13	
19) ขยายเครื่องใช้เบ็ดเตล็ด	2.20	0.89	2.38	1.06	
20) ศิลปประดิษฐ์	2.65	1.17	2.63	1.17	
รวมกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ	2.47	0.64	2.68	0.73	2.18*

3. กิจกรรมนันทนาการและบันเทิง

1) ดนตรีไทย	2.69	0.83	2.87	1.19
2) การทัศนศึกษาในประเทศ-ต่างประเทศ	2.84	0.96	3.11	1.21
3) ดนตรีสากล	2.79	0.95	2.82	1.24
4) การนั่งสมาธิ	2.76	0.96	3.03	1.19
5) การเดินร่า - ลีลาศ	2.85	1.03	2.75	1.25
6) การฝึกธรรมะ	2.62	0.88	2.95	1.13
7) การร่ววงมาตรฐาน	2.48	0.93	2.68	1.18

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้าน/กิจกรรม	ชาย		หญิง		t
	(N = 61)		(N = 223)		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
8) การไปพึ่งเทศน์ที่วัด	2.46	0.92	2.75	1.16	
9) การฝึกโยคะ	2.34	1.05	2.49	1.07	
10) การขับร้องเพลงหมู๋ - เดี่ยว	2.29	0.95	2.52	0.98	
11) วีดีโอ - ทีวี	2.67	0.99	2.73	0.98	
12) คาราโอเกะ	2.59	0.97	2.36	0.94	
13) การจัดกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ชีวิต	2.87	0.92	2.81	1.05	
14) การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีสุขภาพจิตดี	2.82	0.95	2.94	1.11	
15) การจัดแสดงละคร	2.42	0.87	2.49	1.02	
16) การจัดแสดงดนตรี	2.53	1.01	2.60	1.01	
17) การจัดกิจกรรมเพื่อนรา - ราไทย	2.43	0.91	2.57	1.13	
18) การจัดกิจกรรมเข้าจังหวะ	2.62	1.01	2.51	1.00	
19) การขับร้องเพลงไทยเดิม	2.46	0.83	2.50	1.05	
20) การจัดการแสดงโชว์กายกรรมต่าง ๆ	2.56	0.95	2.70	1.06	
รวมกิจกรรมนันทนาการและบันเทิง	2.61	0.63	2.71	0.79	1.09*

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้าน/กิจกรรม	ชาย		หญิง		t
	(N = 61)		(N = 223)		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
4. กิจกรรมด้านสุขภาพและพลาสมา					
1) การเดิน - วิ่ง เพื่อสุขภาพ	2.13	1.04	2.95	1.13	
2) การเต้นแอโรบิก	2.84	1.02	3.00	1.14	
3) การออกกำลังกายโดยใช้เครื่องมือ กายภาพบำบัด	3.09	1.00	2.99	1.13	
4) ความรู้ด้านหลักโภชนาการ	2.89	0.99	3.09	1.17	
5) การระดมยาล้าง - โทเท็ก	2.62	1.09	2.48	1.09	
6) กีฬาเปตอง	2.70	0.18	2.36	1.03	
7) กีฬาในร่มต่าง ๆ	2.94	0.99	2.49	1.00	
8) เกมสันทนาการ - หมากฮอส	2.89	0.97	2.48	1.03	
9) กีฬาว่ายน้ำ	2.82	0.88	2.71	1.08	
10) เทนนิส	2.81	0.95	2.78	1.14	
11) วิธีออกกำลังกายที่เหมาะสมกับเพศ และวัย	3.23	0.92	3.38	1.16	
12) การบริหารและกายภาพบำบัดเบื้องต้น	3.10	0.87	3.23	1.18	
13) วิธีตรวจสอบสุขภาพเบื้องต้น	3.18	0.94	3.44	1.16	
14) การดูแลสุขภาพของฟันและอนามัย ในช่องปาก	3.28	1.03	3.45	1.17	
15) ความรู้เกี่ยวกับยาและสิ่งเสพติด	3.23	1.09	3.54	1.16	

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้าน/กิจกรรม	ชาย (N = 61)		หญิง (N = 223)		t
	_____		_____		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
16) ความรู้เกี่ยวกับสมุนไพร	3.18	1.02	3.48	1.17	
17) วิธีป้องกันโรค	3.20	0.99	3.45	1.21	
18) การป้องกันดูแลสุขภาพเบื้องต้น	3.18	1.08	3.23	1.14	
19) แคมมินตัน	3.00	1.06	2.70	1.15	
20) ฟุตบอล	2.79	0.94	2.76	1.05	
รวมกิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัย	3.03	0.63	3.00	0.75	1.01
รวมทุกด้าน	2.79	0.65	2.92	0.72	1.45

จากตาราง 6 สรุปความสนใจของครู เพศชาย และครูเพศหญิง ได้ดังนี้

1. ความสนใจของครูเพศชาย

ความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะ โดยรวมที่ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.79 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความสนใจในกิจกรรมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

- 1) กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.06$)
- 2) กิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัย ($\bar{X} = 3.03$)

3) กิจกรรมด้านนันทนาการและบันเทิง ($\bar{X} = 2.67$)

4) กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ ($\bar{X} = 2.47$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากคำถามทั้งหมด 80 ข้อ ใน 4 ด้าน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ไม่มีกิจกรรมที่อยู่ในระดับปานกลาง มี 47 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย มี 8 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป มี 25 ข้อ เรียงตามลำดับ ได้ดังนี้

1) ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ ($\bar{X} = 3.39$)

2) วิธีผ่อนคลายความเครียด ($\bar{X} = 3.31$)

3) ความรู้ทางด้านคณิตศาสตร์ ($\bar{X} = 3.29$)

4) ความรู้ทางด้านภาษาไทย ($\bar{X} = 3.29$)

5) การปรับวิถีชีวิตเพื่อให้มีสุขภาพจิตที่ดี ($\bar{X} = 3.28$)

6) การดูแลสุขภาพของฟันและอนามัยในช่องปาก ($\bar{X} = 3.28$)

7) การป้องกันดูแลรักษาสุขภาพเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.26$)

8) ความรู้เกี่ยวกับยาและสิ่งเสพติดที่เป็นอันตราย ($\bar{X} = 3.23$)

9) วิธีออกกำลังกายที่เหมาะสมกับเพศและวัย ($\bar{X} = 3.23$)

10) วิธีฝึกอารมณ์ให้สงบ ($\bar{X} = 3.22$)

11) วิธีป้องกันโรค ($\bar{X} = 3.20$)

12) ความรู้เกี่ยวกับสมุนไพร ($\bar{X} = 3.18$)

13) วิธีตรวจสุขภาพเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.18$)

14) การป้องกันดูแลสุขภาพเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.18$)

15) ธรรมชาติเพื่อเสริมสร้างสุขภาพจิต ($\bar{X} = 3.17$)

16) การอภิปรายปัญหาการเรียนการสอนสำหรับครู ($\bar{X} = 3.15$)

17) ความรู้ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ($\bar{X} = 3.15$)

18) ความรู้ด้านกฎหมาย ($\bar{X} = 3.14$)

19) ความรู้ทางการเมือง ($\bar{X} = 3.10$)

- 20) การบริหารและกายภาพบำบัดเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.10$)
- 21) ความรู้และทักษะทางการเกษตร ($\bar{X} = 3.09$)
- 22) การออกกำลังกายโดยใช้เครื่องมือกายภาพบำบัด ($\bar{X} = 3.09$)
- 23) วิธีการทาสมาธิ เพื่อให้จิตสงบใจสบาย ($\bar{X} = 3.03$)
- 24) ความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงร่างกายเมื่อเข้าสู่วัยชรา ($\bar{X} = 3.00$)
- 25) แบทมินตัน ($\bar{X} = 3.00$)

2. ความสนใจของครูเพศหญิง

ความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะโดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.92 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความสนใจในกิจกรรมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสามารถจัดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

- 1) กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.29$)
- 2) กิจกรรมด้านสุขภาพและพลาแนมัย ($\bar{X} = 3.00$)
- 3) กิจกรรมด้านนันทนาการและบันเทิง ($\bar{X} = 2.71$)
- 4) กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ ($\bar{X} = 2.68$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากคำถามทั้งหมด 80 ข้อ ใน 4 ด้าน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ไม่มีกิจกรรมที่อยู่ในระดับปานกลาง มี 44 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย มี 2 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไปมี 34 ข้อ เรียงตามลำดับได้ดังนี้

- 1) วิธีผ่อนคลายความเครียด ($\bar{X} = 3.61$)
- 2) ธรรมะเพื่อเสริมสร้างสุขภาพจิต ($\bar{X} = 3.58$)
- 3) ความรู้ทางด้านภาษาไทย ($\bar{X} = 3.58$)
- 4) ความรู้เกี่ยวกับยาและสิ่งเสพติด ($\bar{X} = 3.54$)
- 5) ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ ($\bar{X} = 3.53$)
- 6) การป้องกันดูแลรักษาสุขภาพเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.51$)

- 7) การปรับวิถีชีวิตเพื่อให้มีสุขภาพจิตที่ดี ($\bar{X} = 3.51$)
- 8) ความรู้เกี่ยวกับสมุนไพรรักษา ($\bar{X} = 3.48$)
- 9) การอภิปรายปัญหาการเรียนการสอนสำหรับครู ($\bar{X} = 3.47$)
- 10) ความรู้ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ($\bar{X} = 3.46$)
- 11) วิธีฝึกอารมณ์ให้สงบ ($\bar{X} = 3.45$)
- 12) การดูแลสุขภาพของฟันและอนามัยในช่องปาก ($\bar{X} = 3.45$)
- 13) วิธีป้องกันโรค ($\bar{X} = 3.45$)
- 14) การป้องกันดูแลสุขภาพเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.44$)
- 15) ความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงร่างกายเมื่อเข้าสู่วัยชรา ($\bar{X} = 3.43$)
- 16) ความรู้ทางด้านคณิตศาสตร์ ($\bar{X} = 3.43$)
- 17) ความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ ($\bar{X} = 3.41$)
- 18) วิธีออกกำลังกายที่เหมาะสมกับเพศและวัย ($\bar{X} = 3.38$)
- 19) วิธีการทำสมาธิเพื่อให้จิตสงบ ใจสบาย ($\bar{X} = 3.36$)
- 20) การประกอบอาหาร ($\bar{X} = 3.32$)
- 21) ความรู้ด้านกฎหมาย ($\bar{X} = 3.29$)
- 22) การบริหารและกายภาพบำบัดเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.23$)
- 23) การดูแลสุขภาพเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.23$)
- 24) ความรู้ทางการเมือง ($\bar{X} = 3.22$)
- 25) การทัศนศึกษาในประเทศ - ต่างประเทศ ($\bar{X} = 3.11$)
- 26) การตัดเย็บเสื้อผ้า ($\bar{X} = 3.09$)
- 27) ความรู้ด้านหลักโภชนาการ ($\bar{X} = 3.09$)
- 28) ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ ($\bar{X} = 3.08$)
- 29) การประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้ ($\bar{X} = 3.03$)
- 30) การนั่งสมาธิ ($\bar{X} = 3.03$)
- 31) การขับรถยนต์ ($\bar{X} = 3.02$)

- 32) การถนอมอาหาร/ขนม ($\bar{X} = 3.01$)
- 33) การเสริมสวยความงาม ($\bar{X} = 3.00$)
- 34) การเดินแอโรบิค ($\bar{X} = 3.00$)

3. เปรียบเทียบความสนใจระหว่างครูเพศชาย และ เพศหญิง

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสนใจเป็นรายด้านและรวมทุกด้านด้วยการทดสอบค่าที (t-test) พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเพียง 2 ด้าน คือ ความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ ($t = 2.60^*$) และความสนใจในกิจกรรมด้านอาชีพ ($t = 2.18^*$) เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยสามารถสรุปได้ว่า ครูเพศชายมีความสนใจมากกว่าครูเพศหญิงทั้ง 2 ด้าน ที่เหลืออีก 2 ด้าน คือ ด้านกิจกรรมนันทนาการและบันเทิง กับด้านกิจกรรมด้านสุขภาพและพลาแนมัยและรวมทุกด้าน พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 ความสนใจเมื่อจำแนกตามอายุ

เมื่อพิจารณาตัวแปรด้านอายุเป็นเกณฑ์สามารถจัดแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มอายุน้อย มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มี 15 คน อายุระหว่าง 31 - 45 ปี มี 144 คน และกลุ่มอายุมากมีอายุตั้งแต่ 46 ปีขึ้นไป มี 125 คน

ข้อมูลที่น่าสนใจในตอนนี้จะมี 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายข้อ รายด้าน และรวมทุกด้าน จำแนกตามอายุ และส่วนที่สองเป็นการทดสอบความแตกต่างของความสนใจเป็นรายด้าน และรวมทุกด้าน ซึ่งทำการทดสอบด้วยค่าเอฟ (F-test) ดังแสดงในตาราง 7 ต่อไปนี้

ตาราง 7 ความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะงานนอกตามอายุ

ด้าน/กิจกรรม	อายุน้อย		อายุปานกลาง		อายุมาก		F
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
1. <u>กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ</u>							
1) ความรู้ด้านการแพทย์และ สาธารณสุข	3.35	1.08	3.13	1.04	3.19	1.08	
2) ความรู้ด้านกฎหมาย	3.71	0.99	3.15	1.15	3.33	1.03	
3) ความรู้และทักษะด้านการเกษตร	2.64	0.74	2.81	1.01	3.10	1.03	
4) ความรู้ทางด้านการเมือง	3.28	0.82	3.10	0.93	3.29	1.04	
5) ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์	3.00	1.10	2.99	0.99	3.11	0.99	
6) ความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง ร่างกาย เมื่อเข้าสู่วัยชรา	2.92	0.47	2.98	0.93	3.78	1.09	
7) การจัดได้วาทีสำหรับครู	2.42	1.08	2.43	0.97	2.50	1.06	
8) กิจกรรมการยอวาที	2.42	0.75	2.27	0.78	2.46	1.09	
9) การอภิปรายปัญหา การเรียนการสอน สำหรับครู	4.00	0.87	3.34	1.09	3.38	1.09	
10) ความรู้ด้านภาษาต่าง ประเทศ	3.85	1.09	3.17	1.12	3.34	1.12	
11) การป้องกันดูแลรักษาสุขภาพ เบื้องต้น	3.35	1.68	3.23	1.00	3.69	1.07	
12) วิธีการทำสมาธิเพื่อให้จิตสงบ ใจสบาย	3.28	1.26	3.10	1.07	3.49	1.08	

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้าน/กิจกรรม	อายุน้อย		อายุปานกลาง		อายุมาก		F
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
13) ธรรมะเพื่อเสริมสร้างสุขภาพจิต	3.35	0.92	3.44	1.18	3.55	1.16	
14) วิธีผ่อนคลายความเครียด	3.42	1.28	3.50	1.08	3.62	1.14	
15) การปรับวิถีชีวิตเพื่อให้มีสุขภาพจิตที่ดี	3.07	1.43	3.44	1.01	3.51	1.12	
16) วิธีฝึกอารมณ์ให้สงบ	3.64	1.21	3.36	1.09	3.40	1.07	
17) ความรู้ทางด้านคณิตศาสตร์	4.14	0.86	3.37	0.92	3.34	0.94	
18) ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์	4.07	0.83	3.48	0.97	3.44	0.96	
19) ความรู้ทางด้านภาษาไทย	3.71	0.91	3.45	0.82	3.55	0.94	
20) ความรู้ทางด้านดนตรี- นาฏศิลป์	2.78	1.05	3.01	0.92	2.92	1.02	
รวมกิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ	3.34	0.69	3.14	0.62	3.33	0.82	3.22*
2. <u>กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ</u>							
1) การประดิษฐ์ดอกไม้	2.78	1.05	2.91	1.08	2.88	0.99	
2) การจักสานด้วยวัสดุท้องถิ่น	2.57	1.01	2.84	1.03	2.62	1.03	
3) การแกะสลักไม้	2.78	0.89	2.65	0.95	2.55	0.99	
4) การตัดเย็บเสื้อผ้า	2.50	0.52	3.00	1.13	3.03	1.11	
5) การประกอบอาหาร	3.00	1.11	3.06	1.12	3.30	1.15	

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้าน/กิจกรรม	อายุน้อย		อายุปานกลาง		อายุมาก		F
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
6) การขับรถยนต์	2.64	1.08	3.04	1.08	2.90	1.25	
7) การประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้	2.92	1.21	3.00	1.13	2.93	1.11	
8) การเสริมสวยความงาม	2.12	0.69	2.75	1.00	3.03	1.10	
9) การจัดการรถนอนอาหาร/ขนม	2.64	0.84	2.88	1.15	2.99	1.18	
10) ช่างไฟฟ้า	2.92	1.27	2.81	1.22	2.62	1.13	
11) ช่างเครื่องยนต์ - โลหะ	2.78	1.05	2.51	1.09	2.47	1.22	
12) ขายเครื่องสำอางค์-เครื่องประดับสตรี	2.92	1.32	2.31	1.05	2.51	1.19	
13) ขายประกัน	1.85	0.77	2.02	1.02	1.99	0.96	
14) ขายเสื้อผ้าสำเร็จรูป	2.28	1.13	2.44	1.19	2.26	1.00	
15) ขายผลไม้	2.07	1.38	2.25	1.03	2.29	1.13	
16) ขายอาหารคาว - หวาน	2.35	1.49	2.50	1.14	2.33	1.11	
17) การขายต้นไม้ดอกไม้	2.42	1.39	2.41	0.95	2.34	1.11	
18) การจัดฝึกอบรมเทคนิคการค้าขาย	2.57	1.39	2.37	0.98	2.48	1.18	
19) ขายเครื่องใช้เบ็ดเตล็ด	2.14	1.16	2.33	1.00	2.39	1.04	
20) ศิลปประดิษฐ์	2.57	1.39	2.75	1.25	2.51	1.03	
รวมกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ	2.55	0.68	2.65	0.72	2.63	0.72	0.12

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้าน/กิจกรรม	อายุน้อย		อายุปานกลาง		อายุมาก		F
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
3. กิจกรรมนันทนาการและบันเทิง							
1) ดนตรีไทย	3.00	1.30	2.95	1.05	2.68	1.18	
2) การทัศนศึกษาในประเทศ-ต่างประเทศ	3.28	1.06	3.06	1.15	3.00	1.17	
3) ดนตรีสากล	3.42	1.22	2.86	1.10	2.69	1.23	
4) การนั่งสมาธิ	2.64	1.33	3.04	1.10	2.93	1.18	
5) การเดินร่ำ - ลีลาศ	2.42	1.01	2.91	1.13	2.66	1.29	
6) การฝึกธรรมะ	2.85	1.09	2.87	1.04	2.89	1.14	
7) การร่ววงมาตรฐาน	2.42	0.94	2.73	1.12	2.55	1.15	
8) การไปฟังเทศน์ที่วัด	2.57	0.85	2.73	1.15	2.65	1.10	
9) การฝึกโยคะ	2.35	1.27	2.40	1.07	2.55	1.04	
10) การขับร้องเพลงหมู่ - เดี่ยว	2.35	1.39	2.53	1.03	2.40	0.84	
11) วิดีโอ - ทีวี	2.85	0.86	2.78	0.99	2.64	0.98	
12) คาราโอเกะ	2.78	0.97	2.53	0.95	2.24	0.82	
13) การจัดกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ชีวิต	3.07	1.07	2.94	0.97	2.66	1.07	
14) การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีสุขภาพจิตดี	3.35	1.15	2.93	0.96	2.85	1.18	
15) การจัดแสดงละคร	2.71	0.91	2.60	0.98	2.30	0.97	
16) การจัดแสดงดนตรี	3.14	1.02	2.65	0.96	2.45	1.03	
17) การจัดกิจกรรมเพื่อนร่ำ-รำไทย	2.28	0.91	2.68	1.04	2.41	1.14	

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้าน/กิจกรรม	อายุน้อย		อายุปานกลาง		อายุมาก		F
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
18) การจัดกิจกรรมเข้าจังหวะ	2.64	1.21	2.64	0.90	2.81	1.08	
19) การขับร้องเพลงไทยเดิม	2.21	0.80	2.60	0.96	2.40	1.07	
20) การจัดการแสดงโชว์กายกรรม ต่าง ๆ	2.50	0.76	0.65	0.93	2.72	1.18	
รวมกิจกรรมนันทนาการและบันเทิง	2.75	0.74	2.76	0.73	2.11	0.79	1.35
4. กิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัย							
1) การเดิน - วิ่ง เพื่อสุขภาพ	2.85	1.23	2.97	1.05	2.93	1.16	
2) การเต้นแอโรบิก	3.14	1.09	2.97	1.03	2.92	1.21	
3) การออกกำลังกายโดยใช้ เครื่องมือกายภาพบำบัด	2.92	0.82	3.02	0.98	3.01	1.24	
4) ความรู้ด้านหลักโภชนาการ	3.07	1.26	3.04	0.99	3.03	1.27	
5) การรำมวยจีน - ไทเก๊ก	2.00	0.78	2.50	1.02	2.57	1.18	
6) กีฬาเบตอง	1.92	0.82	2.58	0.95	2.34	1.11	
7) กีฬาในร่มต่าง ๆ	2.57	1.08	2.75	1.00	2.42	1.01	
8) เกมส่หมากรุก - หมากฮอส	1.92	0.73	2.75	1.02	2.45	1.03	
9) กีฬาวูยน้ำ	2.85	1.23	2.81	0.95	2.65	1.11	
10) เทนนิส	2.57	1.15	2.89	1.05	2.69	1.15	

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้าน/กิจกรรม	อายุน้อย		อายุปานกลาง		อายุมาก		F
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
11) วิธีออกกำลังกายที่เหมาะสมกับเพศและวัย	3.14	1.35	3.34	0.96	3.37	1.24	
12) การบริหารและกายภาพบำบัดเบื้องต้น	2.35	1.21	3.05	0.90	3.48	1.25	
13) วิธีตรวจสอบสุขภาพเบื้องต้น	2.71	0.99	3.34	1.01	3.51	1.21	
14) การดูแลสุขภาพของฟันและอนามัยในช่องปาก	3.05	0.73	3.32	1.06	3.57	1.25	
15) ความรู้เกี่ยวกับยาและสิ่งเสพติด	3.14	1.02	3.42	1.09	3.59	1.24	
16) ความรู้เกี่ยวกับสมุนไพร	3.35	0.84	3.22	1.09	3.65	1.18	
17) วิธีป้องกันโรค	3.35	0.92	3.24	1.12	3.56	1.23	
18) การป้องกันดูแลสุขภาพเบื้องต้น	3.35	0.92	3.20	1.07	3.24	1.20	
19) แคมมินตัน	3.21	1.25	2.81	1.07	2.65	1.20	
20) ฟุตบอล	3.00	0.96	2.84	0.98	2.68	1.08	
รวมกิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัย	2.83	0.74	3.01	0.67	3.02	0.78	0.44
รวมทุกด้าน	2.86	0.71	2.89	2.68	2.77	0.77	1.28

จากตาราง 7 สรุปความสนใจของครูตามอายุ ได้ดังนี้

1. ความสนใจของครูที่มีอายุน้อย

ความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะโดยรวมของครูที่มีอายุน้อยคือมีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.86 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความสนใจในกิจกรรมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสามารถจัดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

- 1) กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.34$)
- 2) กิจกรรมด้านสุขภาพและพลาแนมัย ($\bar{X} = 2.82$)
- 3) กิจกรรมด้านนันทนาการและบันเทิง ($\bar{X} = 2.75$)
- 4) กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ ($\bar{X} = 2.55$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากคำถามทั้งหมด 80 ข้อ ใน 4 ด้าน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก มี 6 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง มี 64 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย มี 10 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไปมี 32 ข้อ เรียงตามลำดับได้ดังนี้

- 1) ความรู้ด้านคณิตศาสตร์ ($\bar{X} = 4.14$)
- 2) ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ ($\bar{X} = 4.07$)
- 3) การอภิปรายปัญหาการเรียนการสอนสำหรับครู ($\bar{X} = 4.00$)
- 4) ความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ ($\bar{X} = 3.85$)
- 5) ความรู้ด้านกฎหมาย ($\bar{X} = 3.71$)
- 6) ความรู้ทางด้านภาษาไทย ($\bar{X} = 3.71$)
- 7) วิธีฝึกอารมณ์ให้สงบ ($\bar{X} = 3.64$)
- 8) วิธีผ่อนคลายความเครียด ($\bar{X} = 3.42$)
- 9) ดนตรีสากล ($\bar{X} = 3.42$)
- 10) ความรู้ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ($\bar{X} = 3.35$)
- 11) การป้องกันดูแลรักษาสุขภาพเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.35$)
- 12) ธรรมะเพื่อเสริมสร้าง ($\bar{X} = 3.35$)
- 13) การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีสุขภาพจิตดี ($\bar{X} = 3.35$)
- 14) ความรู้เกี่ยวกับสมุนไพร ($\bar{X} = 3.35$)

- 15) วิธีป้องกันโรค ($\bar{X} = 3.35$)
- 16) การป้องกันดูแลสุขภาพเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.35$)
- 17) วิธีการทาสมาธิเพื่อให้จิตสงบใจสบาย ($\bar{X} = 3.28$)
- 18) ความรู้ทางด้านการเมือง ($\bar{X} = 3.28$)
- 19) การทัศนศึกษาในประเทศ - ต่างประเทศ ($\bar{X} = 3.28$)
- 20) แคมป์ดิน ($\bar{X} = 3.21$)
- 21) การจัดแสดงดนตรี ($\bar{X} = 3.14$)
- 22) ความรู้เกี่ยวกับยาและสิ่งเสพติด ($\bar{X} = 3.14$)
- 23) วิธีออกกำลังกายที่เหมาะสมกับเพศและวัย ($\bar{X} = 3.14$)
- 24) การเดินแอโรบิก ($\bar{X} = 3.14$)
- 25) การปรับวิถีชีวิตเพื่อให้มีสุขภาพจิตที่ดี ($\bar{X} = 3.07$)
- 26) การจัดกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ชีวิต ($\bar{X} = 3.07$)
- 27) ความรู้ด้านหลักโภชนาการ ($\bar{X} = 3.07$)
- 28) การดูแลสุขภาพของฟันและอนามัยในช่องปาก ($\bar{X} = 3.07$)
- 29) ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ ($\bar{X} = 3.00$)
- 30) การประกอบอาหาร ($\bar{X} = 3.00$)
- 31) ดนตรีไทย ($\bar{X} = 3.00$)
- 32) ฟุตบอล ($\bar{X} = 3.00$)

2. ความสนใจของครูที่มีอายุปานกลาง

ความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะโดยรวมของครูที่มีอายุปานกลาง คือระหว่าง 31 - 45 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความสนใจในกิจกรรมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสามารถจัดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

- 1) กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.14$)
- 2) กิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัย ($\bar{X} = 3.01$)
- 3) กิจกรรมด้านนันทนาการและบันเทิง ($\bar{X} = 2.76$)
- 4) กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ ($\bar{X} = 2.65$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากคำถามทั้งหมด 80 ข้อ ใน 4 ด้าน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ไม่มีข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง มี 76 ข้อ และข้อที่อยู่ในระดับน้อย มี 4 ข้อ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป มี 31 ข้อ เรียงตามลำดับได้ดังนี้

- 1) วิธีผ่อนคลายความเครียด ($\bar{X} = 3.50$)
- 2) ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ ($\bar{X} = 3.48$)
- 3) ความรู้ทางด้านภาษาไทย ($\bar{X} = 3.45$)
- 4) การปรับวิถีชีวิตเพื่อให้มีสุขภาพจิตที่ดี ($\bar{X} = 3.44$)
- 5) ธรรมชาติเพื่อเสริมสร้างสุขภาพจิต ($\bar{X} = 3.44$)
- 6) ความรู้เกี่ยวกับยาและสิ่งเสพติด ($\bar{X} = 3.42$)
- 7) ความรู้ทางด้านคณิตศาสตร์ ($\bar{X} = 3.37$)
- 8) วิธีฝึกอบรมให้สงบ ($\bar{X} = 3.36$)
- 9) การอภิปรายปัญหาการเรียนการสอนสำหรับครู ($\bar{X} = 3.34$)
- 10) วิธีออกกำลังกายที่เหมาะสมกับเพศและวัย ($\bar{X} = 3.34$)
- 11) วิธีตรวจสอบสุขภาพเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.34$)
- 12) การดูแลสุขภาพของฟันและอนามัยในช่องปาก ($\bar{X} = 3.32$)
- 13) วิธีป้องกันโรค ($\bar{X} = 3.24$)
- 14) ความรู้เกี่ยวกับสมุนไพร ($\bar{X} = 3.22$)
- 15) การป้องกันดูแลรักษาสุขภาพเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.23$)
- 16) การป้องกันดูแลสุขภาพเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.20$)
- 17) ความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ ($\bar{X} = 3.17$)
- 18) ความรู้ด้านกฎหมาย ($\bar{X} = 3.15$)
- 19) ความรู้ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ($\bar{X} = 3.13$)
- 20) ความรู้ทางการเมือง ($\bar{X} = 3.10$)
- 21) วิธีการทาสมาธิ เพื่อให้จิตสงบ ใจสบาย ($\bar{X} = 3.10$)
- 22) การประกอบอาหาร ($\bar{X} = 3.06$)
- 23) การทัศนศึกษาในประเทศ - ต่างประเทศ ($\bar{X} = 3.06$)

- 24) การบริหารและกายภาพบำบัดเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.05$)
- 25) การขับรถยนต์ ($\bar{X} = 3.04$)
- 26) ความรู้ด้านหลักโภชนาการ ($\bar{X} = 3.04$)
- 27) การนั่งสมาธิ ($\bar{X} = 3.04$)
- 28) การออกกำลังกายโดยใช้เครื่องมือกายภาพบำบัด ($\bar{X} = 3.02$)
- 29) ความรู้ทางด้านดนตรี - นาฏศิลป์ ($\bar{X} = 3.01$)
- 30) การตัดเย็บเสื้อผ้า ($\bar{X} = 3.00$)
- 31) การประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้ ($\bar{X} = 3.00$)

3. ความสนใจของครูที่มีอายุมาก

ความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะโดยรวมของครูที่มีอายุมากคือ ตั้งแต่ 46 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.77 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า ความสนใจในกิจกรรมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสามารถจัดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

- 1) กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.33$)
- 2) กิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัย ($\bar{X} = 3.02$)
- 3) กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ ($\bar{X} = 2.63$)
- 4) กิจกรรมด้านนันทนาการและบันเทิง ($\bar{X} = 2.11$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากคำถามทั้งหมด 80 ข้อ ใน 4 ด้าน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก มี 2 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง มี 72 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย มี 6 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป มี 31 ข้อ เรียงตามลำดับได้ดังนี้

- 1) ความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงร่างกายเมื่อเข้าสู่วัยชรา ($\bar{X} = 3.78$)
- 2) การป้องกันดูแลสุขภาพเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.69$)
- 3) ความรู้เกี่ยวกับสมุนไพร ($\bar{X} = 3.65$)
- 4) วิธีผ่อนคลายความเครียด ($\bar{X} = 3.62$)
- 5) ความรู้เกี่ยวกับยาและสิ่งเสพติด ($\bar{X} = 3.59$)
- 6) การดูแลสุขภาพของฟันและอนามัยในช่องปาก ($\bar{X} = 3.57$)

- 7) วิธีป้องกันโรค ($\bar{X} = 3.56$)
- 8) ความรู้ทางด้านภาษาไทย ($\bar{X} = 3.55$)
- 9) ธรรมชาติเพื่อเสริมสร้างสุขภาพจิต ($\bar{X} = 3.55$)
- 10) การปรับวิถีชีวิตเพื่อให้มีสุขภาพจิตที่ดี ($\bar{X} = 3.51$)
- 11) วิธีตรวจสุขภาพเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.51$)
- 12) วิธีการทำสมาธิ เพื่อให้จิตสงบ ใจสบาย ($\bar{X} = 3.49$)
- 13) การบริหารและกายภาพบำบัดเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.48$)
- 14) ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ ($\bar{X} = 3.44$)
- 15) วิธีฝึกอารมณ์ให้สงบ ($\bar{X} = 3.40$)
- 16) การอภิปรายปัญหาการเรียนการสอนสำหรับครู ($\bar{X} = 3.38$)
- 17) วิธีออกกำลังกายที่เหมาะสมกับเพศและวัย ($\bar{X} = 3.37$)
- 18) ความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ ($\bar{X} = 3.34$)
- 19) ความรู้ทางด้านคณิตศาสตร์ ($\bar{X} = 3.34$)
- 20) ความรู้ด้านกฎหมาย ($\bar{X} = 3.33$)
- 21) การประกอบอาหาร ($\bar{X} = 3.30$)
- 22) ความรู้ทางด้านการเมือง ($\bar{X} = 3.29$)
- 23) การป้องกันดูแลสุขภาพเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.24$)
- 24) ความรู้ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ($\bar{X} = 3.19$)
- 25) ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ ($\bar{X} = 3.11$)
- 26) ความรู้ด้านการเกษตร ($\bar{X} = 3.10$)
- 27) การออกกำลังกายโดยใช้เครื่องมือกายภาพบำบัด ($\bar{X} = 3.01$)
- 28) การตัดเย็บเสื้อผ้า ($\bar{X} = 3.03$)
- 29) การเสริมสวยความงาม ($\bar{X} = 3.03$)
- 30) ความรู้ด้านหลักโภชนาการ ($\bar{X} = 3.03$)
- 31) การทัศนศึกษาในประเทศ - ต่างประเทศ ($\bar{X} = 3.00$)

4. เปรียบเทียบความสนใจระหว่างอายุ

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสนใจเป็นรายด้านและรวมทุกด้านด้วยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) พบความแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเพียง 1 ด้าน คือ กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ ($F = 3.22^*$) ที่เหลืออีก 3 ด้าน คือกิจกรรมเสริมความรู้ และทักษะอาชีพ ด้านกิจกรรมด้านนันทนาการและบันเทิง และด้านกิจกรรมด้านสุขภาพ และพลานามัย และรวมทุกด้าน ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สำหรับด้านที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือกิจกรรมเสริมความรู้ และทักษะทางวิชาการ ได้นำไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ดังแสดงในตาราง 8 ต่อไปนี้

ตาราง 8 ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ เกี่ยวกับความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการของครูประถมศึกษาที่มีอายุต่างกัน

กลุ่มอายุ	\bar{X}	อายุปานกลาง	อายุน้อย	อายุมาก
		3.14	3.32	3.33
อายุปานกลาง	3.14	-	0.18	0.19*
อายุน้อย	3.32		-	0.01
อายุมาก	3.33			-

ผลการทดสอบเป็นรายคู่ในตาราง 8 พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเพียงคู่เดียว คือระหว่างครูอายุมากกับครูอายุปานกลาง ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย สามารถสรุปได้ว่า ครูที่มีอายุมาก คือตั้งแต่ 46 ปีขึ้นไป มีความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะทางวิชาการสูงกว่าครูที่มีอายุปานกลาง คืออายุระหว่าง 31 - 45 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

ตอนที่ 5 ความสนใจเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา

เมื่อพิจารณาตัวแปรระดับการศึกษาเป็นเกณฑ์ จะแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่ม คือครูที่วุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมี 30 คน ปริญญาตรีมี 230 คน และสูงกว่าปริญญาตรีมี 24 คน

ข้อมูลที่น่าสนใจในตอนนี้จะมี 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายข้อ รายด้าน และรวมทุกด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา และส่วนที่สองเป็นการทดสอบความแตกต่างของความสนใจเป็นรายด้าน และรวมทุกด้าน ซึ่งทำการทดสอบด้วยค่าเอฟ (F-test) ดังแสดงในตาราง 9 ดังต่อไปนี้

ตาราง 9 ความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา

ด้าน/กิจกรรม	ต่ำกว่า ปริญญา		ปริญญาตรี		สูงกว่า ปริญญาตรี		F
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
1. <u>กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ</u>							
1) ความรู้ด้านการแพทย์และ สาธารณสุข	3.07	1.01	3.43	1.03	3.39	0.98	
2) ความรู้ด้านกฎหมาย	3.23	0.99	3.22	1.12	3.65	0.93	
3) ความรู้และทักษะด้านการเกษตร	3.07	0.93	2.93	1.03	2.73	0.96	
4) ความรู้ทางด้านการเมือง	2.96	0.72	3.22	1.05	3.21	0.55	
5) ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์	2.76	0.95	3.07	1.01	3.08	0.73	
6) ความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง ร่างกาย เมื่อเข้าสู่วัยชรา	3.30	1.05	3.35	1.07	3.17	0.98	
7) การจัดโต้วาทีสำหรับครู	2.11	1.07	2.43	1.01	2.56	1.03	
8) กิจกรรมการยอวาที	2.26	1.21	2.34	0.90	2.69	0.92	

ตาราง 9 (ต่อ)

ด้าน/กิจกรรม	ต่ำกว่า ปริญญา		ปริญญาตรี		สูงกว่า ปริญญาตรี		F
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
9) การอภิปรายปัญหา ในการเรียนการสอน	3.00	1.13	3.43	1.06	3.43	1.30	
10) ความรู้ด้านภาษาต่าง ประเทศ	3.11	0.90	3.28	1.12	3.52	1.37	
11) การป้องกันดูแลรักษาสุขภาพ เบื้องต้น	3.61	1.09	3.48	1.05	3.00	0.95	
12) วิธีการทาสมาธิเพื่อให้จิตสงบ ใจสบาย	2.52	1.12	3.46	1.06	3.08	1.37	
13) ธรรมะเพื่อเสริมสร้าง สุขภาพจิต	2.96	1.54	3.58	1.06	3.08	1.47	
14) วิธีผ่อนคลายความเครียด	2.73	1.28	3.66	1.05	3.30	1.18	
15) การปรับวิถีชีวิตเพื่อให้มี สุขภาพจิตที่ดี	2.92	1.32	3.53	1.06	3.30	0.82	
16) วิธีฝึกอารมณ์ให้สงบ	3.07	1.01	3.44	1.09	3.26	1.09	
17) ความรู้ทางด้านคณิตศาสตร์	3.57	0.85	3.37	0.91	3.39	1.23	
18) ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์	3.53	0.90	3.48	0.92	3.56	1.44	
19) ความรู้ทางด้านภาษาไทย	3.65	0.84	3.51	0.87	3.34	1.07	

ตาราง 9 (ต่อ)

ด้าน/กิจกรรม	ต่ำกว่า ปริมาตร		ปริมาตร		สูงกว่า ปริมาตร		F
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
20) ความรู้ทางด้านดนตรี- นาฏศิลป์	2.92	1.09	2.99	0.97	2.69	0.76	
รวมกิจกรรมเสริมความรู้ทาง วิชาการ	3.04	0.64	3.26	0.62	3.18	0.69	1.55
2. <u>กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะ</u>							
<u>ด้านอาชีพ</u>							
1) การประดิษฐ์ดอกไม้	3.11	1.24	2.89	1.01	2.91	1.04	
2) การจักสานด้วยวัสดุท้องถิ่น	2.92	1.01	2.71	1.03	2.78	1.08	
3) การแกะสลักไม้	2.38	0.94	2.61	0.95	2.91	1.12	
4) การตัดเย็บเสื้อผ้า	3.11	1.10	2.96	1.11	3.13	1.14	
5) การประกอบอาหาร	3.38	1.20	3.17	1.12	2.91	1.16	
6) การขับรถยนต์	2.30	1.15	3.03	1.11	2.95	1.43	
7) การประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้	2.88	1.24	2.97	1.10	3.04	1.18	
8) เสริมสวยความงาม	2.80	1.20	2.86	1.05	2.82	0.93	
9) การถนอมอาหาร/ขนม	2.53	1.33	2.93	1.12	3.21	1.20	
10) ช่างไฟฟ้า	2.42	1.30	2.75	1.16	2.91	1.27	
11) ช่างเครื่องยนต์ - โลหะ	2.11	1.17	2.56	1.14	2.43	1.12	
12) ขยายเครื่องสำอางค์-เครื่อง ประดับสตรี	2.42	1.39	2.48	1.13	1.95	0.76	

ตาราง 9 (ต่อ)

ด้าน/กิจกรรม	ต่ำกว่า ปรกติ		ปรกติ		สูงกว่า ปรกติ		F
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
13) ขายประกัน	1.80	0.84	2.04	1.01	1.78	0.79	
14) ขายเสื้อผ้าสำเร็จรูป	1.92	0.93	3.45	1.15	1.86	0.81	
15) ขายผลไม้	1.88	0.86	2.32	1.31	2.04	0.83	
16) ขายอาหารคาว - หวาน	2.15	1.15	2.46	1.15	2.21	1.04	
17) การขายต้นไม้ดอกไม้	2.15	1.22	2.40	1.03	2.43	0.99	
18) การจัดฝึกอบรมเทคนิคการ ค้าขาย	2.15	1.19	2.44	1.09	2.60	0.94	
19) ขายเครื่องใช้เบ็ดเตล็ด	2.03	1.07	2.39	1.02	2.26	0.26	
20) ศิลปประดิษฐ์	2.57	1.20	8.63	1.17	2.78	1.16	
รวมกิจกรรมเสริมความรู้ และทักษะด้านอาชีพ	2.46	0.62	2.66	0.73	2.60	0.61	0.94
3. <u>กิจกรรมนันทนาการและบันเทิง</u>							
1) ดนตรีไทย	2.23	2.95	2.88	1.14	3.04	0.57	
2) การทัศนศึกษาในประเทศ- ต่างประเทศ	2.92	1.09	3.04	1.17	3.26	1.05	
3) ดนตรีสากล	2.34	1.01	2.85	1.19	2.95	1.02	
4) การนั่งสมาธิ	2.38	1.01	3.08	1.14	2.56	1.08	

ตาราง 9 (ต่อ)

ด้าน/กิจกรรม	ต่ำกว่า ปรียญา		ปรียญาตรี		สูงกว่า ปรียญาตรี		F
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
5) การเต้ร่า - ลีลาศ	2.30	1.15	2.82	1.22	2.78	0.95	
6) การฝึกกรรมะ	2.30	1.15	2.97	1.04	2.60	1.27	
7) การร่าวงมาตรฐาน	1.84	0.78	2.73	1.14	2.60	1.07	
8) การไปหังเทศนที่วัด	1.92	0.84	2.80	1.11	2.33	1.11	
9) การฝึกโยคะ	1.84	0.78	2.52	1.07	2.56	1.16	
10) การขับร้องเพลงหมู่ - เต้ยว	2.00	1.05	2.43	0.93	2.78	1.16	
11) วีดีโอ - ทีวี	2.30	1.01	2.75	0.96	2.86	1.05	
12) คาราโอเกะ	2.26	0.96	2.40	0.13	2.69	1.10	
13) การจัดกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยน ประสภารณชีวิต	2.61	1.13	2.86	1.03	2.69	1.06	
14) การจัดกิจกรรมที่สงเสริมให้มี สุขภาพจิตดี	2.65	1.19	2.97	1.06	2.69	1.02	
15) การจัดแสดงละคร	2.15	1.00	2.50	0.98	2.60	0.94	
16) การจัดแสดงดนตรี	2.11	1.03	2.62	0.99	2.78	0.95	
17) การจัดกิจกรรมพ้อนร่า-ร่าไทย	2.03	1.03	2.59	1.09	2.65	1.02	
18) การจัดกิจกรรมเข้าจ้งหะ	2.23	0.99	2.56	1.00	2.65	0.98	
19) การขับร้องเพลงไทยเต้ม	2.00	0.80	2.53	1.02	2.73	0.91	

ตาราง 9 (ต่อ)

ด้าน/กิจกรรม	ต่ำกว่า ปริญญา		ปริญญาตรี		สูงกว่า ปริญญาตรี		F
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
20) การจัดการแสดงโชว์กายกรรม ต่าง ๆ	2.38	1.32	2.70	1.01	2.65	0.92	
รวมกิจกรรมนันทนาการและบันเทิง	2.24	0.67	2.74	0.76	2.73	0.77	5.10*
4. กิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัย							
1) การเดิน - วิ่ง เพื่อสุขภาพ	2.57	1.17	2.99	1.12	3.00	0.85	
2) การเดินแอโรบิก	2.73	1.15	2.98	1.13	2.95	0.92	
3) การออกกำลังกายโดยใช้ เครื่องมือกายภาพบำบัด	2.73	1.31	3.09	1.09	2.69	0.87	
4) ความรู้ด้านหลักโภชนาการ	2.38	0.18	3.11	1.13	3.04	1.14	
5) การร่วมวิ่ง - ไทเก๊ก	2.19	1.02	2.52	1.08	2.73	1.17	
6) กีฬาเบตอง	2.11	1.21	2.45	1.00	2.63	1.06	
7) กีฬาในร่มต่าง ๆ	2.19	1.05	2.62	1.01	2.82	1.02	
8) เกมส้อมกรูก - หมากฮอส	2.11	0.81	2.60	1.03	2.86	1.05	
9) กีฬาวายน้ำ	2.53	1.20	2.75	1.01	2.86	1.14	
10) เทนนิส	2.23	0.99	2.84	1.09	2.86	1.18	
11) วิธีออกกำลังกายที่เหมาะสมกับ เพศและวัย	2.92	1.16	3.41	1.11	3.13	1.01	
12) การบริหารและกายภาพบำบัด เบื้องต้น	3.11	1.24	3.22	1.12	3.13	1.01	

ตาราง 9 (ต่อ)

ด้าน/กิจกรรม	ต่ำกว่า ปริญญา		ปริญญาตรี		สูงกว่า ปริญญาตรี		F
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
13) วิธีตรวจสอบสุขภาพเบื้องต้น	3.07	1.23	3.42	1.10	3.43	1.08	
14) การดูแลสุขภาพของฟันและ อนามัยในช่องปาก	3.38	1.13	3.41	1.13	3.52	1.34	
15) ความรู้เกี่ยวกับยาและ สิ่งเสพติด	3.46	1.24	3.45	1.15	3.78	1.20	
16) ความรู้เกี่ยวกับสมุนไพร	3.38	1.20	3.40	1.13	3.60	1.15	
17) วิธีป้องกันโรค	3.30	1.32	3.42	1.15	3.17	1.19	
18) การป้องกันดูแลสุขภาพเบื้องต้น	2.88	1.03	3.28	1.13	3.08	1.08	
19) แคมมินตัน	2.38	1.06	2.80	1.16	2.78	0.95	
20) ฟุตบอล	2.46	1.14	2.77	1.00	3.17	1.07	
รวมกิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัย	2.71	0.17	3.03	0.71	3.07	0.79	2.46*
รวมทุกด้าน	2.61	0.52	2.92	0.70	2.89	0.71	2.51

จากตาราง 9 สรุปความสนใจของครูตามระดับการศึกษา ได้ดังนี้

1. ความสนใจของครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี

ความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะโดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.61

ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า ความสนใจในกิจกรรมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสามารถจัดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

- 1) กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.04$)
- 2) กิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัย ($\bar{X} = 2.71$)
- 3) กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ ($\bar{X} = 2.46$)
- 4) กิจกรรมด้านนันทนาการและบันเทิง ($\bar{X} = 2.24$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากคำถามทั้งหมด 80 ข้อ ใน 4 ด้าน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ไม่มี อยู่ในระดับปานกลาง มี 57 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย มี 23 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป มี 14 ข้อ เรียงตามลำดับ ได้ดังนี้

- 1) ความรู้ทางด้านภาษาไทย ($\bar{X} = 3.65$)
- 2) การป้องกันดูแลรักษาสุขภาพเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.61$)
- 3) ความรู้ทางด้านคณิตศาสตร์ ($\bar{X} = 3.57$)
- 4) ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ ($\bar{X} = 3.53$)
- 5) การประกอบอาหาร ($\bar{X} = 3.38$)
- 6) ความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงร่างกายเมื่อเข้าสู่วัยชรา ($\bar{X} = 3.30$)
- 7) ความรู้ด้านกฎหมาย ($\bar{X} = 3.23$)
- 8) ความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ ($\bar{X} = 3.11$)
- 9) การประดิษฐ์ดอกไม้ ($\bar{X} = 3.11$)
- 10) การตัดเย็บเสื้อผ้า ($\bar{X} = 3.11$)
- 11) ความรู้และทักษะด้านการเกษตร ($\bar{X} = 3.07$)
- 12) วิธีฝึกอารมณ์ให้สงบ ($\bar{X} = 3.07$)
- 13) ความรู้ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ($\bar{X} = 3.07$)
- 14) การอธิบายปัญหาการเรียนการสอนสำหรับครู ($\bar{X} = 3.00$)

2. ความสนใจของครูที่มีวุฒิปริญญาตรี

ความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.92

ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า ความสนใจในกิจกรรมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสามารถจัดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

- 1) กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.26$)
- 2) กิจกรรมด้านสุขภาพและพลาสมาบัย ($\bar{X} = 3.03$)
- 3) กิจกรรมด้านนันทนาการและบันเทิง ($\bar{X} = 2.74$)
- 4) กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ ($\bar{X} = 2.66$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากคำถามทั้งหมด 80 ข้อ ใน 4 ด้าน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ไม่มี อยู่ในระดับปานกลาง มี 78 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย มี 2 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป มี 21 ข้อ เรียงตามลำดับ ได้ดังนี้

- 1) วิธีผ่อนคลายความเครียด ($\bar{X} = 3.66$)
- 2) ชรรถนะ เพื่อเสริมสร้างสุขภาพจิต ($\bar{X} = 3.58$)
- 3) การปรับวิถีชีวิตเพื่อให้มีสุขภาพจิตที่ดี ($\bar{X} = 3.53$)
- 4) ความรู้ทางด้านภาษาไทย ($\bar{X} = 3.51$)
- 5) ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ ($\bar{X} = 3.48$)
- 6) การป้องกันดูแลรักษาสุขภาพเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.48$)
- 7) วิธีทำสมาธิให้จิตสงบ ใจสบาย ($\bar{X} = 3.46$)
- 8) ขยายเสื้อผ้าสำเร็จรูป ($\bar{X} = 3.45$)
- 9) วิธีฝึกอารมณ์ให้สงบ ($\bar{X} = 3.44$)
- 10) การอภิปรายปัญหาการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.43$)
- 11) ความรู้ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ($\bar{X} = 3.43$)
- 12) ความรู้ทางด้านคณิตศาสตร์ ($\bar{X} = 3.37$)
- 13) ความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงร่างกายเมื่อเข้าสู่วัยชรา ($\bar{X} = 3.35$)
- 14) ความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ ($\bar{X} = 3.28$)
- 15) ความรู้ด้านกฎหมาย ($\bar{X} = 3.22$)
- 16) ความรู้ทางด้านการเมือง ($\bar{X} = 3.22$)
- 17) การประกอบอาหาร ($\bar{X} = 3.17$)
- 18) การนั่งสมาธิ ($\bar{X} = 3.08$)

- 19) ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ ($\bar{X} = 3.07$)
- 20) การทัศนศึกษาในประเทศ - ต่างประเทศ ($\bar{X} = 3.04$)
- 21) การขับรถยนต์ ($\bar{X} = 3.03$)

3. ความสนใจของครูที่มีวุฒิสูงกว่าปริญญาตรี

ความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะโดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า ความสนใจในกิจกรรมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสามารถจัดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

- 1) กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.18$)
- 2) กิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัย ($\bar{X} = 3.07$)
- 3) กิจกรรมด้านนันทนาการและบันเทิง ($\bar{X} = 2.73$)
- 4) กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ ($\bar{X} = 2.60$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากคำถามทั้งหมด 80 ข้อ ใน 4 ด้าน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ไม่มี อยู่ในระดับปานกลาง มี 73 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย มี 7 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป มี 21 ข้อ เรียงตามลำดับ ได้ดังนี้

- 1) ความรู้ด้านกฎหมาย ($\bar{X} = 3.65$)
- 2) ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ ($\bar{X} = 3.56$)
- 3) ความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ ($\bar{X} = 3.52$)
- 4) การอธิบายปัญหาการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.43$)
- 5) ความรู้ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ($\bar{X} = 3.39$)
- 6) ความรู้ทางด้านคณิตศาสตร์ ($\bar{X} = 3.39$)
- 7) ความรู้ทางด้านภาษาไทย ($\bar{X} = 3.34$)
- 8) วิธีผ่อนคลายความเครียด ($\bar{X} = 3.30$)
- 9) การปรับวิถีชีวิตเพื่อให้มีสุขภาพจิตที่ดี ($\bar{X} = 3.30$)
- 10) วิธีฝึกอารมณ์ให้สงบ ($\bar{X} = 3.26$)
- 11) การทัศนศึกษาในประเทศ - ต่างประเทศ ($\bar{X} = 3.26$)

- 12) ความรู้ทางด้านการเมือง ($\bar{X} = 3.21$)
- 13) การถนอมอาหาร/ขนม ($\bar{X} = 3.21$)
- 14) ความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงร่างกาย เมื่อเข้าสู่วัยชรา
($\bar{X} = 3.17$)
- 15) การตัดเย็บเสื้อผ้า ($\bar{X} = 3.13$)
- 16) ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ ($\bar{X} = 3.08$)
- 17) วิธีทาสมาธิ เพื่อให้จิตสงบ ใจสบาย ($\bar{X} = 3.08$)
- 18) ธรรมชาติเพื่อเสริมสร้างสุขภาพจิต ($\bar{X} = 3.08$)
- 19) การประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้ ($\bar{X} = 3.04$)
- 20) ดนตรีไทย ($\bar{X} = 3.04$)
- 21) การป้องกันดูแลสุขภาพเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.00$)

4. เปรียบเทียบความสนใจระหว่างครูที่มีวุฒิต่างกัน

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสนใจเป็นรายด้าน และรวมทุกด้านด้วยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเพียง 2 ด้าน คือ กิจกรรมด้านนันทนาการและบันเทิง ($F = 5.10^*$) และกิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัย ($F = 2.46^*$) ที่เหลืออีก 2 ด้าน คือ กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะทางวิชาการ กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ และรวมทุกด้าน ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สำหรับด้านที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2 ด้าน คือ กิจกรรมด้านนันทนาการและบันเทิง กับกิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัย ได้นำไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ดังแสดงในตาราง 10 ต่อไปนี้

ตาราง 10 ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ เกี่ยวกับความสนใจในกิจกรรมนันทนาการและ
บันเทิง กับกิจกรรมด้านสุขภาพและพลาแนมัยของครู เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษา

ด้าน/วุฒิการศึกษา	ผลการทดสอบรายคู่			
<u>กิจกรรมนันทนาการและบันเทิง</u>				
		ยังไม่ได้ปริญญา	สูงกว่าปริญญา	ปริญญาตรี
	\bar{X}	2.24	2.73	2.74
ยังไม่ได้ปริญญาตรี	2.24	-	0.49*	0.50*
สูงกว่าปริญญาตรี	2.73		-	0.01
ปริญญาตรี	2.74			-
<u>กิจกรรมด้านสุขภาพและพลาแนมัย</u>				
		ยังไม่ได้ปริญญา	สูงกว่าปริญญา	ปริญญาตรี
	\bar{X}	2.97	3.28	3.35
ยังไม่ได้ปริญญาตรี	2.97	-	0.31*	0.38*
สูงกว่าปริญญาตรี	3.28		-	0.07
ปริญญาตรี	3.35			-

ผลการทดสอบเป็นรายคู่ในตาราง 10 สรุป ได้ดังนี้

1. กิจกรรมนันทนาการและบันเทิง พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2 คู่ คือ ความสนใจของครูที่มีวุฒิปริญญาตรี สูงกว่าความสนใจของครูที่มีวุฒิสองกว่าปริญญาตรี และที่ยังไม่ได้ปริญญาตรี ส่วนระหว่างครูที่มีวุฒิสองกว่าปริญญาตรีกับที่ยังไม่ได้ปริญญาตรี ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. กิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัย พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2 คู่ คือ ความสนใจของครูที่มีวุฒิปริญญาตรีสูงกว่าความสนใจของครูที่มีวุฒิสองกว่าปริญญาตรีและครูที่ยังไม่ได้ปริญญาตรี ส่วนระหว่างครูที่มีวุฒิสองกว่าปริญญาตรีและครูที่ยังไม่ได้ปริญญาตรีไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

โดยสรุป ผลการทดสอบความสนใจในกิจกรรมทั้ง 2 ด้าน คือ กิจกรรมนันทนาการและบันเทิง และกิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัย ได้ผลสอดคล้องกัน คือครูที่มีวุฒิปริญญาตรีมีความสนใจทั้ง 2 ด้านนี้ สูงกว่าครูที่มีวุฒิสองกว่าปริญญาตรีและครูที่ยังไม่ได้รับปริญญาตรี

ตอนที่ 6 ความสนใจเมื่อจำแนกตามกลุ่มโรงเรียน

เมื่อจำแนกครูออกตามกลุ่มโรงเรียนเป็น 3 กลุ่ม จะได้ครูในสังกัดกลุ่มบางกะปิพัฒนา จำนวน 99 คน กลุ่มวังทองกลาง จำนวน 93 คน และกลุ่มรามคำแหง จำนวน 92 คน

ข้อมูลที่นำเสนอในตอนนี้จะมี 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายข้อ รายด้าน และรวมทุกด้านจำแนกตามระดับการศึกษา และส่วนที่สองเป็นการทดสอบความแตกต่างของความสนใจเป็นรายด้าน และรวมทุกด้าน ซึ่งทำการทดสอบ ด้วยค่าเอฟ (F-test) ดังแสดงในตาราง 11 ต่อไปนี้

ตาราง 11 ความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะของครูเมื่อจำแนกตามกลุ่มโรงเรียน

ด้าน/กิจกรรม	บางกะปิ พัฒนา		วังทองหลาง		รามคำแหง		F
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
1. <u>กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ</u>							
1) ความรู้ด้านการแพทย์และ สาธารณสุข	3.36	1.02	3.17	1.11	3.35	0.91	
2) ความรู้ด้านกฎหมาย	3.53	1.12	2.95	1.10	3.27	1.10	
3) ความรู้และทักษะด้านการเกษตร	3.20	1.09	2.70	1.00	2.87	0.89	
4) ความรู้ทางด้านการเมือง	3.39	1.04	3.00	0.96	3.18	0.88	
5) ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์	3.25	1.04	2.81	0.91	3.05	0.97	
6) ความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง ร่างกาย เมื่อเข้าสู่วัยชรา	3.41	1.18	3.16	1.01	3.42	0.98	
7) การจัดโต้วาทีสำหรับครู	2.70	1.23	2.18	0.79	2.47	0.90	
8) กิจกรรมการยอวาทิ	2.50	1.04	2.17	0.76	2.40	0.94	
9) การอภิปรายปัญหา การเรียนการสอน	3.79	1.15	2.92	0.99	3.42	0.94	
10) ความรู้ด้านภาษาต่าง ประเทศ	3.51	1.20	3.01	1.07	3.31	1.04	
11) การป้องกันดูแลรักษาสุขภาพ เบื้องต้น	3.61	1.11	3.24	1.09	3.48	0.92	
12) วิธีการทำสมาธิเพื่อให้จิตสงบ ใจสบาย	3.54	1.14	3.05	1.09	3.23	1.00	

ตาราง 11 (ต่อ)

ด้าน/กิจกรรม	บางกะปิ พัฒนา		วังทองหลาง		รามคำแหง		F
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
13) ธรรมะ เพื่อ เสริมสร้างสุขภาพจิต	3.75	1.16	3.35	1.22	3.33	1.06	
14) วิธีผ่อนคลายความเครียด	3.71	1.16	3.43	1.13	3.45	1.03	
15) การปรับวิถีชีวิตเพื่อให้มีสุขภาพจิตที่ดี	3.68	1.15	3.30	1.04	3.37	1.02	
16) วิธีฝึกอารมณ์ให้สงบ	3.69	1.08	3.08	1.10	3.37	0.99	
17) ความรู้ทางด้านคณิตศาสตร์	3.59	1.00	3.14	0.86	3.43	0.88	
18) ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์	3.68	1.01	3.21	0.94	3.68	1.00	
19) ความรู้ทางด้านภาษาไทย	3.76	1.90	3.23	0.84	3.22	0.90	
20) ความรู้ทางด้านดนตรี- นาฏศิลป์	3.03	0.93	2.69	0.93	3.08	0.93	
รวมกิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ	3.35	0.75	2.97	0.61	3.28	0.61	14.13*
2. กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ							
1) การประดิษฐ์ดอกไม้	3.14	1.01	2.61	0.99	2.96	1.05	
2) การจักสานด้วยวัสดุท้องถิ่น	2.95	1.01	2.49	0.92	2.75	1.09	
3) การแกะสลักไม้	2.84	1.05	2.34	0.83	2.63	0.94	
4) การตัดเย็บเสื้อผ้า	3.25	1.16	2.65	1.00	3.03	1.08	
5) การประกอบอาหาร	3.61	1.13	2.74	1.06	3.11	1.05	
6) การขับรถยนต์	3.26	1.18	2.61	1.03	2.98	1.18	
7) การประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้	3.33	1.21	2.59	0.93	2.95	1.08	

ตาราง 11 (ต่อ)

ด้าน/กิจกรรม	บางกะปิ พัฒนา		วังทองหลาง		รามคำแหง		F
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
8) การเสริมสวยความงาม	3.05	0.95	2.51	1.68	2.97	1.07	
9) การถนอมอาหาร/ขนม	3.07	1.25	2.59	1.02	3.08	1.11	
10) ช่างไฟฟ้า	2.95	1.29	2.43	1.04	2.78	1.15	
11) ช่างเครื่องยนต์ - โลหะ	2.67	1.24	2.30	1.06	2.68	1.25	
12) ขายเครื่องสำอางค์-เครื่อง ประดับสตรี	2.56	1.13	2.18	0.97	2.55	0.18	
13) ขายประกัน	2.06	1.07	1.90	0.84	2.05	0.89	
14) ขายเสื้อผ้าสำเร็จรูป	2.66	1.27	2.02	0.85	2.66	0.89	
15) ขายผลไม้	2.31	1.16	2.14	1.00	2.31	0.90	
16) ขายอาหารคาว - หวาน	2.71	1.32	2.14	0.95	2.71	0.96	
17) การขายต้นไม้ดอกไม้	2.59	1.12	2.19	0.95	2.59	0.95	
18) การจัดฝึกอบรมเทคนิคการ ค้าขาย	2.55	1.12	2.20	0.96	2.99	0.96	
19) ขายเครื่องใช้เบ็ดเตล็ด	2.57	1.09	2.07	0.88	2.57	0.89	
20) ศิลปประดิษฐ์	3.05	1.27	2.29	0.97	2.30	0.98	
รวมกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะ ด้านอาชีพ	2.74	0.59	2.55	0.73	2.64	0.72	13.21*

ตาราง 11 (ต่อ)

ด้าน/กิจกรรม	บางกะปิ พัฒนา		วังทองกลาง		รามคำแหง		F
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
3. <u>กิจกรรมนันทนาการและบันเทิง</u>							
1) ดนตรีไทย	3.06	1.19	2.69	1.01	2.93	1.12	
2) การทัศนศึกษาในประเทศ- ต่างประเทศ	3.33	1.27	2.91	0.99	2.89	1.13	
3) ดนตรีสากล	3.02	1.30	2.64	1.02	2.77	1.15	
4) การนั่งสมาธิ	3.02	1.16	2.86	1.12	2.84	1.12	
5) การเดินร่ำ - ลีลาศ	3.00	1.34	2.52	1.00	2.78	1.20	
6) การฝึกธรรมะ	3.17	1.17	2.65	0.95	2.80	1.06	
7) การร่ววงมาตรฐาน	2.82	1.24	2.52	1.05	2.55	1.06	
8) การไปฟังเทศน์ที่วัด	2.93	1.25	2.47	0.99	2.64	1.04	
9) การฝึกโยคะ	2.78	1.22	2.17	0.90	2.40	0.96	
10) การขับร้องเพลงหมู่ - เดี่ยว	2.71	1.13	2.26	0.85	2.41	0.85	
11) วีดีโอ - ทีวี	2.88	1.03	2.50	0.79	2.77	1.05	
12) คาราโอเกะ	2.52	1.05	2.26	0.80	2.45	0.97	
13) การจัดกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ชีวิต	3.06	1.14	2.59	0.93	2.80	0.97	
14) การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้มี สุขภาพจิตดี	3.20	1.18	2.63	0.88	2.89	1.06	
15) การจัดแสดงละคร	2.57	1.08	2.39	0.96	2.45	0.89	
16) การจัดแสดงดนตรี	2.83	1.14	2.37	0.91	2.54	0.88	

ตาราง 11 (ต่อ)

ด้าน/กิจกรรม	บางกะปิ พัฒนา		วังทองหลาง		รามคำแหง		F
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
17) การจัดกิจกรรมเพื่อนรำ-รำไทย	2.75	1.23	2.36	0.97	2.51	1.01	
18) การจัดกิจกรรมเข้าจังหวะ	2.69	1.11	2.39	0.96	2.53	0.91	
19) การขับร้องเพลงไทยเดิม	2.58	1.10	2.46	1.06	2.44	0.83	
20) การจัดการแสดงโชว์กายกรรม ต่าง ๆ	2.96	1.07	3.28	1.01	2.75	0.92	
รวมกิจกรรมด้านนันทนาการและบันเทิง	2.96	0.52	2.55	0.61	2.70	0.80	7.30*
4. กิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัย							
1) การเดิน - วิ่ง เพื่อสุขภาพ	3.20	1.20	2.74	1.02	2.89	1.04	
2) การเต้นแอโรบิก	3.07	1.21	2.85	1.05	2.94	1.08	
3) การออกกำลังกายโดยใช้ เครื่องมือกายภาพบำบัด	3.15	1.15	2.90	1.03	2.97	1.10	
4) ความรู้ด้านหลักโภชนาการ	3.22	1.13	2.95	1.10	2.94	1.16	
5) การรวมวยจีน - ไทเก๊ก	2.64	1.21	2.35	0.99	2.53	1.03	
6) กีฬาเปตอง	2.44	1.07	2.46	0.95	2.43	1.07	
7) กีฬาในร่มต่าง ๆ	2.54	1.04	2.61	0.99	2.64	1.03	
8) เกมสันทนาการ - หมากฮอส	2.53	1.10	2.61	0.92	2.59	1.06	
9) กีฬาวายน้ำ	2.80	1.12	2.69	0.96	2.72	1.07	
10) เทนนิส	2.98	1.25	2.58	1.02	2.78	0.97	

ตาราง 11 (ต่อ)

ด้าน/กิจกรรม	บางกะปิ พัฒนา		วังทองกลาง		รามคำแหง		F
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
11) วิธีออกกำลังกายที่เหมาะสมกับเพศและวัย	3.46	1.18	3.36	1.09	3.21	1.05	
12) การบริหารและกายภาพบำบัดเบื้องต้น	3.38	1.16	2.92	1.08	3.30	1.06	
13) วิธีตรวจสอบสุขภาพเบื้องต้น	3.36	1.17	3.19	1.11	3.35	1.02	
14) การดูแลสุขภาพของฟันและอนามัยในช่องปาก	3.63	1.18	3.10	1.11	3.50	1.08	
15) ความรู้เกี่ยวกับยาและสิ่งเสพติด	3.76	1.19	3.21	1.12	3.44	1.11	
16) ความรู้เกี่ยวกับสมุนไพร	3.63	1.16	3.23	1.11	3.37	1.11	
17) วิธีป้องกันโรค	3.72	1.22	3.04	1.08	3.37	1.10	
18) การป้องกันดูแลสุขภาพเบื้องต้น	3.44	1.18	3.95	1.08	3.27	1.05	
19) แบทมินตัน	2.83	1.31	2.70	1.01	2.73	1.07	
20) ฟุตบอล	2.88	1.07	2.68	1.01	2.76	1.00	
รวมกิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัย	3.17	0.72	2.82	0.58	3.03	0.74	3.95*
รวมทุกด้าน	3.05	0.64	2.72	0.63	2.91	0.71	9.64*

จากตาราง 11 สรุปความสนใจของครู จำนวนตามกลุ่มโรงเรียน ได้ดังนี้

1. ความสนใจของครูกลุ่มบางกะปิพัฒนา

ความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ

3.05 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความสนใจในกิจกรรมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสามารถจัดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

- 1) กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.35$)
- 2) กิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัย ($\bar{X} = 3.17$)
- 3) กิจกรรมด้านนันทนาการและบันเทิง ($\bar{X} = 2.96$)
- 4) กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ ($\bar{X} = 2.74$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากคำถามทั้งหมด 80 ข้อ ใน 4 ด้าน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก มี 7 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง มี 71 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย มี 2 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป มี 46 ข้อ เรียงตามลำดับ ได้ดังนี้

- 1) การอภิปรายปัญหาการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.79$)
- 2) ความรู้ทางด้านภาษาไทย ($\bar{X} = 3.76$)
- 3) ความรู้เกี่ยวกับยาและสิ่งเสพติด ($\bar{X} = 3.76$)
- 4) ธรรมชาติเพื่อเสริมสร้างสุขภาพจิต ($\bar{X} = 3.75$)
- 5) วิธีป้องกันโรค ($\bar{X} = 3.72$)
- 6) วิธีผ่อนคลายความเครียด ($\bar{X} = 3.71$)
- 7) วิธีฝึกอารมณ์ให้สงบ ($\bar{X} = 3.69$)
- 8) การปรับวิถีชีวิตเพื่อให้มีสุขภาพจิตที่ดี ($\bar{X} = 3.68$)
- 9) ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ($\bar{X} = 3.68$)
- 10) ความรู้ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ($\bar{X} = 3.63$)
- 11) การดูแลสุขภาพของฟันและอนามัยในช่องปาก ($\bar{X} = 3.63$)
- 12) ความรู้เกี่ยวกับสมุนไพร ($\bar{X} = 3.63$)
- 13) การป้องกันดูแลรักษาสุขภาพเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.61$)
- 14) การประกอบอาหาร ($\bar{X} = 3.61$)

- 15) ความรู้ทางด้านคณิตศาสตร์ ($\bar{X} = 3.59$)
- 16) วิธีการทาสมาธิเพื่อให้จิตสงบ ใจสบาย ($\bar{X} = 3.54$)
- 17) ความรู้ด้านกฎหมาย ($\bar{X} = 3.53$)
- 18) ความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ ($\bar{X} = 3.51$)
- 19) วิธีออกกำลังกายที่เหมาะสมกับเพศ และวัย ($\bar{X} = 3.46$)
- 20) การป้องกันดูแลสุขภาพเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.44$)
- 21) ความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงร่างกายเมื่อเข้าสู่วัยชรา ($\bar{X} = 3.41$)
- 22) ความรู้ทางการเมือง ($\bar{X} = 3.39$)
- 23) การบริหารและกายภาพบำบัดเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.38$)
- 24) วิธีตรวจสอบสุขภาพเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.36$)
- 25) การประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้ ($\bar{X} = 3.37$)
- 26) การทัศนศึกษาในประเทศ - ต่างประเทศ ($\bar{X} = 3.33$)
- 27) การขับรถยนต์ ($\bar{X} = 3.26$)
- 28) ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ ($\bar{X} = 3.25$)
- 29) การตัดเย็บเสื้อผ้า ($\bar{X} = 3.25$)
- 30) ความรู้ด้านหลักโภชนาการ ($\bar{X} = 3.22$)
- 31) ความรู้และทักษะด้านเกษตร ($\bar{X} = 3.20$)
- 32) การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีสุขภาพจิตดี ($\bar{X} = 3.20$)
- 33) การเดินวิ่งเพื่อสุขภาพ ($\bar{X} = 3.20$)
- 34) การฝึกธรรมะ ($\bar{X} = 3.17$)
- 35) การออกกำลังกาย โดยใช้เครื่องกายภาพบำบัด ($\bar{X} = 3.15$)
- 36) การประดิษฐ์ดอกไม้ ($\bar{X} = 3.14$)
- 37) การถนอมอาหาร/ขนม ($\bar{X} = 3.07$)
- 38) การเต้นแอโรบิค ($\bar{X} = 3.07$)
- 39) ดนตรีไทย ($\bar{X} = 3.06$)
- 40) การจัดกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ชีวิต ($\bar{X} = 3.06$)
- 41) การเสริมส่วยความงาม ($\bar{X} = 3.05$)

- 42) ศิลปประดิษฐ์ ($\bar{X} = 3.05$)
- 43) ความรู้ทางด้านดนตรีนาฏศิลป์ ($\bar{X} = 3.03$)
- 44) ดนตรีสากล ($\bar{X} = 3.02$)
- 45) การนั่งสมาธิ ($\bar{X} = 3.02$)
- 46) การเดินรำ-ลีลาศ ($\bar{X} = 3.00$)

2. ความสนใจของครูกลุ่มวังทองหลาง

ความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ

2.72 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความสนใจในกิจกรรมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสามารถจัดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

- 1) กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ ($\bar{X} = 2.97$)
- 2) กิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัย ($\bar{X} = 2.82$)
- 3) กิจกรรมด้านนันทนาการและบันเทิง ($\bar{X} = 2.55$)
- 4) กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ ($\bar{X} = 2.55$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากคำถามทั้งหมด 80 ข้อ ใน 4 ด้าน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ไม่มี อยู่ในระดับปานกลาง มี 64 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย มี 16 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป มี 21 ข้อ เรียงตามลำดับ ได้ดังนี้

- 1) การป้องกันดูแลสุขภาพเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.95$)
- 2) วิธีผ่อนคลายความเครียด ($\bar{X} = 3.43$)
- 3) วิธีออกกำลังกายที่เหมาะสมกับเพศและวัย ($\bar{X} = 3.36$)
- 4) ธรรมชาติเพื่อเสริมสร้างสุขภาพจิต ($\bar{X} = 3.35$)
- 5) การปรับวิถีชีวิตเพื่อให้มีสุขภาพจิตที่ดี ($\bar{X} = 3.30$)
- 6) การจัดการแสดงโชว์กายกรรมต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.28$)
- 7) การป้องกันดูแลรักษาสุขภาพเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.24$)
- 8) ความรู้เกี่ยวกับสมุนไพร ($\bar{X} = 3.23$)
- 9) ความรู้ทางด้านภาษาไทย ($\bar{X} = 3.23$)

- 10) ความรู้เกี่ยวกับยาและสิ่งเสพติด ($\bar{X} = 3.21$)
- 11) ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ ($\bar{X} = 3.21$)
- 12) วิธีตรวจสอบสุขภาพเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.19$)
- 13) ความรู้ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ($\bar{X} = 3.17$)
- 14) ความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายเมื่อเข้าสู่วัยชรา ($\bar{X} = 3.16$)
- 15) ความรู้ทางด้านคณิตศาสตร์ ($\bar{X} = 3.14$)
- 16) การดูแลสุขภาพของฟันและอนามัย ในช่องปาก ($\bar{X} = 3.10$)
- 17) วิธีฝึกอารมณ์ให้ใจสงบ ($\bar{X} = 3.08$)
- 18) วิธีการทำสมาธิเพื่อให้จิตสงบใจสบาย ($\bar{X} = 3.05$)
- 19) วิธีป้องกันโรค ($\bar{X} = 3.04$)
- 20) ความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ ($\bar{X} = 3.01$)
- 21) ความรู้ทางการเมือง ($\bar{X} = 3.00$)

2. ความสนใจของครูกลุ่มรามคำแหง

ความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะโดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ

2.91 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความสนใจในกิจกรรมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสามารถจัดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

- 1) กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.28$)
- 2) กิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัย ($\bar{X} = 3.03$)
- 3) กิจกรรมด้านนันทนาการและบันเทิง ($\bar{X} = 2.70$)
- 4) กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ ($\bar{X} = 2.64$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากคำถามทั้งหมด 80 ข้อ ใน 4 ด้าน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก มี 1 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง มี 77 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย มี 2 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป มี 28 ข้อ เรียงตามลำดับ ได้ดังนี้

- 1) ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ ($\bar{X} = 3.68$)
- 2) การดูแลสุขภาพของฟันและอนามัยในช่องปาก ($\bar{X} = 3.50$)

- 3) การดูแลรักษาสุขภาพเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.48$)
- 4) วิธีผ่อนคลายความเครียด ($\bar{X} = 3.45$)
- 5) ความรู้เกี่ยวกับยาและสิ่งเสพติด ($\bar{X} = 3.44$)
- 6) ความรู้ทางด้านคณิตศาสตร์ ($\bar{X} = 3.43$)
- 7) ความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงร่างกายเมื่อเข้าสู่วัยชรา ($\bar{X} = 3.42$)
- 8) การอภิปรายปัญหาการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.42$)
- 9) การปรับวิถีชีวิตเพื่อให้มีสุขภาพจิตที่ดี ($\bar{X} = 3.37$)
- 10) วิธีฝึกอารมณ์ให้สงบ ($\bar{X} = 3.37$)
- 11) ความรู้เกี่ยวกับสมุนไพร ($\bar{X} = 3.37$)
- 12) วิธีป้องกันโรค ($\bar{X} = 3.37$)
- 13) ความรู้ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ($\bar{X} = 3.35$)
- 14) วิธีตรวจสอบสุขภาพเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.35$)
- 15) ธรรมชาติเพื่อเสริมสร้างสุขภาพจิต ($\bar{X} = 3.33$)
- 16) ความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ ($\bar{X} = 3.31$)
- 17) การบริหารและกายภาพบำบัดเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.30$)
- 18) ความรู้ด้านกฎหมาย ($\bar{X} = 3.27$)
- 19) การป้องกันดูแลสุขภาพเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.27$)
- 20) วิธีการทำสมาธิเพื่อให้จิตสงบใจสบาย ($\bar{X} = 3.23$)
- 21) ความรู้ทางด้านภาษาไทย ($\bar{X} = 3.22$)
- 22) วิธีออกกำลังกายที่เหมาะสมกับเพศและวัย ($\bar{X} = 3.21$)
- 23) ความรู้ด้านการเมือง ($\bar{X} = 3.18$)
- 24) การประกอบอาหาร ($\bar{X} = 3.17$)
- 25) ความรู้ทางด้านดนตรีนาฏศิลป์ ($\bar{X} = 3.08$)
- 26) การถนอมอาหาร/ขนม ($\bar{X} = 3.08$)
- 27) ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ ($\bar{X} = 3.05$)
- 28) การตัดเย็บเสื้อผ้า ($\bar{X} = 3.03$)

4. เปรียบเทียบความสนใจของครูระหว่างกลุ่มโรงเรียน

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสนใจเป็นรายด้าน และรวมทุกด้านด้วยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง 4 ด้าน และรวมทุกด้าน คือ กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะทางวิชาการ ($F = 14.13^*$) กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ ($F = 13.21^*$) กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านนันทนาการและบันเทิง ($F = 7.30^*$) กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านสุขภาพและพลานามัย ($F = 3.95^*$) และรวมทุกด้าน ($F = 9.64$) จึงได้ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ต่อไป ดังแสดงในตาราง 12 ต่อไปนี้

ตาราง 12 ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ เกี่ยวกับความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะของครู เมื่อจำแนกตามกลุ่มโรงเรียน

ด้าน/กลุ่มโรงเรียน	ผลการทดสอบรายคู่			
1. <u>กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะทางวิชาการ</u>	กลุ่มวังทองกลาง	กลุ่มรามคำแหง	กลุ่มบางกะปิพัฒนา	
	\bar{X}	3.21	4.20	5.17
กลุ่มวังทองกลาง	3.21	-	0.99	1.96*
กลุ่มรามคำแหง	4.20		-	0.97
กลุ่มบางกะปิพัฒนา	5.17			-
2. <u>กิจกรรมด้านความรู้และทักษะด้านอาชีพ</u>	กลุ่มวังทองกลาง	กลุ่มรามคำแหง	กลุ่มบางกะปิพัฒนา	
	\bar{X}	2.99	3.23	3.45
กลุ่มวังทองกลาง	2.99	-	0.24	0.46*
กลุ่มรามคำแหง	3.23		-	0.22
กลุ่มบางกะปิพัฒนา	3.45			-

ตาราง 12 (ต่อ)

ด้าน/กลุ่มโรงเรียน	ผลการทดสอบรายคู่			
3. <u>กิจกรรมด้านความรู้และทักษะ</u> <u>ด้านนันทนาการและบันเทิง</u>	กลุ่มวังทองกลาง	กลุ่มรามคำแหง	กลุ่มบางกะปิ พัฒนา	
	\bar{X}	2.50	2.65	2.90
กลุ่มวังทองกลาง	2.50	-	0.15	0.40*
กลุ่มรามคำแหง	2.65		-	0.25
กลุ่มบางกะปิ	2.90			-
4. <u>กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะ</u> <u>ด้านสุขภาพและพลานามัย</u>	กลุ่มวังทองกลาง	กลุ่มรามคำแหง	กลุ่มบางกะปิ พัฒนา	
	\bar{X}	2.86	2.99	3.15
กลุ่มวังทองกลาง	2.86	-	0.13	0.29*
กลุ่มรามคำแหง	2.99			0.16
กลุ่มบางกะปิ	3.15			-

ตาราง 12 (ต่อ)

ด้าน/กลุ่มโรงเรียน	ผลการทดสอบรายคู่			
5. <u>รวมกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะ</u> <u>ทั้ง 4 ด้าน</u>	กลุ่มวังทองกลาง	กลุ่มรามคำแหง	กลุ่มบางกะปิพัฒนา	
	\bar{X}	2.64	2.84	3.03
กลุ่มวังทองกลาง	2.64	-	0.20	0.39*
กลุ่มรามคำแหง	2.84		-	0.19
กลุ่มบางกะปิ	3.03			-

ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ในตาราง 12 ได้ผลตรงกันทั้ง 4 ด้าน คือ ค่าเฉลี่ยความสนใจของครูกลุ่มบางกะปิพัฒนาสูงกว่าค่าเฉลี่ยความสนใจของครูกลุ่มวังทองกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง 4 ด้าน ส่วนระหว่างกลุ่มบางกะปิพัฒนา กับกลุ่มรามคำแหง และระหว่างกลุ่มรามคำแหงกับกลุ่มวังทองกลาง ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปได้ว่า ครูกลุ่มโรงเรียนต่างกันมีความสนใจโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 7 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากครู

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด แยกได้ 2 เรื่อง ซึ่งได้นำเสนอเป็น 2 ตอนย่อย ดังนี้

- 7.1 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อกิจกรรม
- 7.2 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรม

7.1 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อกิจกรรม

จากคำตอบของครูสามารถจำแนกได้ 16 ประเด็น ดังรายละเอียดใน

ตาราง 13 ต่อไปนี้

ตาราง 13 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะสำหรับครู

ลำดับที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
1	ควรจัดกิจกรรมเสริมความรู้เกี่ยวกับการสอน และ เทคนิค การสอน	27	17.76
2	ควรมีสถานที่สำหรับออกกำลังกายและ เล่นกีฬา	18	11.84
3	ควรจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสุขภาพอย่างจริงจังและสม่ำเสมอ	17	11.18
4	ควรจัดในรูปกลุ่มสนใจให้ครบทุกด้าน	16	10.52
5	ควรจัดกิจกรรมบริหารร่างกาย	11	7.23
6	ควรจัดตามความต้องการที่ได้จากการสำรวจ	9	5.92
7	เป็นความคิดที่ดีถ้าปฏิบัติได้	9	5.92
8	ควรจัดกิจกรรมในลักษณะพัฒนาตนเอง	9	5.92
9	ควรจัดกิจกรรมในรูปของสัปดาห์และตั้ง เป็นชมรม	8	5.26
10	ควรจัดกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะ เป็นอย่างยิ่งใน ทุก ๆ โรงเรียน	6	3.94
11	การจัดกิจกรรมสร้างทัศนคติที่ดีต่อสิ่งที่อยู่รอบตัว	5	3.28
12	การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ควรมีการวางแผนที่ดี	5	3.28
13	ควรจัดกิจกรรมการระดมยืมเงิน	4	2.63
14	ควรให้มีการนิเทศติดตามและการปฏิบัติงานของตนเอง	4	2.63
15	ควรจัดกิจกรรมการฝึกการพูดในที่ชุมชน	2	1.31
16	จัดฝึกอบรมการรู้จักวินัยรับผิดชอบ เช่น การไม่ตกเป็น ทาสของความริษยา การรู้จักละอายแก่ใจ การคิดร้าย ต่อผู้อื่น การไม่อคติต่อผู้อื่น โดยใช้เหตุผล	2	1.31
	รวม	152	100.00

จากตาราง 13 ซึ่งเป็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสำรวจความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะของครูตรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ออกเป็น 16 ประเด็น เรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ดังนี้

- (1) ควรจัดกิจกรรมเสริมความรู้เกี่ยวกับการสอนและเทคนิคการสอน
- (2) ควรมีสถานที่สำหรับออกกำลังกาย และเล่นกีฬา
- (3) ควรจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสุขภาพอย่างจริงจังและสม่ำเสมอ
- (4) ควรจัดในรูปแบบกลุ่มสนใจให้ครบทุกด้าน
- (5) ควรจัดกิจกรรมบริหารร่างกาย
- (6) ควรจัดตามความต้องการที่ได้จากการสำรวจ
- (7) เป็นความคิดที่ดีถ้าปฏิบัติได้
- (8) ควรจัดกิจกรรมในลักษณะพัฒนาตนเอง
- (9) ควรจัดกิจกรรมในรูปแบบของสวัสดิการและจัดตั้งเป็นชมรม
- (10) ควรจัดกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะเป็นอย่างยั่งยืนในทุก ๆ โรงเรียน
- (11) การจัดกิจกรรมสร้างทัศนคติที่ดีต่อสิ่งอยู่รอบตัว
- (12) การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ควรมีการวางแผนที่ดี
- (13) ควรจัดกิจกรรมการระดมยืมเงิน
- (14) ควรให้มีการนิเทศติดตามและการปฏิบัติงานของตนเอง
- (15) ควรจัดกิจกรรมการฝึกการพูดในที่ชุมชน
- (16) จัดฝึกอบรมการรู้จักวินัยจิตถูก เช่น การไม่ตกเป็นทาสของข่าวลือ การไม่ตกเป็นทาสของความริษยา การรู้จักละอายแก่ใจในการคิดร้ายต่อผู้อื่น การไม่อคติต่อผู้อื่นโดยไร้เหตุผล

7.2 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรม

จากคำตอบของครูสามารถแยกได้ 7 ประเด็น ดังรายละเอียดในตาราง 14 ต่อไปนี้

ตาราง 14 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะจากข้อเสนอแนะ
ของครู

ลำดับที่	ปัญหาและอุปสรรค	ความถี่	ร้อยละ
1	ขาดความร่วมมือจากบุคลากรในโรงเรียนและครูให้ความสนใจต่อกิจกรรมน้อย	129	74.17
2	โรงเรียนมีสถานที่จำกัดในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ	12	6.87
3	โรงเรียนบางโรงเรียนไม่มีอิสระในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ไม่กล้าตัดสินใจ	12	6.87
4	บุคลากรบางท่านอาจจะไม่มีเวลาเข้ารับการอบรม เนื่องจากภาระงานในหน้าที่มากเกินไป	7	4.02
5	งบประมาณน้อยโรงเรียนต้องจัดหาเอง	6	3.44
6	โรงเรียนขาดวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ	5	2.87
7	ขาดความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียน	3	1.05
	รวม	174	100.00

จากตาราง 14 ซึ่งเป็นปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะตามความคิดเห็นของครู มี 7 ประเด็น เรียงตามลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ (1) ขาดความร่วมมือจากบุคลากรในโรงเรียนให้ความสนใจต่อกิจกรรมน้อย (2) โรงเรียนมีสถานที่จำกัดในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ (3) โรงเรียนบางโรงเรียนไม่มีอิสระในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ไม่กล้าตัดสินใจ (4) บุคลากรบางท่านอาจจะไม่มีเวลาเข้ารับการอบรม เนื่องจากภาระงานในหน้าที่มากเกินไป (5) งบประมาณน้อยโรงเรียนต้องจัดหาเอง (6) โรงเรียนขาดวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ (7) ขาดความร่วมมือจากผู้บริหารของโรงเรียน

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาสำรวจความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้ และทักษะของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร เพื่อเร่งพัฒนาครูผู้สอนอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่องให้มีความรู้ ความสามารถในการจัดกิจกรรมการสอนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย ได้ศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาความรู้ใหม่ ๆ และการจัดทำผลงานทางวิชาการ รู้จักการใช้เทคโนโลยีขั้นพื้นฐาน และรู้แหล่งข้อมูล รวมทั้งสื่อต่าง ๆ ให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อให้ครูได้ตระหนักถึงบทบาทและหน้าที่ในการพัฒนาเด็ก เป็นผู้มีวิสัยทัศน์มองการศึกษาเป็นการพัฒนาคนทั้งมวล

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ตั้งความมุ่งหมายเป็น 3 ประการ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความสนใจของครูเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมความรู้ และทักษะที่ประสงค์จะให้โรงเรียน สานักการศึกษา สำนักงานเขตหรือผู้เกี่ยวข้องได้จัดขึ้น เพื่อเป็นกิจกรรมหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพและสวัสดิการให้แก่ครู
2. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมความรู้ และทักษะของครู โดยสัมพันธ์กับตัวแปรด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา และกลุ่มโรงเรียน
3. เพื่อประมวลความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมความรู้ และทักษะให้เกิดประโยชน์แก่ครูในโรงเรียนประถมศึกษาอย่างแท้จริง

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลที่ได้รับจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะให้ประโยชน์ดังนี้

1. ประโยชน์ในทางปฏิบัติ ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูเกี่ยวกับความสนใจที่มีต่อกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะ หรือกิจกรรมกลุ่มสนใจ ที่ครูโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานครให้ความสนใจ ซึ่งทางสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางกะปิ กลุ่มโรงเรียน และโรงเรียนสามารถนำมาใช้เป็น

ข้อมูลพื้นฐานในการจัดกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะให้แก่ครู เพื่อเป็นการพัฒนาครูและจัดสวัสดิการให้ตรงตามความสนใจของครูอย่างแท้จริง

2. ประโยชน์ในทางวิชาการ กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะที่นำมาศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ อาจเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า กิจกรรมกลุ่มสนใจ แต่เป็นการศึกษากิจกรรมกลุ่มสนใจเฉพาะกลุ่ม คือเน้นที่ครูโรงเรียนประถมศึกษา ดังนั้นผลการศึกษาคั้งนี้จึงเป็นการเสริมสร้างงานทางวิชาการเกี่ยวกับกิจกรรมกลุ่มสนใจเฉพาะกลุ่มขึ้นมา ทำให้ได้ข้อมูลพื้นฐานที่จะศึกษาให้ลุ่มลึกยิ่งขึ้นไป

3. ประโยชน์ในทางการวิจัย ผลการศึกษาคั้งนี้สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อนำไปสู่การศึกษาค้นคว้าที่ลึกซึ้งและกว้างขวางต่อไป

เนื้อหาของการศึกษาค้นคว้า

เนื้อหาของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะ สำหรับครูโรงเรียนประถมศึกษาซึ่งมีความหมายเช่นเดียวกับกิจกรรมกลุ่มสนใจในการศึกษาคั้งนี้ได้แยกเป็น 4 กิจกรรม ดังนี้

1. กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ ได้แก่ กิจกรรมเสริมความรู้ ความสามารถด้านวิชาการทั่วไป หรือความรู้ความสามารถเฉพาะแขนงเฉพาะด้าน
2. กิจกรรมเสริมและทักษะด้านอาชีพ ได้แก่ กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ความสามารถด้านวิชาชีพทั่วไปหรือความรู้ความสามารถเกี่ยวกับอาชีพเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้
3. กิจกรรมนันทนาการและบันเทิง ได้แก่ กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลาย สนุกสนานเพลิดเพลินและบันเทิงทั่วไป
4. กิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัย ได้แก่ กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณสมบัติทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ได้แก่ การส่งเสริมความรู้ด้านการรักษาสุขภาพทั่วไป

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2539 ซึ่งมี 13 โรงเรียน มีครูทั้งสิ้น 567 คน

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ทำการเก็บข้อมูล 2 รอบ ในรอบที่ 1 ส่งแบบสอบถามให้ครูทุกคน 567 คน ได้รับแบบสอบถามกลับมา 438 ชุด การเก็บข้อมูลรอบที่ 2 ใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างมีระบบ (Systematic Random Sampling) ทำการสุ่มตามบัญชีรายชื่อของครูแต่ละโรงเรียนมาในอัตราส่วน 2: 1 หรือร้อยละ 50 ได้กลุ่มตัวอย่าง 284 คน คิดเป็นร้อยละ 50.09 ของประชากร

ตัวแปรในการศึกษาค้นคว้า

1. ตัวแปรอิสระ ที่นำมาทำการตรวจสอบในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และกลุ่มโรงเรียน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะของครู โดยแยกเป็น 4 กิจกรรม คือ กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ กิจกรรมนันทนาการและบันเทิง และกิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัย

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ครูเพศชายและเพศหญิงมีความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะทั้ง 4 ประเภท คือกิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ กิจกรรมเสริมความรู้ด้านอาชีพ กิจกรรมนันทนาการและบันเทิง และกิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัย แตกต่างกัน
2. ครูที่มีอายุแตกต่างกันมีความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะทั้ง 4 ประเภท คือกิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ กิจกรรมเสริมความรู้ด้านอาชีพ กิจกรรมนันทนาการและบันเทิง และกิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัย แตกต่างกัน
3. ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะทั้ง 4 ประเภท คือกิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ กิจกรรมเสริมความรู้ด้านอาชีพ กิจกรรมนันทนาการและบันเทิง และกิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัย แตกต่างกัน
4. ครูที่ทำการสอนในกลุ่มโรงเรียนต่างกันมีความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะทั้ง 4 ประเภท คือกิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ กิจกรรมเสริมความรู้ด้านอาชีพ กิจกรรมนันทนาการและบันเทิง และกิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัย แตกต่างกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความสนใจในกิจกรรม เสริมความรู้ และทักษะของครู ได้จัดทำเป็น 2 ชุด ใช้เก็บข้อมูล 2 รอบ มีรายละเอียดดังนี้

แบบสอบถามสำหรับเติมข้อมูลรอบที่ 1 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด ส่งให้
ครูทุกคนเขียนเนื้อหาหรือกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะตามความสนใจของตน หรือที่คิดว่า
น่าจะเป็นประโยชน์ต่อเพื่อนครูในโรงเรียน โดยให้ระบุกิจกรรมในแต่ละประเภท ซึ่งมี
4 ประเภท มาประเภทละ 5 กิจกรรม และเปิดว่างเป็นประเภทอื่น ๆ เอาไว้ให้เขียน
เพิ่มเติม

แบบสอบถามสำหรับเก็บข้อมูลรอบที่ 2 ใช้ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามในรอบที่ 1
มาจัดทำเป็นแบบสอบถามในรอบที่ 2 โดยนำคำตอบที่ได้มาทำการแจกแจงความถี่แล้วจัด
เรียงลำดับกิจกรรมในแต่ละข้อจากที่มีความถี่สูงสุดไปต่ำสุด แล้วนำคำตอบที่มีความถี่สูงสุด
20 ข้อ ในแต่ละด้านมาจัดหน้าเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่ามี 5 ช่วงคะแนน
เรียงจากผู้สนใจน้อยที่สุดไปมากที่สุดจะได้ข้อคำถาม 80 ข้อ และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถาม
ปลายเปิดถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับกิจกรรมเสริมความรู้และ
ทักษะสำหรับครู

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยไปติดต่อขอความร่วมมือจาก
ทางโรงเรียนเพื่อแจกแบบสอบถามทั้ง 2 รอบ แล้วนัดหมายไปรับคืนด้วยตนเอง รอบแรก
ได้แจกแบบสอบถามไป 567 ชุด ได้กลับคืนมา 438 ชุด คิดเป็นร้อยละ 77.25 ของแบบ
สอบถามทั้งหมด ในรอบที่ 2 ได้ทำการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 284 ชุด
ได้รับกลับมานครบทั้ง 284 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับแบบสอบถามตอนที่ 2 ได้วิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences Vescion) โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างในแบบสอบถามตอนที่ 1 ทำการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ แล้วคำนวณค่าร้อยละ
2. ข้อมูลในแบบสอบถามตอนที่ 2 ได้แก่ ความสนใจต่อกิจกรรมเสริมความรู้ และทักษะ ซึ่งคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าชนิด 5 ช่วงคะแนน ทำการวิเคราะห์ดังนี้
 - 1) คำนวณค่าสถิติพื้นฐานเป็นรายข้อ รายด้าน และรวมทุกด้าน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 - 2) ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มด้วย t-test และ F-test แล้วแต่กรณี
3. ข้อมูลในแบบสอบถามตอนที่ 3 ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด ทำการวิเคราะห์โดยการจำแนกคำตอบตามเนื้อหา ทำการแจกแจงความถี่ คำนวณค่าร้อยละ และจัดอันดับของคำตอบ

ผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าสรุปได้ดังนี้

1. ความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะของครูโดยรวม
 - 1.1 ความสนใจในกิจกรรมทั้ง 4 ด้าน เท่ากับ 2.89 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความสนใจทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับได้ ดังนี้คือ กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.23$) กิจกรรมด้านสุขภาพและพละนามัย ($\bar{X} = 3.01$) กิจกรรมด้านนันทนาการและบันเทิง ($\bar{X} = 2.69$) และ กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ ($\bar{X} = 2.63$)
 - 1.2 ความสนใจเป็นรายข้อจากคำถามทั้งหมด 80 ข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยความสนใจอยู่ในระดับมากไม่มี อยู่ในระดับปานกลาง 78 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย 2 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต้น ๆ ได้แก่ วิธีผ่อนคลายความเครียด ความรู้ด้านภาษาไทย ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ ความรู้เกี่ยวกับยาและสิ่งเสพติด และ ธรรมะเพื่อเสริมสร้างสุขภาพจิต

2. ความสนใจเมื่อจำแนกตามเพศ

2.1 ความสนใจของครูเพศชาย โดยรวมมีค่าเฉลี่ย 2.79 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง จัดเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้คือ กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.06$) กิจกรรมด้านสุขภาพและพลาแนมัย ($\bar{X} = 3.03$) กิจกรรมด้านนันทนาการและบันเทิง ($\bar{X} = 2.67$) และ กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ ($\bar{X} = 2.47$) กิจกรรมที่ครูเพศชายให้ความสนใจสูง ได้แก่ ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ วิธีผ่อนคลายความเครียด ความรู้ทางด้านคณิตศาสตร์ ความรู้ทางด้านภาษาไทย และการปรับวิถีชีวิตเพื่อมิให้สุขภาพจิตที่ดี

2.2 ความสนใจของครูเพศหญิง โดยรวมมีค่าเฉลี่ย 2.92 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง จัดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.29$) กิจกรรมด้านสุขภาพและพลาแนมัย ($\bar{X} = 3.00$) กิจกรรมด้านนันทนาการและบันเทิง ($\bar{X} = 2.71$) และ กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ ($\bar{X} = 2.68$) กิจกรรมที่ครูเพศหญิงให้ความสนใจสูง ได้แก่ วิธีผ่อนคลายความเครียด ชรรมะเพื่อเสริมสร้างสุขภาพจิต ความรู้ทางด้านภาษาไทย ความรู้เกี่ยวกับยาและสิ่งเสพติด ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ และการป้องกันดูแลรักษาสุขภาพเบื้องต้น

2.3 เปรียบเทียบความสนใจระหว่างครูเพศชายและครูเพศหญิง พบความแตกต่างเพียง 2 ด้าน คือ ครูเพศชายสนใจมากกว่าครูเพศหญิงในกิจกรรมนันทนาการและบันเทิง กับ กิจกรรมด้านสุขภาพและพลาแนมัย ที่เหลืออีก 2 ด้าน คือ กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ และ กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ความสนใจเมื่อจำแนกตามอายุ

3.1 ความสนใจของครูอายุน้อย (ต่ำกว่า 30 ปี) โดยรวมมีค่าเฉลี่ย 2.86 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง จัดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.34$) กิจกรรมด้านสุขภาพและพลาแนมัย ($\bar{X} = 2.82$) กิจกรรมด้านนันทนาการและบันเทิง ($\bar{X} = 2.75$) และ กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ ($\bar{X} = 2.55$) กิจกรรมที่ครูอายุน้อยให้ความสนใจสูง ได้แก่ ความรู้ทางด้านคณิตศาสตร์ ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ การอภิปรายปัญหาการเรียนการสอนสำหรับครู ความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ และความรู้ด้านกฎหมาย

3.2 ความสนใจของครูอายุปานกลาง (31 - 45 ปี) โดยรวมมีค่าเฉลี่ย 2.89 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง จัดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.14$) กิจกรรมด้านสุขภาพและพลาแนมัย ($\bar{X} = 3.01$) กิจกรรมด้านนันทนาการและบันเทิง ($\bar{X} = 2.76$) และกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ ($\bar{X} = 2.65$) กิจกรรมที่ครูอายุปานกลางให้ความสนใจสูง ได้แก่ วิธีผ่อนคลายความเครียด ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ ความรู้ทางด้านภาษาไทย การปรับวิถีชีวิตเพื่อให้มีสุขภาพจิตที่ดี และธรรมะ เพื่อเสริมสร้างสุขภาพจิต

3.3 ความสนใจของครูอายุมาก (46 ปีขึ้นไป) โดยรวมมีค่าเฉลี่ย 2.77 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง จัดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.33$) กิจกรรมด้านสุขภาพและพลาแนมัย ($\bar{X} = 3.02$) กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ ($\bar{X} = 2.63$) และกิจกรรมด้านนันทนาการและบันเทิง ($\bar{X} = 2.11$) กิจกรรมที่ครูอายุมากให้ความสนใจสูง ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงร่างกาย เมื่อเข้าสู่วัยชรา การป้องกันดูแลสุขภาพเบื้องต้น ความรู้เกี่ยวกับสมุนไพร วิธีผ่อนคลายความเครียด และความรู้เกี่ยวกับยาและสิ่งเสพติด

3.4 เปรียบเทียบความสนใจระหว่างอายุ โดยรวม พบความแตกต่างเพียง 1 ด้าน คือกิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ ($F = 3.22^*$) ผลการทดสอบเป็นรายคู่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเพียงคู่เดียว คือ ระหว่างครูอายุมาก คือตั้งแต่ 46 ปีขึ้นไป มีความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการสูงกว่าครูที่มีอายุปานกลาง คืออายุระหว่าง 31 - 45 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกนั้นไม่พบความแตกต่างทางสถิติ

4. ความสนใจเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา

4.1 ความสนใจของครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี โดยรวมมีค่าเฉลี่ย 2.61 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง จัดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.04$) กิจกรรมด้านสุขภาพและพลาแนมัย ($\bar{X} = 2.71$) กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ ($\bar{X} = 2.46$) และกิจกรรมด้านนันทนาการและบันเทิง ($\bar{X} = 2.24$) กิจกรรมที่ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีให้ความสนใจสูง ได้แก่ ความรู้ทางด้านภาษาไทย การป้องกันดูแลรักษาสุขภาพเบื้องต้น ความรู้ทางด้านคณิตศาสตร์ ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ และการประกอบอาหาร

4.2 ความสนใจของครูที่มีวุฒิปริญญาตรี โดยรวมมีค่าเฉลี่ย 2.92 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง จัดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.26$) และกิจกรรมด้านสุขภาพและพละนามัย ($\bar{X} = 3.03$) กิจกรรมด้านนันทนาการและบันเทิง ($\bar{X} = 2.74$) และกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ ($\bar{X} = 2.66$)
กิจกรรมที่ครูที่มีวุฒิปริญญาตรีให้ความสนใจสูง ได้แก่ วิธีผ่อนคลายความเครียด ชรรมะเพื่อเสริมสร้างสุขภาพจิต การปรับวิถีชีวิตเพื่อให้มีสุขภาพจิตที่ดี ความรู้ทางด้านภาษาไทย และความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์

4.3 ความสนใจของครูที่มีวุฒิสองภาษาปริญญาตรี โดยรวมมีค่าเฉลี่ย 2.89 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง จัดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.18$) กิจกรรมด้านสุขภาพและพละนามัย ($\bar{X} = 3.07$) กิจกรรมด้านนันทนาการและบันเทิง ($\bar{X} = 2.73$) และกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ ($\bar{X} = 2.60$)
กิจกรรมที่ครูที่มีวุฒิสองภาษาปริญญาตรีให้ความสนใจสูง ได้แก่ ความรู้ทางด้านกฎหมาย ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ ความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ การอภิปรายปัญหาการเรียนการสอน และด้านการแพทย์และสาธารณสุข

4.4 เปรียบเทียบความสนใจของครูที่มีวุฒิต่างกัน โดยรวมพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเพียง 2 ด้าน คือ กิจกรรมด้านนันทนาการและบันเทิง ($F = 1.70$)* และกิจกรรมด้านสุขภาพและพละนามัย ($F = 2.06$)* ผลการทดสอบความสนใจในกิจกรรมทั้ง 2 ด้านนี้ ได้ผลสอดคล้องกัน คือครูที่มีวุฒิปริญญาตรี มีความสนใจสูงกว่าครูที่มีวุฒิสองภาษาปริญญาตรีและครูที่ยังไม่ได้ปริญญาตรี

5. ความสนใจเมื่อจำแนกตามกลุ่มโรงเรียน

5.1 ความสนใจของครูโรงเรียนกลุ่มบางกะปิพัฒนา โดยรวมมีค่าเฉลี่ย 3.05 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง จัดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.35$) กิจกรรมด้านสุขภาพและพละนามัย ($\bar{X} = 3.17$) กิจกรรมด้านนันทนาการและบันเทิง ($\bar{X} = 2.96$) และกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ ($\bar{X} = 2.74$)
กิจกรรมที่ครูโรงเรียนกลุ่มบางกะปิพัฒนาให้ความสนใจสูง ได้แก่ การอภิปรายปัญหา

การเรียนการสอน ความรู้ทางด้านภาษาไทย ความรู้ที่เกี่ยวกับยาและสิ่งเสพติด ชรณะเพื่อเสริมสร้างสุขภาพจิต และวิธีป้องกันโรค

5.2 ความสนใจของครูกลุ่มวังทองหลาง โดยรวมมีค่าเฉลี่ย 2.72 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง จัดเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้คือ กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ ($\bar{X} = 2.97$) กิจกรรมด้านสุขภาพและพลาแนมัย ($\bar{X} = 2.82$) กิจกรรมด้านนันทนาการและบันเทิง ($\bar{X} = 2.55$) และกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ ($\bar{X} = 2.55$) กิจกรรมที่ครูกลุ่มวังทองหลางให้ความสนใจสูง ได้แก่ การป้องกันดูแลสุขภาพเบื้องต้น วิธีผ่อนคลายความเครียด วิธีออกกำลังกายที่เหมาะสมกับเพศและวัย ชรณะเพื่อเสริมสร้างสุขภาพจิต และการปรับวิถีชีวิตเพื่อให้มีสุขภาพจิตที่ดี

5.3 ความสนใจของครูกลุ่มรามคำแหง โดยรวมมีค่าเฉลี่ย 2.91 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง จัดเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้คือ กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.28$) กิจกรรมด้านสุขภาพและพลาแนมัย ($\bar{X} = 3.03$) กิจกรรมด้านนันทนาการและบันเทิง และกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ ($\bar{X} = 2.64$) กิจกรรมที่ครูกลุ่มรามคำแหงให้ความสนใจสูง ได้แก่ ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ การดูแลสุขภาพของฟันและอนามัยในช่องปาก การดูแลรักษาสุขภาพเบื้องต้น วิธีผ่อนคลายความเครียด และความรู้เกี่ยวกับยาและสิ่งเสพติด

5.4 เปรียบเทียบความสนใจของครูระหว่างกลุ่มโรงเรียน โดยรวมพบความ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง 4 ด้าน และรวมทุกด้าน คือกิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ ($F = 14.13^*$) กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ ($F = 13.21^*$) กิจกรรมนันทนาการและบันเทิง ($F = 7.30^*$) กิจกรรมด้านสุขภาพและพลาแนมัย ($F = 3.95^*$) และรวมทุกด้าน ($F = 7.30^*$) กิจกรรมด้านสุขภาพและพลาแนมัย ($F = 3.95^*$) และรวมทุกด้าน ($F = 9.64^*$) กิจกรรมที่ครูระหว่างกลุ่มโรงเรียนให้ความสนใจสูง ได้ผลตรงกันทั้ง 4 ด้าน คือ ค่าเฉลี่ยความสนใจของครูกลุ่มบางกะปิพัฒนาสูงกว่า ค่าเฉลี่ยความสนใจของครูกลุ่มวังทองหลางอย่างมีนัยสำคัญทั้ง 4 ด้าน ส่วนระหว่างกลุ่มบางกะปิพัฒนา กับกลุ่มรามคำแหง และระหว่างกลุ่มรามคำแหง กับกลุ่มวังทองหลาง ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

6. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากครู

6.1 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อกิจกรรม ความคิดเห็นที่มีความดีในการตอบสูง ได้แก่ (1) ควรจัดกิจกรรมเสริมความรู้เกี่ยวกับการสอนและเทคนิคการสอน (2) ควรมีสถานที่สำหรับออกกำลังกายและเล่นกีฬา (3) ควรมีกิจกรรมเพื่อเสริมสุขภาพอย่างจริงจังและสม่ำเสมอ (4) ควรจัดในรูปแบบกลุ่มสนใจให้ครบทุกด้าน และ (5) ควรจัดกิจกรรมบริหารร่างกาย

6.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรม ข้อที่มีความดีในการตอบสูง ได้แก่ (1) ขาดความร่วมมือจากบุคลากรในโรงเรียนและครูให้ความสนใจกิจกรรมน้อย (2) โรงเรียนมีสถานที่จำกัดในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ (3) โรงเรียนไม่มีอิสระในการตัดสินใจ (4) บุคลากรติดภาระงานไม่มีเวลาเข้ารับการอบรม และ (5) งบประมาณน้อย โรงเรียนต้องจัดหาเอง

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาค้นคว้า มีประเด็นสำคัญ ๆ ที่ควรจะหยิบยกมาอภิปราย ดังนี้

1. ความสนใจของครูโดยรวม

ความสนใจของครูโดยรวม เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและกลุ่มโรงเรียน สรุปความสนใจทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ครูเพศชายและเพศหญิง ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี และกลุ่มโรงเรียนมีกลุ่มบางกะปิพัฒนา กลุ่มวังทองกลาง และกลุ่มรามคำแหง มีความสนใจในกิจกรรมทั้ง 4 ด้าน จากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.23$) กิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัย ($\bar{X} = 3.01$) กิจกรรมด้านนันทนาการและบันเทิง ($\bar{X} = 2.69$) และกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ ($\bar{X} = 2.63$)

ความสนใจเป็นรายข้อจากคำถามทั้งหมด 80 ข้อ ใน 4 ด้าน พบว่าความสนใจอยู่ในระดับมากไม่มี ความสนใจในระดับปานกลางมีถึง 78 ข้อ และความสนใจในระดับน้อยมีเพียง 2 ข้อ โดยรวม ซึ่งสอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษานอกโรงเรียนที่

กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้ยึดเป็นแนวทางปฏิบัติในทุกกิจกรรมและทุกกลุ่มเป้าหมาย
ที่รับผิดชอบ คือ มุ่งส่งเสริมให้ประชาชน คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น เพื่อให้มีคุณภาพ
ที่ดี สามารถพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ปฐม
นิคมานนท์. 2528 : 215)

2. ความสนใจของครูเมื่อจำแนกตามเพศ

2.1 ความสนใจของครูเพศชาย โดยรวม ครูเพศชายจะมีความสนใจ
ทางด้านกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะ เรียงตามลำดับ กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะ ดังนี้
คือ กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ กิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัย กิจกรรมด้าน
นันทนาการและบันเทิง และกิจกรรมเสริมความรู้ทางด้านวิชาชีพ ครูเพศชายเป็นบุคคลที่จะเป็น
ผู้นำของครอบครัว จะต้องเฝ้าหาความรู้เพิ่มเติมทางด้านวิชาการและสนใจรักษาสุขภาพร่างกาย
ให้สมบูรณ์แข็งแรง จึงสนใจในด้านกิจกรรม ด้านสุขภาพพลานามัย เมื่อร่างกายแข็งแรงแล้ว
สุขภาพจิตที่ดีด้วยมีอารมณ์แจ่มใสสนใจในด้านนันทนาการและบันเทิง และศึกษาหาความรู้
ทางด้านวิชาชีพ เพื่อเพิ่มเติมเพื่อทำให้เศรษฐกิจของครอบครัวดีขึ้น สอดคล้องกับ โกวิท
วรพิทักษ์ (2525 : 165 - 167) ได้ให้แนวความคิดในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนว่า
การศึกษานอกโรงเรียนจะเป็นตัวช่วยให้มนุษย์ปรับตัวเข้ากับสังคมได้เป็นอย่างดี โดยกล่าวว่า
คนเราจะมีความสุขที่สุดเมื่อบุคคล สังคม สิ่งแวดล้อม ประสมกลมกลืนกันอย่างราบรื่น
และการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งจะสามารถดำเนินการเพื่อให้ตัวเอง สังคม สิ่งแวดล้อม ประสบ
กลมกลืนกันเพื่อตนเองจะได้มีความสุขนั้น บุคคลนั้นจะต้องเป็นคนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น
ให้ทันต่อเหตุการณ์ และ เข้ากับสังคมสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และการคิดเป็น
ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น จะต้องได้รับความรู้ ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ อย่างเพียงพอ และทันต่อ
เหตุการณ์ ดังนั้น การจัดการศึกษาจึงต้องให้กับบุคคลทุกเพศ ทุกวัย และต่อเนื่องตลอดชีวิต

2.2 ความสนใจของครูเพศหญิง กิจกรรมที่ครูเพศหญิงให้ความสนใจ ได้แก่ วิธีผ่อนคลายความเครียด เพราะครู
เพศหญิงมีภาระกิจมาก ไม่ว่าจะเป็นงานสอน คือด้านวิชาการต่าง ๆ อีกทั้งทำหน้าที่แม่บ้าน

จึงทำให้เกิดความเครียด จึงสนใจในกิจกรรมที่จะผ่อนคลายความเครียด และสนใจในการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสุขภาพจิต ให้จะได้ปรับตัวให้เข้ากับสภาวะสิ่งแวดล้อมปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษามีใช้การให้ความรู้ ทักษะ หรือการเปลี่ยนแปลงเจตคติของผู้เรียน ให้เข้ากับแบบแผนตามที่ครูอาจารย์ได้เล่าเรียนมาจากภาควิชาการศึกษา จนถึงเป็นหลักปฏิบัติทั่ว ๆ ไป เท่านั้น แท้จริงแล้วการศึกษาเป็นกระบวนการส่งเสริมการคิดค้นและแสวงหาทางเลือกที่เหมาะสมแก่มนุษย์ ซึ่งทางเลือกที่ย่อมจะเปลี่ยนแปลงไปตามภาวะการณ์ของสังคม สิ่งแวดล้อมและกาลสมัย" (สุนทร โคตรบรรเทา. 2524 : 10 -11)

2.3 เปรียบเทียบความสนใจระหว่างครูเพศชายและเพศหญิง พบความแตกต่างเพียง 2 ด้าน คือครูเพศชายสนใจมากกว่าครูเพศหญิง ในกิจกรรมนันทนาการและบันเทิงกับกิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัย ที่เหลืออีก 2 ด้าน ไม่พบความแตกต่างการทำงานและการเรียนรู้ ไม่ว่าจะ เป็นเพศชาย และเพศหญิง ที่มีความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะ สอดคล้องกับหลักความเสมอภาคและหลักเสรีภาพในการศึกษา กล่าวคือ การศึกษานอกระบบโรงเรียนจะให้สิทธิและให้โอกาสทางการศึกษากับคนทั้งที่อยู่ในและนอกโรงเรียน ทั้งคนชนบทและในเมือง ทั้งคนที่ร่ำรวยและยากจน แก่คนทุกเพศทุกวัยตามความถนัดความสนใจและความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล ตลอดจนสนองความประสงค์และความต้องการความจำเป็นทั้งบุคคลและสังคม (บรรจง ชูสกุลชาติ. 2522 : 8 - 10)

3. ความสนใจเมื่อจำแนกตามอายุ

3.1 ความสนใจของครูอายุน้อย (ต่ำกว่า 30 ปี) มีความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะจากมากไปหาน้อย ดังนี้ กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ กิจกรรมด้านสุขภาพพลานามัย กิจกรรมด้านนันทนาการและบันเทิง และกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ กิจกรรมที่ครูอายุน้อย ให้ความสนใจสูง ได้แก่ ความรู้ทางด้านคณิตศาสตร์ ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ การอธิบายปัญหาการเรียนการสอนสำหรับครู ความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ และความรู้ด้านกฎหมาย จะเห็นได้ว่าครูที่มีอายุน้อยจะสนใจทางด้านวิชาการมากกว่าอย่างอื่น

3.2 ความสนใจของครูอายุปานกลาง (31 - 45 ปี) มีความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ กิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัย กิจกรรมด้านนันทนาการและบันเทิง และกิจกรรมเสริม

ความรู้และทักษะ ทางด้านอาชีพ กิจกรรมที่ครูอายุปานกลางให้ความสนใจสูง ได้แก่ วิธี
ผ่อนคลายความเครียด ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ ความรู้ทางด้านภาษาไทย การปรับวิถีชีวิต
เพื่อให้มีสุขภาพจิตที่ดี และธรรมะ เพื่อเสริมสร้างสุขภาพจิต จะเห็นได้ว่าครูที่มีอายุปานกลาง
เริ่มสนใจใจเกี่ยวกับความรู้ทางด้านร่างกายและจิตใจ มากกว่าอย่างอื่น

3.3 ความสนใจของครูอายุมาก (46 ปีขึ้นไป) มีความสนใจในกิจกรรมเสริม
ความรู้และทักษะจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ กิจกรรมด้าน
สุขภาพและพละนามัย กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ และกิจกรรมด้านนันทนาการ
และบันเทิง กิจกรรมที่ครูอายุมาก ให้ความสนใจสูง ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง
ร่างกายเมื่อเข้าสู่วัยชรา การป้องกันดูแลสุขภาพเบื้องต้น ความรู้เกี่ยวกับสมุนไพร
วิธีผ่อนคลายความเครียด และความรู้เกี่ยวกับยาและสิ่งเสพติด จะเห็นได้ว่าครูที่มีอายุมาก
เริ่มสนใจความรู้เกี่ยวกับ ความเปลี่ยนแปลงของร่างกาย การผ่อนคลายความเครียดและ
เกี่ยวกับยาสมุนไพร มากกว่าอย่างอื่น

3.4 เปรียบเทียบความสนใจระหว่างอายุ โดยรวม พบความแตกต่าง 1 ด้าน
คือ กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ และผลการทดสอบเป็นรายคู่พบความแตกต่างอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติเพียงคู่เดียว คือระหว่างอายุมาก คือตั้งแต่ 46 ปีขึ้นไป มีความสนใจใน
กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการสูงกว่าครูที่มีอายุปานกลาง คืออายุระหว่าง 31 - 45 ปี
นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

สรุปโดยรวมความสนใจเมื่อแยกตามอายุไม่ว่าจะเป็นอายุน้อย (ต่ำกว่า
30 ปี) อายุปานกลาง (31 - 45 ปี) และอายุมาก (46 ปีขึ้นไป) สอดคล้องกับหลักการศึกษา
เพื่อบวชน โดยถือว่า การศึกษาในระบบโรงเรียน หรือการศึกษานอกระบบโรงเรียนเป็น
การศึกษาเพื่อคนทุกคน ทุกอาชีพ ทุกวัย ทุกเวลา ทุกสถานที่ ไม่มีอาณาเขต และไม่มีสิ่งใด
มาเป็นกำแพงขวางกั้นในการดำเนินการศึกษานอกระบบโรงเรียน (บรรจง ชูสกุลชาติ.
2522 : 8 - 10)

4. ความสนใจเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมพบความแตกต่างเพียง
2 ด้าน คือกิจกรรมด้านนันทนาการและบันเทิง และกิจกรรมด้านสุขภาพและพละนามัย ผลการ
ทดสอบความสนใจในกิจกรรมทั้ง 2 ด้าน คือกิจกรรมนันทนาการและบันเทิง และกิจกรรมด้าน

สุขภาพและพลาณามัย ได้ผลสอดคล้องกัน คือครูที่มีวุฒิปริญญาตรีมีความสนใจทั้ง 2 ด้านนี้สูงกว่า ครูที่มีวุฒิสองกว่าปริญญาตรีและครูที่ยังไม่ได้ปริญญาตรี ไม่ว่าจะ เป็นครูที่มีวุฒิระดับไหนก็ตาม จะต้องมียุทธศาสตร์การศึกษาตลอดชีวิต มนุษย์ต้องการเรียนรู้กันตลอดชีวิต การเรียนรู้ทั้งหลายเป็น ภาระกิจอย่างหนึ่งที่มีมนุษย์จะต้องศึกษาหาความรู้โดยตนเอง ทั้งนี้เพื่อที่จะปรับตนเองให้เข้ากับ ความเปลี่ยนแปลงชีวิต ได้อย่างมีความสุขจนถึงวาระสุดท้าย (บรรจง ชูสกุลชาติ. 2522 : 8 - 10)

5. ความสนใจเมื่อจำแนกตามกลุ่มโรงเรียน โดยรวมพบความแตกต่างอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติทั้ง 4 ด้าน และรวมทุกด้าน คือกิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ กิจกรรม เสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ กิจกรรมนันทนาการและบันเทิง กิจกรรมด้านสุขภาพและ พลาณามัย และรวมทุกด้าน กิจกรรมที่ครูระหว่างกลุ่มโรงเรียนให้ความสนใจสูง ได้ผลตรงกัน ทั้ง 4 ด้าน คือ ค่าเฉลี่ยความสนใจของครูกลุ่มบางกะปิพัฒนาสูงกว่า ค่าเฉลี่ยความสนใจของ ครูกลุ่มวังทองกลาง อย่างมีนัยสำคัญทั้ง 4 ด้าน ส่วนกลุ่มบางกะปิพัฒนากับกลุ่มรามคำแหง และระหว่างกลุ่มรามคำแหง กลับกลุ่มวังทองกลางไม่พบความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ จะเห็นได้ว่าการจัดกลุ่มสนใจ เป็นกิจกรรมรูปแบบหนึ่งของการจัดการศึกษา นอกโรงเรียนที่มุ่งตอบสนองความต้องการตามสภาพปัญหาของแต่ละกลุ่มบุคคล ผู้เรียนสามารถ นำเอาความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ทันที สามารถมองเห็นแนวทางใน การประกอบอาชีพหรือนำเอาความรู้ที่ได้รับไปปรับปรุงอาชีพเดิมให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งเป็นการพัฒนา คุณภาพชีวิตของประชาชน (เย็นใจ เลหาพานิช. 2525 : 233)

รัตนา พุ่มไพศาล (2528 : 31 - 32) ได้แบ่งประเภทการศึกษานอกโรงเรียน ไว้เป็น 5 ประเภท คือ การศึกษาซ่อมเสริม และการศึกษาพื้นฐาน การศึกษาด้านอาชีพ ด้านช่าง และด้านวิชาชีพขั้นสูง การศึกษาด้านสุขภาพอนามัย สังคมสงเคราะห์ ความสามารถ ของครอบครัว การศึกษา ด้านหน้าที่พลเมือง การเมืองและชุมชน และการศึกษาเพื่อความ สมบูรณ์แห่งชีวิต

กล่าวโดยสรุป โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้ง 13 โรงเรียน ใน เขตบางกะปิปฏิบัติงานในหมวดการเรียนการสอนเป็นไปตามเกณฑ์ของสำนักการศึกษา และ นโยบายของกรุงเทพมหานคร แต่ปริมาณของโครงการ และกิจกรรมของโรงเรียนต่าง ๆ

เล็กน้อยแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ อย่างไรก็ตามจากการสำรวจความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้ และทักษะของครูทั้ง 4 ด้าน มีความเห็นพ้องต้องกัน ทางด้านความสนใจในกิจกรรมผู้ที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียน สำนักงานเขต และสำนักงานการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ควรจะสนับสนุนกิจกรรมในด้านต่าง ๆ เพื่อความรู้ความสามารถ และความชำนาญการ ตลอดจนความคิดเห็นที่กว้างไกลของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา เป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งต่อความสำเร็จของการจัดการศึกษาในทุกๆระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การให้การศึกษาระดับพื้นฐานแก่เด็ก เพื่อเตรียมความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้เด็กได้มีพื้นฐานพอเพียงที่จะนำไปเป็นวิถีชีวิตในอนาคตได้ ดังนั้นสำนักงานการศึกษาจึงเห็นควรให้มีการพัฒนาศักยภาพทางวิชาการแก่ผู้บริหารการศึกษาทุกระดับ ข้าราชการครูศึกษานิเทศก์ ศึกษานิเทศน์ นักวิชาการศึกษา รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาอื่น ๆ อย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง ให้การจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานครมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเป็นที่ยอมรับของประชาชนทั่วไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะ เพื่อการปฏิบัติ

1. ในการจัดกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะ หรือจัดกิจกรรมกลุ่มสนใจ ให้แก่ครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ ควรเรียงลำดับความสำคัญดังนี้ คือ กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ กิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัย กิจกรรมด้านนันทนาการ และบันเทิง และกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ
2. กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะที่อยู่ในความสนใจของครูที่ทางโรงเรียนกลุ่มโรงเรียน สำนักงานการศึกษา และองค์กรที่เกี่ยวข้อง ควรพิจารณาจัดให้แก่ครู ได้แก่ กิจกรรมเกี่ยวกับวิธีผ่อนคลายความเครียด กิจกรรมส่งเสริมความรู้ด้านภาษาไทย ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ ความรู้เกี่ยวกับยาและสิ่งเสพติด และธรรมะ เพื่อเสริมสุขภาพจิต
3. ข้อเสนอแนะของครูที่ควรได้รับการพิจารณา ได้แก่ การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการสอน การจัดให้มีสถานที่ออกกำลังกายและเล่นกีฬา และการจัดกิจกรรมเสริมสุขภาพอย่างจริงจังและสม่ำเสมอ
4. ปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดกิจกรรมเสริมความรู้ให้แก่ครู ที่ควรได้รับการแก้ไขหรือควรให้ความสนใจ ตามข้อเสนอแนะของครู ได้แก่ การที่บุคลากรในโรงเรียน

ให้ความร่วมมือและให้ความสนใจน้อย โรงเรียนไม่มีสถานที่ในการจัดกิจกรรม โรงเรียนไม่มีอิสระในการตัดสินใจ บุคลากรมีภาระงานมากไม่มีเวลาพอที่จะร่วมกิจกรรม และการขาดงบประมาณในการจัดกิจกรรม

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรมีการวิจัยซ้ำเพื่อตรวจสอบความสนใจของครูต่อกิจกรรมเสริมความรู้ว่ากิจกรรมใดบ้างที่เป็นความสนใจที่แท้จริง และได้ประโยชน์แก่ครูอย่างแท้จริง และมีการจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมนั้น ๆ อย่างเป็นระบบ ง่ายต่อการจัดกิจกรรม
2. ควรมีการวิจัยหารูปแบบที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรมเพื่อให้เป็นประโยชน์กับครูอย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

การศึกษานอกโรงเรียน, กรม. การติดตามและประเมินผลการจัดกลุ่มสนใจ. อุบลราชธานี : ศูนย์กลางการศึกษานอกโรงเรียน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 2522.

_____ . แนวทางดำเนินการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2529.

_____ . คู่มือปฏิบัติราชการ 2 กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง หลักเกณฑ์ แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับงานการศึกษานอกโรงเรียน เล่ม 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมศาสนา, 2530.

_____ . แผนพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน ฉบับที่ 6 (2530 - 2534). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมศาสนา, 2530 ข.

_____ . สถิติการศึกษานอกโรงเรียน ฉบับย่อ ปี 2530. กรุงเทพฯ : ศรีสมบัติการพิมพ์, 2531.

_____ . รายงานการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ปี 2535. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักการศึกษา, 2533.

_____ . รายงานการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ปี 2535. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักการศึกษา, 2535 ก.

_____ . สรุปย่อ : งานวิจัย-ประเมินผล-ติดตามการศึกษานอกโรงเรียนที่ดำเนินงานโดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ภาคกลาง เหนือ ใต้ ตะวันออกเฉียงเหนือ และกองแผนงาน และวิจัย กรมการศึกษานอกโรงเรียน ปี 2520 - 2524. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เลียงเชียง, 2535ข.

_____ . เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ, ม.ป.ป.

โกวิท วรพิพัฒน์. "ข้อคิดในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน," 3 ปี กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ข่าวพาณิชย์, 2525.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน สานักนายกรัฐมนตรี. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540 - 2544. กรุงเทพฯ : อรรถผลการพิมพ์, 2539.

- ชลทิพย์ เอี่ยมสัวางค์. การประเมินผลกระทบของโครงการการศึกษาออกโรงเรียนที่มีต่อประชาชนในชนบท. ปริญญาโท กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- ชลทิพย์ เอี่ยมสัวางค์ และสุมาลี สังข์ศรี. การศึกษาออกโรงเรียน : หลักและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.
- ณรงค์ ฉายายนต์. ปัญหาและความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่ ทางด้านการเรียนการสอนของแผนกช่างเครื่องยนต์ ตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ในโรงเรียนสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2536. อัดสำเนา.
- เทียบ ภูมิรัตน์. การติดตามและประเมินผลการจัดกลุ่มสนใจในจังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2528. อัดสำเนา.
- บรรจง ชูสกุลชาติ. ประวัติกรมการศึกษาออกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, 2522.
- บารุง สุขพรรค. รายงานการวิจัยการศึกษาปัญหาและสภาพความต้องการของกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับประชากรนอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : กรมการศึกษาออกโรงเรียน, 2524. อัดสำเนา.
- ปฐม นิคมานนท์. การศึกษาออกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ทิพย์อักษร, 2528.
- ภาคย์ กลั่นบุศย์. ปัญหาและความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์ในการปฏิบัติงานการศึกษาออกโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.
- เย็นใจ เลาหวนิช. "การศึกษากับการพัฒนาคุณภาพชีวิต," ใน การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม. กรุงเทพฯ : กรมการศึกษาออกโรงเรียน 2525.
- รัตนา พุ่มไพศาล. การศึกษาออกระบบโรงเรียนเปรียบเทียบ. กรุงเทพฯ : การพิมพ์พระนคร, 2528.
- สุนทร โคตรบรรเทา. เศรษฐศาสตร์การศึกษาออกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.

- สุรีย์ นาคนิยม. ปัญหาและความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ หลักสูตรวิชาการระยะสั้นของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดในเขตการศึกษา 2. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา. สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร. แผนพัฒนาการศึกษากองทุนพัฒนาการศึกษาฉบับที่ 5 พ.ศ. 2540 - 2544. กองวิชาการ สำนักการศึกษา, 2539.
- _____. รายงานจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ปี 2533. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักการศึกษา, 2533.
- _____. รายงานจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ปี 2534. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักการศึกษา, 2534.
- _____. รายงานจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ปี 2535. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักการศึกษา, 2535.
- _____. สำนักงานเขตบางกะปิ. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2534.
- _____. สำนักงานเขตบางกะปิ. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2536.
- _____. สถิติข้อมูลที่สำคัญ ปีการศึกษา 2537. กรุงเทพฯ : สำนักงานเขตบางกะปิ
- อุดม เขยทิววงศ์. ความรู้เกี่ยวกับงานการศึกษานอกโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อมรการพิมพ์, 2527.
- อუნดา นพคุณ. การศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญผล, 2523.
- Coombs, Phillip H and Manzoor Ahmed. Attacking Rural Poverty : How Nonformal Education Can Help. Baltimore : the Johns Hopkins University Press, 1961.
- Houle, Cyril O. The Inquiring Mind. Madison : University of Wisconsin Press, 1961.
- Stake, Robert E. "The countenance of Educational Evaluation," Teachers College Record. 68 : 523 - 540 ; April, 1967.
- Thompson, Martha E. "Nonformal Education for Rural Development : the Women's training Center in Senegal," Dissertation Abstracts International. 42 : 5001-A : June, 1982.
- Treppa, Terry A. and Lawrence Frike. "Effects of Marathon Group Experience," Journal of Counseling Psychology. 19 : 466 - 468 ; September, 1972.

ภาคผนวก

เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย

แบบสอบถาม (รอบที่ 1)

เรื่อง การสำรวจความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะของครู โรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

โปรดระบุเนื้อหาหรือกิจกรรมที่ท่านเห็นว่าน่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อครูในโรงเรียน
ของท่านในการเสริมสร้างความรู้และทักษะด้านต่าง ๆ ซึ่งอาจจัดขึ้นในรูปของ "กลุ่มสนใจ" ใน
โรงเรียนของท่าน

ในแบบสอบถามแบ่งเป็น 5 ด้าน ขอให้ท่านระบุเนื้อหาหรือกิจกรรมตามที่ท่านสนใจมา
ด้านละ 5 ข้อ อาจเป็นเนื้อหา หรือกิจกรรม ก็ได้

1. กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะทางวิชาการ (เช่น ความรู้ทางด้านกฎหมาย
เทคนิคการสอน วิธีการวิจัย เทคนิคการเขียนข้อสอบ ฯลฯ)

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)

2. กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ (เช่น การประดิษฐ์ดอกไม้ ช่างยนต์
การประกัน ฯลฯ)

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)

3. กิจกรรมด้านนันทนาการและบันเทิง (เช่น ดนตรีไทย เต้นรำลีลาศ การขับร้อง ฯลฯ)

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)

4. กิจกรรมด้านสุขภาพและพลาแนมัย (เช่น การเดิน - วิ่งเพื่อสุขภาพ การเต้นแอโรบิค การรำมวยจีน การป้องกันและรักษาโรคเบาหวาน ฯลฯ)

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)

5. ความสนใจอื่น ๆ (ที่ไม่ได้รวมอยู่ใน 4 ประการข้างต้น)

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)

แบบสอบถาม (รอบที่ 2)

เรื่อง การสำรวจความสนใจในกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะของครู โรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 : ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 30 ปี

ระหว่าง 31 - 45 ปี

ตั้งแต่ 46 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

ยังไม่ได้ปริญญา

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

4. กลุ่มโรงเรียน

กลุ่มบางกะปิพัฒนา

กลุ่มวังทองหลาง

กลุ่มรามคำแหง

ตอนที่ 2 : ความสนใจต่อกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะ

โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องตารางในแต่ละข้อคำถาม โดยพิจารณาว่าท่านมีความสนใจ หรือเห็นว่าเป็นประโยชน์มากน้อยเพียงใด หากได้มีการจัดให้ความรู้ในเนื้อหาหรือกิจกรรมนั้น ๆ ในโรงเรียนของท่าน

เนื้อหา / กิจกรรม	ระดับความสนใจ				
	1 น้อย ที่สุด	2 น้อย	3 ปาน กลาง	4 มาก	5 มาก ที่สุด
<p>1. <u>กิจกรรมเสริมความรู้ทางวิชาการ</u></p> <p>1) ด้านความรู้การแพทย์และสาธารณสุข</p> <p>2) ความรู้ด้านกฎหมาย</p> <p>3) ความรู้และทักษะด้านการเกษตร</p> <p>4) ความรู้ด้านการเมือง</p> <p>5) ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์</p> <p>6) ความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงร่างกายเมื่อเข้าสู่วัยชรา</p> <p>7) การจัดได้ว่าที่สำหรับครู</p> <p>8) กิจกรรมการยอวาทิ</p> <p>9) การอภิปรายปัญหาการเรียนการสอน</p> <p>10) ความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ</p> <p>11) การป้องกันดูแลรักษาสุขภาพเบื้องต้น</p> <p>12) วิธีการทำสมาธิเพื่อให้จิตสงบ ใจสบาย</p>					

เนื้อหา / กิจกรรม	ระดับความสนใจ				
	1 น้อย ที่สุด	2 น้อย	3 ปาน กลาง	4 มาก	5 มาก ที่สุด
13) ธรรมะ เพื่อ เสริมสร้างสุขภาพจิต					
14) วิธีผ่อนคลายความเครียด					
15) การปรับวิถีชีวิต เพื่อ ให้มีสุขภาพจิตที่ดีด้วยวิธีการปฏิบัติ อย่างง่าย					
16) วิธีฝึกอารมณ์ให้ใจสงบ					
17) ความรู้ทางด้านคณิตศาสตร์					
18) ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์					
19) ความรู้ทางด้านภาษาไทย					
20) ความรู้ทางด้านดนตรี- นาฏศิลป์					
2. <u>กิจกรรมเสริมความรู้และทักษะด้านอาชีพ</u>					
1) การประดิษฐ์ดอกไม้					
2) การจักสานด้วยวัสดุท้องถิ่น					
3) การแกะสลักไม้					
4) การตัดเย็บเสื้อผ้า					
5) การประกอบอาหาร					
6) การขับรถยนต์					
7) การประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้					
8) การเสริมสวยความงาม					
9) การถนอมอาหาร/ขนม					

เนื้อหา / กิจกรรม	ระดับความสนใจ				
	1 น้อย ที่สุด	2 น้อย	3 ปาน กลาง	4 มาก	5 มาก ที่สุด
10) ช่างไฟฟ้า					
11) ช่างเครื่องยนต์ - โลหะ					
12) ช่างเครื่องสำอางค์ - เครื่องประดับสตรี					
13) ช่างประกัน					
14) ช่างเสื้อผ้าสำเร็จรูป					
15) ช่างผลไม้					
16) ช่างอาหารคาว - หวาน					
17) การขายต้นไม้ดอกไม้					
18) การจัดฝึกอบรมเทคนิคการค้าขาย					
19) ช่างเครื่องใช้เบ็ดเตล็ด					
20) ศิลปประดิษฐ์					
3. <u>กิจกรรมนันทนาการและบันเทิง</u>					
1) ดนตรีไทย					
2) การทัศนศึกษาในประเทศ - ต่างประเทศ					
3) ดนตรีสากล					
4) การนั่งสมาธิ					
5) การเต้นรำ - ลีลาศ					
6) การฝึกธรรมะ					
7) การร่ววงมาตรฐาน					
8) การไปฟังเทศน์ที่วัด					

เนื้อหา / กิจกรรม	ระดับความสนใจ				
	1 น้อย ที่สุด	2 น้อย	3 ปาน กลาง	4 มาก	5 มาก ที่สุด
9) การฝึกโยคะ					
10) การขับร้องเพลงหมู่ - เดี่ยว					
11) วีดีโอ - ทวี					
12) คาราโอเกะ					
13) การจัดกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ชีวิต					
14) การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีสุขภาพจิตดี					
15) การจัดแสดงละคร					
16) การจัดแสดงดนตรี					
17) การจัดกิจกรรมเพื่อนรา - ราไทย					
18) การจัดกิจกรรมเข้าจังหวะ					
19) การขับร้องเพลงไทยเดิม					
20) การจัดการแสดงโชว์กายกรรมต่าง ๆ					
4. <u>กิจกรรมด้านสุขภาพและพลานามัย</u>					
1) การเดิน - วิ่ง เพื่อสุขภาพ					
2) การเต้นแอโรบิก					
3) การออกกำลังกายโดยใช้เครื่องมือกายภาพบำบัด					
4) ความรู้ด้านหลักโภชนาการ					
5) การระดมยี่สิบ - โทเก็ก					
6) กีฬาเบตอง					

เนื้อหา / กิจกรรม	ระดับความสนใจ				
	1 น้อย ที่สุด	2 น้อย	3 ปาน กลาง	4 มาก	5 มาก ที่สุด
7) กีฬาในร่มต่าง ๆ					
8) เกมสันทนาการ - หมากฮอส					
9) กีฬาวายน้ำ					
10) เทนนิส					
11) วิธีออกกำลังกายที่เหมาะสมกับเพศและวัย					
12) การบริหารและกายภาพบำบัดเบื้องต้น					
13) วิธีตรวจสอบสุขภาพเบื้องต้น					
14) การดูแลสุขภาพของฟันและอนามัยในช่องปาก					
15) ความรู้เกี่ยวกับยาและสิ่งเสพติดที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ					
16) ความรู้เกี่ยวกับสมุนไพร					
17) วิธีป้องกันโรค					
18) การป้องกันดูแลสุขภาพเบื้องต้น					
19) แบดมินตัน					
20) ฟุตบอล					

ตอนที่ 3 : ความคิดเห็นเพิ่มเติม

โปรดแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะ (กิจกรรมกลุ่มสนใจ) ที่เป็นประโยชน์ต่อครูในโรงเรียนของท่านอาจจะเป็นเนื้อหา หรือวิธีการ ที่ควรจัดปัญหา - อุปสรรค ข้อสังเกต หรือข้อแนะนำต่าง ๆ ซึ่งท่านสามารถเขียนได้โดยเสรี

ประวัติย่อของผุ้วิจัย

ชื่อ นางสาวช่อชจี ชื่อสกุลดีสินธุ์
 เกิดวันที่ 20 เดือน มิถุนายน พุทธศักราช 2495
 สถานที่เกิด อําเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
 สถานที่อยู่ปัจจุบัน 33/652 ต.รวมโชค โชคชัย 4 ซอย 8 จ
 ลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร
 สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนบ้านบางกะปิ เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร
 ประวัติการศึกษา
 พ.ศ. 2510 ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจากโรงเรียนผดุงศิษย์พิทยา
 กรุงเทพมหานคร
 พ.ศ. 2512 ป.กศ. ต้น จากวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
 กรุงเทพมหานคร
 พ.ศ. 2515 ป.กศ.สูง จากวิทยาลัยครูจันทรเกษม
 พ.ศ. 2525 กศ.บ. (ชีววิทยา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 บางเขน กรุงเทพมหานคร
 พ.ศ. 2540 กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร กรุงเทพมหานคร